

RĪGAS CENTRĀLĀS BIBLIOTĒKAS

2005. gada

DARBA PĀRSKATS

Rīga, 2006

Saturs

Rīgas Centrālās bibliotēkas darbības vispārīgs raksturojums	3
Iedzīvotāju bibliotekārā apkalpošana	6
Krājumu komplektēšanas un organizācijas politika 2005. gadā.....	12
Uzziņu un informācijas darbs	19
Starpbibliotēku abonements	25
Novadpētniecības darbs	28
Automatizācija.....	37
Konsultatīvais darbs	47
Darbinieku tālākizglītības, kvalifikācijas paaugstināšana	53
Bibliotēku publicitāte	58
Finansiālā darbība.....	79
Projektizstrāde	80
Sadarbības tīkls, partneri	84
Sadarbība ar pašvaldību.....	86
Starptautiskie sakari, pieredzes braucieni.....	88

Pielikumi

Rīgas Centrālās bibliotēkas stratēģiskais plāns 2005 - 2009

Pārskats par RCB un tās filiālbibliotēku kopējo krājumu uz 2006.gada 1.janvāri

Bibliotēkas izmantošana 2005.gadā

Darbinieku skaits (2005.gada pēdējā darba dienā)

Pamatdarbā strādājošo sadalījums pēc izglītības un darba slodzes (2005.gadā)

Informācijas tehnoloģijas 2005.gadā

Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku darbinieku tālākizglītības pasākumu plāns
2004/2005.mācību gadam

Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku darbinieku tālākizglītības pasākumu plāns
2005/2006.mācību gadam

Bibliotēkas telpas 2005.gadā

Informācija par Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku telpu stāvokli

Rīgas Centrālās bibliotēkas darbības vispārīgs raksturojums

Rīgas Centrālā bibliotēka (RCB) ir lielākā pašvaldību publiskā bibliotēka Latvijā, nozīmīgs pilsētas kultūras, informācijas un zināšanu centrs, būtiska kultūras iestāde pārējo Rīgas pilsētas kultūras iestāžu kontekstā.

RCB ir Rīgas domes iestāde, kas darbojas Rīgas domes Kultūras pārvaldes pakļautībā. Rīgas Centrālā bibliotēka dibināta 1906. gadā.

Bibliotēkas pakalpojumus rīdziniekiem, kā arī citiem Latvijas iedzīvotājiem, 2005.gadā sniedza **RCB un tās 45 filiālbibliotēkas**, no kurām piecas ir specializētās bibliotēkas: Mākslas literatūras filiālbibliotēka, Svešvalodu literatūras un Ziemeļvalstu literatūras, Mūzikas literatūras filiālbibliotēka „Tilts”, filiālbibliotēka „Vecrīga”). Pārskata gadā informācijas pakalpojumus bērniem sniedza CB Bērnu literatūras nodaļa, 6 bērnu bibliotēkas (filiālbibliotēka “Burtnieks”, “Vinnijs”, ”Zvirbulis”, kā arī Grīvas, Mārtiņa un Sarkandaugavas filiālbibliotēka). Aktīvi ar bērniem un jauniešiem strādāja arī citas filiālbibliotēkas (39) gan tās, kurās darbojas struktūrvienība – bērnu literatūras nodaļa -, gan arī filiālbibliotēkas bez bērnu literatūras nodaļām, piemēram, Grīziņkalna, Zemgales un Zemitānu filiālbibliotēka.

2005.gada 3.augustā RCB un tās filiālbibliotēkas tika reģistrētas Latvijas Republikas (LR) Kultūras ministrijas bibliotēku reģistrā.

Gada nogalē tika veikta RCB kā reģiona galvenās bibliotēkas akreditācija, un 20.decembrī tika izsniegta akreditācijas apliecība Nr.14.

Ar akreditācijas apliecību tiek apstiprināts Rīgas Centrālās bibliotēkas kā reģiona galvenās bibliotēkas statuss, jo RCB ir galvenā bibliotēka, administratīvais, personāla vadības, finanšu un konsultatīvais centrs tās 45 filiālbibliotēkām.

Rīgas Centrālā bibliotēka ir stratēģiski nozīmīgs posms Gaismas tīklā jeb Valsts vienotās bibliotēku informācijas sistēmas (VVBIS) struktūrā, kuras mērķis ir jauna kvalitāte Latvijas iedzīvotāju informacionālajā apkalpošanā.

Šī projekta ietvaros Brīvības ielā 49/53 šogad tika uzsākta bibliotēkas lietotāju automatizēta apkalpošana – automatizēta izdevumu izsniegšana un saņemšana.

Bibliotēkas lietotāju automatizēta apkalpošanas uzsākšana RCB Pieaugušo literatūras nodaļā

Saskaņā ar Bibliotēku likumu bibliotēka ir kultūras, izglītības un informācijas iestāde. Līdztekus visjaunākajām tehnoloģijām maksimāla uzmanība bibliotēkā tiek veltīta darbinieku kvalifikācijai, jo RCB strādā profesionāļi. Šeit tiek nodrošinātas plašas tālākizglītības iespējas, sākot ar svešvalodu apguves kursiem, lekciju kursiem, kuri nodrošina darbinieku profesionālu sertifikāciju un beidzot ar teorētiskām un praktiskām nodarbībām, kuras ir vitāli svarīgas darbinieku profesionālajai izaugsmei.

Akreditācijas laikā tika vērtēta bibliotēkas darbības kvalitāte un tās atbilstība lietotāju vajadzībām un interesēm. Pozitīvs vērtējums ir iedvesmojošs pasākums bibliotēkas darbiniekiem un nozīmīgs solis iestādes profesionālā un sociālā statusa nostiprināšanā. Kopš RCB 1997. gada ir IFLA (Starptautiskā bibliotēku asociāciju un institūciju federācija) Lielpilsētu bibliotēku sekcijas biedre. Šogad sekcijas gadskārtējā konference notika Rīgā, un Centrālā bibliotēka veica konferences organizatores pienākumus.

„Dienas” notikums – IFLA Lielpilsētu bibliotēku sekcijas konference

Pēc veiktās renovācijas paplašinātās telpās Graudu ielā tika izvietotas Bibliotēku dienesta nodaļas, Automatizācijas nodaļa un Publicitātes nodaļa.

2005.gada pavasarī pēc RCB direktores Dzidras Šmitas rīkojuma Nr.22-d notika RCB Bolderājas filiālbibliotēkas nodaļu reorganizācija, kā rezultātā vienā ēkā tika apvienotas visas trīs filiālbibliotēkas struktūrvienības. Apvienošanas mērķis – racionālāk izmantot RCB budžetu, optimizēt apkalpojamā mikrorajona pārklājumu un nodrošināt iespēju visai ģimenei kopīgi apmeklēt bibliotēku.

Iedzīvotāju bibliotekārā apkalpošana

RCB telpu kopējā platība ir 15 480 m², no kuriem 10 153m² ir lasītāju apkalpošanas telpas.

Atskaites gadā RCB pakalpojumus izmantoja **89 672** informācijas lietotāju (2004.gadā – 90 680). Bibliotēkas lietotāju samazinājums ir izskaidrojams ar RCB vienotās lasītāja kartes izmantošanas intensitātes pieaugumu. Vienotās lasītāja kartes priekšrocība ir tā, ka, atbilstoši RCB lietošanas noteikumiem, lietotājam, kurš jau reģistrēts kādā filiālbibliotēkā, ir tiesības uz vietas izmantot visu pārējo RCB filiālbibliotēku lasītavu krājumus, neregistrējoties atkārtoti.

Kopumā RCB un tās filiālbibliotēkās bijuši **1 300 880** bibliotēku apmeklējumi (tajā skaitā – 114896 attālinātie apmeklējumi, kad lietotāji izmantojuši RCB mājas lapas pakalpojumus, kā arī sazinājušies ar bibliotēku, izmantojot tālruni vai elektronisko pastu) un **3 693 554** dažādu informācijas nesēju izsniegumi. Salīdzinoši ar 2004.gadu palielinājies apmeklējumu (2004.gadā – 1 297 179 apmeklējumi) skaits, bet nedaudz samazinājies izsniegumu (2004.gadā – 3 769 787) skaits, jo pieaudzis to informācijas lietotāju skaits, kuri bibliotēku apmeklē tikai datoru pakalpojumu, īpaši – bezmaksas interneta, izmantošanai.

Tā kā 2005.gadā Rīgā pastāvīgo iedzīvotāju skaits bija 731 762 (informācijas avots: *Statistikas gadagrāmata, 2005*), tad atskaites gadā katrs rīdzinieks bibliotēkas apmeklējis vidēji 1,8 reizes un viņam vidēji tika izsniegti 5 informācijas nesēji.

2005.gadā RCB lietotājiem bija pieejami dažādi informācijas nesēji, t.sk., 926 776 grāmatas, 6 807 audiovizuālie dokumenti (2004.gadā – 5 167), 88 127 seriālizdevumi, 443 kartogrāfiskie izdevumi, 10 200 nošu izdevumi, 43 attēlizdevumi, 1 225 elektroniskie izdevumi (2004.gadā – 685); internets un pieeja šādām datu bāzēm: EBSCO, NAIS, Lursoft, Letonika, informācijas iegūšanu, izmantojot RCB elektronisko katalogu, kā arī mājas lapu (www.rcb.lv).

Bibliotēkas krājuma papildināšanai 2004.gadā izlietoti **285 780 lati** (2004.gadā – Ls 243 772), kas ir Ls 0,39 uz rīdzinieku.

2005.gadā RCB un tās filiālbibliotēkas piedāvāja gan tradicionālus, gan netradicionālus bibliotekāros un informatīvos pakalpojumus: uzziņu pakalpojumi, ekskursijas uz bibliotēku, pārrunas par izlasīto, jauno grāmatu apskati, informatīvi biļeteni un jaunieguvumu dienas, individuālas informācijas, kā arī pakalpojumu popularizēšana ārpus bibliotēkas. Lai informētu savus lasītājus par krājumu, bibliotēkas rīko gan jaunieguvumu, gan tematiskās izstādes. Gada aktuālākās tēmas: Eiropas Savienība, H.K. Andersena divsimtgade, Latvijas un pasaules

ekonomikas, kultūras un politikas aktualitātes. Lai informētu lasītājus, popularizētu bibliotēku, tiek rīkoti dažādi pasākumi (skat. pārskata sadaļu – „Bibliotēku publicitāte”).

Lai noskaidrotu lasītāju sastāvu, intereses, apmierinātību ar pakalpojumiem, piedāvāto informācijas nesēju klāstu, RCB Pieaugušo un Bērnu literatūras nodaļā, kā arī gandrīz visās RCB filiālbibliotēkās tika rīkotas lasītāju aptaujas (anketēšanas, intervēšanas, novērošanas).

Pārskata gadā RCB bibliotēkās bija **31 980 lietotāji** līdz 18 gadiem, kas ir **36%** no lietotāju kopskaita.

Pārskata gadā bērnu bibliotēku un nodaļu darba mērķi un uzdevumi bija ieviest augstas kvalitātes pakalpojumus bibliotēku lietotājiem – bērniem un jauniešiem, kuri veicinātu brīvu pieeju informācijai un sekmētu šīs lietotāju grupas informacijpratību.

Izvirzītie mērķi un uzdevumi tika panākti, pilnveidojot krājumus bērniem un jauniešiem, organizējot saturīgas bibliotekārās stundas, rīkojot atraktīvus literatūras popularizēšanas pasākumus un iesaistot dažāda vecuma bērnus citās bibliotēku rīkotajās aktivitātēs.

RCB Daugavas filiālbibliotēkas Bērnu literatūras nodaļā

Vairākas bērnu bibliotēkas veikušas aptaujas. Katru gadu decembra mēnesī **RCB bērnu literatūras nodaļas** darbinieki rīko aptauju bērnu auditorijai „Vērīgais lasītājs” par gada interesantākajiem pasākumiem, notikumiem un akcijām. Pārskata gadā bibliotēkas apmeklētāji – bērni un jaunieši kā saistošākos notikumus ir minējuši: izstādi „Latvju Dainas”, mākslinieces Vēsmas Vītolas personālizstādi „Rožu elfs”, bērnu zīmējumu izstādes par dažādiem tematiem, konkursus, kopīgas filmu skatīšanās, sestdienas kluba nodarbības, jauno grāmatu dienas, video kasešu izsniegšanu uz mājām, sponsora saldējums pasākumos.

Īpaša uzmanība bērnu bibliotēkās un nodaļās bija pievērsta pirmsskolas vecuma bērniem. Pārskata gadā **Mežaparka filiālbibliotēka** izveidoja bibliotekāros punktus mikrorajona pirmsskolas izglītības iestādēs: „Viršu dārzs” (20 informācijas avotu) un Mežaparka

specializētajā pirmsskolas izglītības iestādē (25 informācijas avoti). Bērniem tika dota iespēja iepazīt grāmatu uz vietas pirmsskolas izglītības iestādē. **Filiālbibliotēkas „Vinnijs”** pārskata gadā lielu uzmanību veltīja pirmsskolas vecuma bērnu piesaistīšanai. Tika organizēti grāmatu popularizējoši tematiski pasākumi, sadarbībā ar mikrorajona pirmsskolas izglītības iestādēm. Bibliotekāri praktizēja individuālas pārrunas ar bērnu vecākiem gan bibliotēkā, gan pirmsskolas izglītības iestādēs, informējot par bibliotēkas pakalpojumiem un iespējām

Hanzas filiālbibliotēkas pirmsskolas vecuma lasītāji varēja piedalīties akcijas „Ielūdz draugu” noslēguma pasākumā un piedalīties loterijā, laimējot kādu no biļetēm uz cirku vai kino, teātri. **Grīvas filiālbibliotēkā** pirmsskolas vecuma bērnu piesaistīšanai rīkotas pirmsskolas izglītības iestāžu (81., 226.) audzēkņu mācību ekskursijas uz bibliotēku, kā arī rīkoti tematiski pasākumi. **Iļģuciema filiālbibliotēkā**, sadarbībā ar 226. pirmsskolas izglītības iestādi ik mēnesi notikušas nodarbības vecākās grupas audzēkņiem par noteiktu tematu, piemēram, martā – tērpu vēsture, kurā bērni ne tikai dzirdēja interesantu stāstījumu, par dažādu laikmetu tērpiem, bet arī paši darbojās kā modeļi un demonstrēja tērpus. **Imantas filiālbibliotēkas** darba pieredze darbā ar šo lietotāju grupu apkopota metodiskajā iestrādē „Mazs bērns bibliotēkā”. Pārskata gadā aktīvi ar pirmsskolas vecuma bērniem strādājuši **Čiekurkalna filiālbibliotēkas** darbinieki. Laba sadarbība veidojusies ar pirmsskolas izglītības iestādi „Liepziediņi”. Sagatavošanas grupas bērni ar interesi iesaistījās bibliotēkas organizētajā sarīkojumā „Holandes zaķis ciemos pie Pūka”, kura laikā tika popularizēti informācijas avoti – grāmatas svešvalodās. **Mežciema filiālbibliotēkā** populāri bērnu rīti “Mazais kāpēcītis”, kuri tika organizēti, sadarbībā ar 242. pirmsskolas izglītības iestādi. Bērni bibliotēkā dzirdēja bibliotekāru sagatavotu stāstījumus par dažādiem tematiem – Mana Latvija, Ziema, Mājdzīvnieki un citus. Ar pirmsskolas izglītības iestādēm laba sadarbība veidojusies arī **Pārdaugavas filiālbibliotēkas** bērnu literatūras nodaļai. Pārskata gadā bibliotēkā tika noorganizēti 6 tematiski pasākumi 11. pirmsskolas izglītības iestādes sagatavošanas un vidējā vecuma grupu bērniem par tematiem no rakstu zīmēm līdz grāmatai, Andersenam 200, putni, Lieldienas, Mārtiņi, Ziemassvētki. **Sarkandaugavas filiālbibliotēkas** darbinieki organizēja dažādas aktivitātes pirmsskolas vecuma bērniem, sadarbībā ar trim pirmsskolas izglītības iestādēm (169., 223., 42.). Tika organizētas ekskursijas uz bibliotēku, tematiski pasākumi, piemēram, „Cik garš ir mājupceļš”: pārrunas par satiksmes noteikumiem. Nodarbības viesis bija Ziemeļu rajona Policijas nodaļas pārstāvis. **Sarkandaugavas filiālbibliotēkā** labiekārtota pasaku istaba (mazo lasītāju nodaļa) pašiem mazākajiem bibliotēkas apmeklētājiem – iegādāts paklājs, rotaļlietas un komplektēti piemēroti informācijas avoti pirmsskolas vecuma bērniem. Bibliotēkas aktivitātes veicināja pirmsskolas vecuma bērnu – lietotāju skaita pieaugumu, salīdzinājumā ar 2004. gadu par 42 bērniem

vairāk. **Mangaļu filiālbibliotēku** pārskata gadā regulāri apmeklējušas pirmsskolas izglītības iestāžu vecāko grupu audzēkņi gan ekskursijā uz bērnu literatūras nodaļu, gan uz tematiskiem pasākumiem. Bērnu vidū interesi izraisīja bibliotekāru sagatavotais stāstījums par pūcēm. Pārskata gadā pieaudzis pirmsskolas vecuma bērnu lietotāju skaits **Torņakalna filiālbibliotēkā**. To sekmēja abonementu bibliotekāru mērķtiecīga darbība – par bibliotēkas pakalpojumiem bērniem un jauniešiem tika informēti abonementa lietotāji – bērnu vecāki un vecvecāki.

Vairākas filiālbibliotēkas bibliotekāro apkalpošanu veic arī dažādās iestādēs izveidotos bibliotekārajos punktos (filiālbibliotēka „Laima”, „Strazds”, „Vidzeme”, Bišumuižas, Čiekurkalna, Mežaparka filiālbibliotēka u.c.).

Mūsu bibliotēkas lielu uzmanību pievēršusas darbam ar bērniem un pieaugušajiem ar īpašām vajadzībām. Pārskata gadā **Annas filiālbibliotēka** organizēja bibliotekāro punktu sociālajā dzīvojamā mājā Rēznas ielā 10/2 (atvērts lietotājiem reizi mēnesī), veiksmīgi sadarbojās ar Rīgas 2. speciālās internātskolas pedagogiem un dienas centru „Cerību ligzda”, kur uzturas bērni ar attīstības traucējumiem. Bērniem ar kustību un citiem veselības traucējumiem **Grīvas filiālbibliotēkā** noorganizēti 9 tematiski pasākumi Rīgas 71. vidusskolas Rehabilitācijas centra audzēkņiem. Bibliotēkas šauro telpu dēļ pasākumi notika 71. vidusskolas telpās. Pēc rehabilitācijas centra skolotāju lūguma, bibliotekāri sagatavoja teksta materiālus par tematiem: dāņu rakstnieka Hansa Kristiāna Andersena, Annas Sakses daiļrade, Āfrikas dzīvā daba, dažādu priekšmetu (riteņa, kuģa, lidmašīnas, zīmuļa) rašanās vēsture. Pasākumu laikā tika izmantotas literatūras popularizēšanas metodes – stāstījums, lasījumi, grāmatu apskati un demonstrējumi. **Juglas filiālbibliotēkā** – regulāras ekskursijas – bibliotekārās stundas Juglas speciālo skolu audzēkņiem. Filiālbibliotēku darbinieki pārskata gadā organizējuši tematiskus sarīkojumus cilvēkiem ar īpašām vajadzībām ne tikai bibliotēku telpās, bet arī viņu dzīvesvietās – sociālajās mājās, pansionātos, speciālajās skolās un citas iestādēs. **Rēznas filiālbibliotēkas** darbinieki organizēja neklātienas ceļojumu uz Vāciju sociālās mājas (Rēznas 10/2) iedzīvotājiem. Pasākuma dalībnieki uzzināja interesantus faktus par Vāciju un Šveici. Stāstījumu papildināja grāmatu apskats un fotogrāfijas. **Hanzas filiālbibliotēkai** veidojusies laba sadarbība ar 66. speciālo vidusskolu, kurā mācas bērni ar mugurkaula slimībām. Pārskata gada 3. decembrī Starptautiskajā invalīdu dienā bibliotēkā organizēta informatīva izstāde „Kā dzīvo invalīds” ar eksponētiem dokumentiem par cilvēku ar īpašām vajadzībām sadzīves problēmām, tiesībām, pabalstiem un pakalpojumiem.

Dienas centra „Cerību tilts” audzēkņu darbi RCB Zaslauka filiālbibliotēkā

Zaslauka filiālbibliotēka jau otro gadu sadarbojas ar Dienas centru „Cerību tilts”. Centru apmeklē jaunieši ar uztveres traucējumiem. Tur jauniešiem ir iespēja nodarboties ar šūšanu, adīšanu un aušanu. Jauniešu radošo darbu ekspozīcijas – izšuvumi, šalles, adītas lelles, džemperī, apmetņi, paklāji un citi izstrādājumi ne vienu vien reizi priecēja bibliotēkas apmeklētājus. **Zaslauka filiālbibliotēku** aktīvi apmeklē un tās pakalpojumus izmanto Latvijas Nedzirdīgo savienības biedri – cilvēki ar dzirdes problēmām.

Pārskata gadā **filiālbibliotēkas “Strazds”** darbinieki nodibināja kontaktus ar sociālās aprūpes centra “Mežciems” kultūras darba organizatori Laumu Siņicu. Sadarbības rezultātā regulāri kļuvuši jaunieguvumu apskati pansionāta iemītniekiem. Laba sadarbība veidojusies arī ar Strazdmuižas internātvidusskolas audzēkņiem un lietišķās mākslas pulciņa vadītāju Andu Mazvērsīti. Gan skolēni, gan Anda Mazvērsīte ar prieku piekrita izstādīt bērnu darbus – improvizācijas par tematiem “Kurzemes cimdu raksti” un “Latviešu tautas tērpu etnogrāfisko jostu studijas” bibliotēkas telpās. **Torņakalna filiālbibliotēkā** mikrorajona speciālo skolu audzēkņiem regulāri notika tematiski pasākumi gan izklaides, gan izzinoša rakstura, piemēram, aprīlī bērni dzirdēja bibliotekāru sagatavotu sastāstījumu par putniem, sarīkojuma laikā bērni varēja darboties arī paši, viņi zīmēja putnus un olas, veidoja putnu ligzdas, dziedāja un spēlēja spēles

Jau otro gadu veiksmīgi darbojas bibliotekārās apkalpošanas punkts 5. speciālajā pamatskolā (mācas bērni ar uztveres traucējumiem), kuru organizējuši **Mežaparka filiālbibliotēkas** darbinieki. Pārskata gadā bibliotēka šim bibliotekārajam punktam izsniegusi lietošanai uz laiku 75 informācijas avotus, tie izmantoti gada laikā 431 reizi. **Zemgales filiālbibliotēkā** tika organizētas nodarbības (12) ”Palīdzēsim mūsu bērniem augt”, kuras vadīja psiholoģe Ilze Lielpētere. Nodarbības bija adresētas vecākiem ar bērniem ar īpašām vajadzībām. To laikā

vecāki gūst gan praktiskus padomus par bērnu audzināšanu, gan dalās pieredzē ar citiem vecākiem.

Hanzas filiālbibliotēkas darbinieki aktīvi strādāja ar lasītāju grupu – pusaudži. Bērniem tika piedāvātas iespējas piedalīties lasīšanas veicināšanas pasākumos gan kā skatītājiem, gan kā dalībniekiem. Bibliotekāri piedāvāja pusaudžiem pašiem organizēt pasākumus, kā arī veidot savu darbu personālizstādes. Izstāžu atklāšanas un prezentāciju norišu laikā bibliotēkas darbinieki centās tuvināt jaunākās un vecākās paaudzes lasītājus, dodot iespēju vecākiem novērtēt bērnu veikumu, savukārt bērni gūstot atzinību no pieaugušo puses, sajustu kopīgu pasākumu vērtību.

Zemgales filiālbibliotēkas lasītāju – bērnu vidū kļuvis populārs ekranizēto daiļdarbu video filmu cikls. Pārskata gadā skolēni guva iespēju noskatīties kinofilmas, kuras uzņemtas pēc skolas programmās iekļauto rakstnieku darbiem – J. Blaumaņa „Nāves ēnā”, „Purva bridējs”, „Ugunī”; Brāļu Kaudzīšu „Mērnieku laiki”; A. Upīša „Smaidošā lapa”; P. Rozīša „Ceplis”. Bērnu vidū atsaucību guvis bibliotēkā organizētais dambretes pulciņš „Albīne”. Nodarbības un turnīrus vadīja, kā arī apmācīja bērnus dambretes spēlei sporta meistare Zoja Uvačana.

Bērnu bibliotēkas un nodaļas pārskata gadā regulāri organizēja jauno grāmatu dienas. Krājuma kvalitātes uzlabošanai izmantoti Repoziārija pakalpojumi. Mazo lasītāju ērtībai bērnu bibliotēkas nodaļas ir pārkārtojušas telpas, veidojušas tematiskos plauktus, nodrošinājušas bērniem un jauniešiem pieeju dažādiem informācijas resursiem. **Sarkandaugavas filiālbibliotēkas** lietotāju vidū kļuvusi populāra multimediju nodaļa, kurai pārskata gadā iegādāti jauni audiovizuālie dokumenti.

Bibliotēkas ir pētījušas krājuma bērniem un jauniešiem sastāvu un tā izmantošanas efektivitāti, piemēram, **Imantas filiālbibliotēkas** Bērnu literatūra nodaļā lasa 30 bērni ar īpašām vajadzībām, kuriem bibliotēka var piedāvāt tikai 4 nosaukumu grāmatas vieglā valodā. Lai kvalitatīvāk apkalpotu šo lietotāju grupu, bērnu literatūras nodaļas darbinieki piedāvāja bērniem ar attīstības traucējumiem informācijas avotus, kuri adresēti pirmsskolas vecuma bērniem, bet bērniem ar vāju redzi tika piedāvātas grāmatas, iespiestas palielinātā drukā. **RCB bērnu literatūras nodaļā, Daugavas filiālbibliotēkā** un citās bibliotēkās izveidoti grāmatu plaukti vieglās valodas izdevumiem.

Krājumu komplektēšanas un organizācijas politika 2005. gadā

Rīgas CB un filiālbibliotēku kopējais krājums uz 01.01.2006. ir **1 087 256** eksemplāri.

Dokumentu nodrošinājums uz vienu lietotāju - 12,12

Dokumentu nodrošinājums uz vienu iedzīvotāju ir - 1,48

1,11 jaunieguvumu gadā uz vienu lietotāju tai skaitā grāmatu - 0,71

Krājuma videjā apgrozība - 3,39. Kopējā krājuma sadalījums:

Grāmatas - 926 776

Audovizuālie dokumenti - 6 807

Seriālizdevumi - 88 127(271 nosaukums)

Kartogrāfiskie izdevumi - 443

Nošizdevumi - 10 200

Attēlizdevumi - 43

Elektroniskie dokumenti - 1225

Pārējie dokumenti - 53 638

Latviešu valodā - 643 566

Angļu valodā - 48 900

Krievu valodā - 347 460

Vācu valodā - 36 629

Pārējās valodās - 10 704

Daiļliteratūra - 459 008

Bērnu un jauniešu literatūra - 114 431

Rīgas Centrālās bibliotēkas un tās filiālbibliotēku kopējais krājums 2005.gadā papildinājies par 99 703 eksemplāriem (t.sk 29 197 žurnālu eksemplāri).

2005.gadā atkomplektēto eksemplāru skaits ir lielāks par jaunieguvumu skaitu, tāpēc CB un tās filiālbibliotēku kopējais krājums samazinājies par 52 145 eksemplāriem.

RCB un tās filiālbibliotēku kopējā iespieddarbu krājuma kustība uz 2006.gada 1. janvāri

Krājums	
<u>01.01.2005.</u>	1 139 404
Ienācis	99 703
2005.	
Atkomplektēts	151 848
2005.	
Krājums	1 087 259
<u>01.01.2006</u> -	
	- 52 145 /eksemplāri/

Kopējais krājums sasniedza:

1 087 259 eksemplāru par kopējo summu Ls **1 413 690,70** (bilancē), no tiem:

59,19 % kopējā krājuma ir latviešu valodā;

31,96% - krievu valodā; 4,5% - angļu valodā; 4,35% - citās svešvalodās

Rīgas CB un tās struktūrvienību krājums uz 01.01.2006

Ienācis:

Centrālā bibliotēka	10 795	91,30%
Repozitārija Aktīvais fonds	768	6,50%
Bibliotēku dienests	<u>261</u>	<u>2,20%</u>

Kopā: 11 824

Gada laikā Rīgas Centrālās bibliotēkas krājums palielinājies par 3 285 eksemplāriem.

Kopējais krājums RCB ir 91 343 /neskaitot filiālbibliotēkas/.

(Krājumu kustību filiālbibliotēkās 2005 gadā skat. Pielikumā nr.2.)

Krājumu komplektēšanas stratēģija

RCB krājumu attīstības stratēģija 2005 gadā tika balstīta uz

Valsts Vienotās Bibliotēkas informācijas sistēmas koncepciju;

Valsts programmām “Informātika” un “Kultūra”;

Rīgas Domes kultūrpolitikas koncepciju;

Bibliotēku likumu;

LR MK noteikumiem Nr. 355 un Nr. 415.;

RCB nolikumu un RCB Krājumu attīstības un komplektēšanas pamatprincipiem (2002.g koncepcija);

Starptautiskajām vadlīnijām.

Krājumu komplektēšana un organizācija cieši saistīta ar bibliotēku tīkla optimizāciju, bibliotēku datorizāciju, elektroniskā kataloga veidošanu un telpu renovāciju. Vairākās bibliotēkas mainīts un uzlabots krājuma izvietojums (filiālbibliotēka „Laima”, „Zemgale”, „Rēzna”, ”Grīziņkalns” un Repozitārija Aktīvais fonds)

2005. gada otrajā pusgadā sākts darbs pie jaunas krājumu attīstības koncepcijas izstrādes. Tas nepieciešams, lai precīzāk noteiktu dokumentu veidus, valodas un zinātņu nozares, kas jāpiekomplektē filiālbibliotēkās un Repozitārija Aktīvajā fondā. Jaunās krājumu attīstības koncepcijas projekts izskatīts RCB Krājumu komplektēšanas padomes sēdē, un darbs pie tās turpināsies 2006. gada pirmajā ceturksnī.

Iespieddarbu un citu informācijas nesēju komplektēšana 2005. g.

Kopā ar papildfinansējumu gada beigās grāmatu un citu informācijas nesēju iegādei izlietoti **Ls 285 780,10** Rīgas Centrālās bibliotēkas budžeta līdzekļu,

No tiem:

grāmatām – **Ls 203 090,81**

audiovizuālajiem un elektroniskajiem dokumentiem – **Ls 10 814,91**

periodiskajiem izdevumiem – **Ls 49 144,53**

pārējiem dokumentiem – **Ls 6 620,16** /saņemts bibliotēkās līdz 01.01.06./

Elektronisko dokumentu iegādei RCB Bērnu literatūras nodaļai, mūzikas filiālbibliotēkai „Tilts”, Sarkandaugavas un Imantas filiālbibliotēkai. 2005. gada decembrī tika piešķirti papildus līdzekļi. Tā kā šo dokumentu ievadīšana elektroniskajā katalogā ir ļoti darbietilpīga, bibliotēkās tie nonāks tikai 2006. gada sākumā.

Pārskata gada laikā RCB Komplektēšanas un apstrādes nodaļa veikusi 70 506 eksemplāru jaunieguvumu (grāmatu, audiovizuālo izdevumu, elektronisko informācijas nesēju) apstrādi par kopējo summu Ls 236 918,81.

Visi RCB un tās filiālbibliotēkās ienākošie informācijas nesēji apstrādāti centralizēti.

14 400 nosaukumiem jaunieguvumu izveidoti elektroniskie apraksti.

Galvenais finansējuma avots RCB krājuma papildināšanai ir Rīgas domes finansētais RCB budžets. 2005. gadā no šiem līdzekļiem RCB un tās filiālbibliotēku krājumi tika papildināti ar 61 185 eksemplāriem (8 482 nosaukumi) par Ls 220 522,88.

Atskaites gadā bibliotēkas krājumus papildinājuši 340 nosaukumu periodiskie izdevumi.

Tai skaitā:

laikraksti 50 nosaukumi (latv.val.26, krievu val.11, pārējās svešvalodās 13)

žurnāli 290 nosaukumi (latv. val. - 93, krievu val. - 105, angļu val. - 40, vācu val. - 18, pārējās svešvalodās - 34). Kopā 4 923 eks. periodisko izdevumu.

Rīgas domes finansētais Rīgas Centrālās Bibliotēkas budžets atskaites gadā nodrošinājis 86,78% informācijas nesēju iegādi bibliotēkās.

Fakts, ka Latvija ir kļuvusi pilntiesīga ES locekle ietekmējis RCB informācijas nesēju komplektēšanu svešvalodās. RCB lietotāju lielu daļu veido studējošā jaunatne, kā arī vidējā gadagājuma lietotāji, kuriem svešvalodu zināšanas nepieciešamas konkurētspēju uzturēšanai. Tāpēc tika piekomplektēti dažādu nozaru informācijas nesēji svešvalodās. RCB krājumi tika papildināti ne tikai ar valodu apguves materiāliem, bet arī ar literatūru svešvalodās psiholoģijā, pedagoģijā, menedžmentā, literatūrzinātnē u.c. Tika komplektēti arī latviešu un krievu valodā tulkoto daiļdarbu izdevumi oriģinālvalodās, kas dod iespēju pilnveidot svešvalodu apguvi.

RCB krājumā nonāca arī dāvinājumi: daiļdarbi un grāmatas bērniem.

Atskaites gadā veiktā veiksmīgā komplektēšana palielinājusi krājumus svešvalodās skaitliski, kā arī tas kļuvis daudzpusīgāks.

2005.gadā RCB krājumi papildinājušies arī ar **audio grāmatām**. Līdz ar to varam sniegt pakalpojumu cilvēkiem ar redzes traucējumiem. No pašmāju SIA *Kamene* saņemts audio mācību kursa "Let's Communicate – Sazināsimies" atkārtots papildināts izdevums, kuru angļu valodā ierunājis žurnālists K.Streips. Angļu valodas metodika šeit balstīta uz dzirdes atmiņu un dabisku tās apguves procesu bez sarežģītiem gramatiskiem skaidrojumiem.

Vācu izdevniecība „Argon” piegādāja audio pasaku grāmatas vācu valodā.

Bez grāmatām tika iegādātas arī **videofilmas** angļu valodas mācību procesa veicināšanai. Videofilmas paredzētas trīs lietotāju grupām: bērniem līdz 10 gadiem, tīņiem un pieaugušajiem.

Krājumu rekonplektēšana.

Lai arī krājumi kopumā sāk stabilizēties, arī 2005. gadā rekonplektēto eksemplāru skaits ir lielāks par jaunieguvumu skaitu, tāpēc Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku kopējais krājums samazinājies par **52 145** eksemplāriem. 2005. gadā rekonplektēti **151 848** informācijas nesēji.

Krājumu attīrīšana uzskatāma par regulāru ikdienas darbu, kas nodrošina krājuma kvalitāti un vecās krājuma daļas gatavību rekatalogizācijai. Veicot statistisko analīzi RCB un filiālbibliotēku krājumu summārās uzskaites grāmatās, secinām, ka uz 01.01.2006. 71,6% RCB kopējā krājuma ir atspoguļoti elektroniskajā kopkatalogā. Šis ir vidējais statistiskais rādītājs. Ir filiālbibliotēkas, kuru krājumi elektroniskajā katalogā ir atspoguļoti pat līdz 90-95% (Bolderājas, Čiekurkalna, Grīziņkalna, Mežaparka filiālbibliotēka). Bet ir bibliotēkas, kuru krājumi atspoguļojas elektroniskajā katalogā tikai par 50 – 55% (Ķengaraga, Mākslas, Hanzas, Pārdaugavas, Šampētera filiālbibliotēka). Šīm bibliotēkām vēl intensīvi jāstrādā pie krājumu izvērtēšanas un rekonplektēšanas.

Krājumu pārbaudes.

Filālbibliotēku krājumu uzskaites precizēšanai krājumu pārbaudes veiktas Čiekurkalna, Grīziņkalna filiālbibliotēkās un filiālbibliotēkā „Zvirbulis”.

Krājumu pārbaudes sagatavošanas process sākts filiālbibliotēkās „Vidzeme”, „Laima”, kā arī Mākslas literatūras un Hanzas filiālbibliotēkā.

RCB Repoziārija darbs

Aktīvais fonds

Aktīvais fonds atskaites gadā mainīja telpas. Izvietojoties izremontētās telpās, Aktīvajā krājumā tika veiktas izmaiņas gan skaitliski, gan kvalitatīvi atbilstoši jaunā „Krājuma

attīstības un komplektēšanas koncepcijas projektam”. Tika atkomplektēta maz izmantotā krājuma daļa. Atbilstoši jaunai koncepcijai Aktīvais fonds veidojas par mobilu, aktuālu, ar visjaunākajiem informācijas nesējiem nodrošinātu struktūru. Aktīvajā fondā atskaites gadā saņemti 768 eks. informācijas nesēju. Atkomplektēti 3 083 eks. Darbs pie atkomplektēšanas turpinās. Arvien stabilāku vietu Aktīvajā fondā ieņem videotēka.

Neskatoties uz pārcelšanos jaunajās telpās un krājuma pārstrukturēšanu, atskaites gadā literatūras izsniegums ir 4 912 eksemplāri.

Tai skaitā:

Nozaru literatūra - 3 352 eks.

Daiļliteratūra - 1 355 eks.

Audiovizuālie - 170 eks.

Elektroniskie dokumenti - 35 eks.

Latviešu valodā - 2 722 eks.

Krievu valodā - 2 172 eks.

Angļu valodā – 19 eks.

Uz 01.01.2006 gadu Aktīvais fonds ir **9 169** vienības.

Pasīvais fonds

Pasīvais fonds nodrošina filiālbibliotēku pieprasījumus pēc reti izmantotās literatūras.

Pasīvajā fondā ir dokumenti, kas izdoti līdz 1995. gadam. Atskaites gadā Pasīvajā fondā:

ienācis - 654 eks.

izslēgts - 6 630 eks.

Pasīvais fonds uz 01.01.2006 ir **17 936** eksemplāri .

Atskaites gadā arī Pasīvais fonds mainīja telpas un tika pārstrukturēts. Tika veikta fonda attīrīšana no novecojušās un publisko bibliotēku repositārijam neatbilstošas literatūras. 2005. gada sākumā turpinājās 2004. gadā saņemto nošizdevumu (11 415 eks.) pieņemšana, izvērtēšana, dubletu atlase. 3 094 eksemplāri dubletu nošizdevumu tika nodoti mūzikas skolām u.c. iestādēm.

Atskaites gadā Pasīvais fonds tika pārvietots no viena korpusa otrā stāva uz otra korpusa trešo stāvu. Šis process atskaites gadā bija smags un darbietilpīgs. Tika turpināts darbs ar katalogiem.

2005. gadā pasīvajā fondā apkalpotas 16 RCB filiālbibliotēkas un struktūrvienības. Izsniegums filiālbibliotēkām 211 iespieddarbi. Visvairāk šo fondu izmantoja Centrālā bibliotēka un filiālbibliotēka „Zemgale”.

Apmaiņas fonds

Arī RCB Repozitārija Apmaiņas fonds atskaites gadā pārgāja uz jaunām izremontētām telpām. Krājums tika būtiski samazināts. 24 iestādēm un organizācijām nodots 6 551 iespieddarbs. No krājuma izslēgti un nodoti makulatūrā 6 276 iespieddarbi (morāli novecojuši, mazpieprasīti dubleti).

RCB un filiālbibliotēkas no **apmaiņas fonda saņēmumu** iespieddarbus (eksemplāri)

Imanta	473	Mārtiņa	80
Grīziņkalns	277	Ziemeļblāzma	78
Anna	223	Mežaparks	72
Nordeķi	196	Daugava	65
Zemgale	184	Vinnijs	53
Torņkalns	180	Iļģuciems	52
Bišumuiža	144	Mangaļi	47
CB	133	Sarkandaugava	41
Hanza	111	Grīva	33
Avots	82	Šampētera	33

Šos iespieddarbus bibliotēkas izmantojušas nolietoto grāmatu apmaiņai, kā arī lasītāju pieprasījumu apmierināšanai. 2005. gadā **Apmaiņas fondam nodotas no bibliotēku krājumiem** (eksemplāri):

CB lasītava (likvidētā)	1238	Hanza	102
Jaunciems	620	Strazds	95
Mežaparks	447	Avots	77
Grīziņkalns	426	Berģi	70
Bolderāja	360+179	Sarkandaugava	60
Zemgale	328	Daugava	56
Čiekurkalns	241	Anna	32
Kurzeme	111		

Apmaiņas fondam nodotas **kā lasītāju dāvinājumi** no bibliotēkām:

Jugla	518	Ziemeļblāzma	314
Sarkankalns	278	Vidzeme	170
Torņkalns	120	Strazds	98
Anna	98	Kurzeme	98
Bišumuiža	94	KAN	60
Bolderāja	58	Daugava	56
Berģi	38	Hanza	28

Mežaparks	24	Jaunciems	20
Zemgale	17	Čiekurkalns	16
CB	15	Grīva	15
<i>Grīzinkalns</i>	<i>12</i>	<i>Nordeki</i>	<i>11</i>

Kopā lasītāju dāvinājumi: **2354 iespieddarbi.**

Apmaiņas fonds atskaites gadā papildinājies arī ar privātpersonu dāvinājumiem: 772 vērtīgi iespieddarbi.

Dāvinājumi saņemti arī no organizācijām:

Izdevniecība “Kontinents” 10

A/S “Komēta” 165

Izdevniecība “Artava” 949 (tika sadalītas bibliotēkām)

Kopā 2005. gadā apmaiņas fondā **saņemti 7 782** eksemplāri, **izslēgti** no fonda **15 515** eksemplāri

2005. gadā piedaloties labdarības akcijās un sadarbojoties ar 24 iestādēm un organizācijām visā Latvijā, apmaiņas fonds veicis bezmaksas dāvinājumus (dubleti, bibliotēkām maz pieprasīti) – **6551** iespieddarbs. Lielākie no tiem: Bērnu rehabilitācijas centrs „Dardedze” - 439 eks., Rīgas rajona sociālās aprūpes centrs – 371 eks., Rīgas nakts patversmes – 699+687eks., Vangažu Mākslas un mūzikas skola - 799 eks., Daugavpils rajona Tabores pamatskola – 807 eks., starptautiskā palīdzības organizācija “Zilais Krusts”- 203 eks. u.c.

Uzziņu un informācijas darbs

Uzziņu informācijas darbs 2005. gadā iezīmējas ar galveno virzienu – kvalitatīvu informācijas pieejamības nodrošinājumu. Tas panākts ar dažādu darba procesu pilnveidi, tehnoloģisko procesu automatizāciju, virtuālās bibliotēkas attīstību, personāla kvalifikācijas paaugstināšanu.

Uzziņu informācijas darbs tika veikts, izmantojot gan tradicionālos, gan elektroniskos informācijas avotus. Sakarā ar to, ka pārskata gadā RCB ievērojami palielinājās datoru skaits un visas filiālbibliotēkas ieguva tehnoloģisko nodrošinājumu, palielinot iespējas lasītājus kvalitatīvāk un ātrāk nodrošināt ar nepieciešamo informāciju. 2005. gadā 37 filiālbibliotēku lokālie datu pārraides tīkli pieslēgti kopējam Rīgas Domes datu pārraides tīklam un lietotājiem ir pieejami bezmaksas interneta pakalpojumi. Plaši tiek izmantotas datu bāzes: Lursoft, NAIS, EBSCO, Letonika, RUBRICON, kā arī LNB BI Analītikas datu bāze. Bibliotekārajā darbā tiek izmantoti CD par dažādām tēmām. Lai atvieglotu lasītājiem informācijas meklēšanu un bibliotekāriem konsultatīvo darbu, vairākās filiālbibliotēkās tiek veidotas vispieprasītāko interneta adrešu kartotēkas.

2005. gadā RCB turpināts darbs pie virtuālās bibliotēkas, lai informāciju varētu iegūt arī attālinātie bibliotēkas lietotāji. Informāciju par grāmatām, kas atrodas RCB krājumā, var iegūt elektroniskajā kopkatalogā (veidots programmatūrā ALISE), kas atspoguļo visu filiālbibliotēku krājumu un katra izdevuma atrašanās vietu (izņemot filiālbibliotēku „Pūce”, kura veido savu elektronisko datu bāzi programmatūrā LIIS).

2005. gadā turpināts darbs pie novadpētniecības elektroniskās datu bāzes izstrādes. Šajā procesā iesaistījušās bibliotēkas, kurām bijis vajadzīgais tehniskais nodrošinājums un personāla iespējas. Katra no filiālbibliotēkām datu bāzē ievada datus par materiāliem, kas atspoguļo tās mikrorajonā esošos ievērojamos vēstures, kultūras un dabas pieminekļus, izglītības iestādes, informāciju par novadniekiem. Ievadītā informācija pieejama RCB mājas lapā sadaļā „Rīgas pilsētas novadpētniecība”. Tādējādi veidosies Rīgas kopīgā novadpētniecības datu bāze, un materiāli būs visiem lietotājiem attālināti pieejami.

Nozīmīgs notikums novadpētniecības materiālu popularizēšanā ir projekta „Tavos pulksteņos zvanu, tavos akmeņos skanu. Bibliogrāfiskā rādītāja digitalizēšana” realizācija 2005. gadā. Šis projekts ieguvis Rīgas Domes Kultūras pārvaldes atbalstu un tajā piedalījās RCB vairāku filiālbibliotēku speciālistu grupa. Digitālās datubāzes pamatā ir 2000. gadā izdotā bibliogrāfiskā rādītāja „Tavos pulksteņos zvanu, tavos akmeņos skanu” digitālā versija. Šajā grāmatā ietverti materiāli, kas izdoti līdz 1998. gadam. Veikts papildinājums ar izrakstiem no

daiļliteratūras darbiem, kas izdoti no 1999. līdz 2005. gadam. Datubāzi veido galvenokārt analītiskie apraksti no daiļliteratūras avotiem latviešu, krievu, angļu un vācu valodā, kuros atspoguļotas Rīgas dzīves visdažādākās puses – pilsētas vēsture un tradīcijas, ielas un rajoni, kultūras, mākslas un sporta iestādes un slaveni rīdzinieki. Datubāze ietver vairāk kā 3200 bibliogrāfisko aprakstu. Tiek piedāvāti dažādi meklēšanas kritēriji un dažādas ierakstu skatu formas. Pievienots arī ilustratīvais materiāls. Datubāze pieejama RCB mājas lapas sadaļā „Rīga latviešu daiļliteratūrā”.

Otra datubāze tapusi Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkā Kultūrkapitāla atbalstītā projekta „Ziemeļblāzmas arhitektūras kompleksa vēstures materiālu un kultūras darbinieku fotogalerijas digitalizācija” realizācijas rezultātā. Tas ir turpinājums Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkā 2004. gadā izveidotajai datubāzei, kas apkopoja novadpētniecības materiālus par Ziemeļblāzmas kultūrvēsturisko objektu kompleksu laika posmā no 1886. līdz 1927. gadam. Jaunajā datubāzē materiāls ir veltīts Ziemeļblāzmas kultūrvēsturei no 1928. līdz 1940. gadam. Bibliogrāfiskie apraksti veidoti materiāliem no Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkas krājuma, no Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas un Augusta Dombrovska līdzgaitnieces, Vecmīlgrāvja darba koordinatores Martas Rinkas arhīva. Datubāzi papildina plaša tā laika fotoattēlu kolekcija. Bez materiālu bibliogrāfiskajiem aprakstiem un fotoattēlu kolekcijas datubāzei pievienots arī „Gids” – rakstu pilnie teksti, kā arī sliktas kvalitātes un vecās drukas oriģinālu atšifrējumi. Datubāze ir interesants un vērtīgs izziņas avots skolēniem, studentiem, skolotājiem un visiem, kas interesējas par Rīgas kultūras un arhitektūras pieminekļiem un to vēsturi.

Uzziņu informacionālajā darbā galvenokārt tiek izmantots uzziņu literatūras fonds, elektroniskais kopkatalogs, alfabētiskais katalogs, sistemātiskā rakstu kartotēka, tematiskās kartotēkas. 2005. gada septembrī apturēta sistemātiskā kataloga un daiļliteratūras nosaukumu kartotēkas papildināšana. Tā kā pārskata gadā zināmu laiku daudzas filiālbibliotēkas bija vēl bez datornodrošinājuma, tad joprojām tika veidota un uzziņu darbā izmantota sistemātiskā rakstu kartotēka. Bibliotēkās notiek regulārs darbs ar šīm kartotēkām, tās tiek papildinātas ar jaunām rubrikām par aktuāliem, nozīmīgiem jautājumiem. Annas, Čiekurkalna un Torņakalna filiālbibliotēka sistemātisko rakstu kartotēku vairs neveido, jo šajās bibliotēkās tiek izmantoti elektroniskie informācijas avoti.

2005. gada pārskatos filiālbibliotēku darbinieki, analizējot savu darbu, uzsver, ka lasītāji visvairāk interesējušies par šādām tēmām: Latvijas vēsture, politika, ekonomika, Eiropas Savienība, vides aizsardzība, ģeogrāfija, tūrisma objekti Latvijā un ārvalstīs, psiholoģija, dažādas atkarības, bērnu problēmas sabiedrībā. Pārdaugavas filiālbibliotēka 2005. gada pavasarī veikusi lasītāju anketēšanu, lai noteiktu dažādu vecuma grupu izvēlētās literatūras

tematiskās prioritātes. Anketu analīze parādīja, ka no nozaru literatūras visvairāk pieprasīta vēstures literatūra, biogrāfijas, ceļojumu apraksti un grāmatas psiholoģijā. Interesantākās sarežģīto uzziņu tēmas: popularitātes formula (filiālbibliotēkā „Strazds”), krāsu valoda (vairākās filiālbibliotēkās), ķeltu vēsture (Svešvalodu filiālbibliotēkā), pasaku terapija mūsdienu psiholoģijā (Ķengaraga filiālbibliotēkā), dārgākie hobiji (Hanzas filiālbibliotēkā), banku piedāvājuma salīdzinājums (Torņakalna filiālbibliotēkā), putni kā simboli (Pļavnieku filiālbibliotēkā), brendi (vairākās filiālbibliotēkās), sievietes loma sabiedrībā 20. gs. sākumā (Bolderājas filiālbibliotēkā), Benjamiņi un viņu nami (Mākslas literatūras filiālbibliotēkā), nauda latviešu daiļliteratūrā (Mežaparka filiālbibliotēkā) u.c. Izpildot sarežģītās uzziņas, tās tiek atzīmētas uzziņu arhīvā.

Katrā filiālbibliotēkā tiek pievērsta liela uzmanība novadpētniecības materiālu popularizēšanai un tiek veidotas novadpētniecības kartotēkas. Tās katru gadu papildinās ar jaunākajiem materiāliem par ievērojamiem mikrorajona kultūras un arhitektūras pieminekļiem, kā arī ar materiāliem par konkrētā rajona ievērojamiem cilvēkiem. Tā kā visas filiālbibliotēkas pagājušajā gadā nevarēja iesaistīties kopīgā novadpētniecības datubāzes veidošanā, tad pašlaik vēl notiek darbu dublēšana, jo katra filiālbibliotēka pēc lasītāju pieprasījuma apkopo materiālus par Rīgu kopumā. Uzziņu darbs tiks atvieglots, kad varēsim izmantot kopīgi veidoto novadpētniecības datubāzi.

Vairākas filiālbibliotēkas īpaši populāriem un aktuāliem jautājumiem tiek veidotas tematiskās kartotēkas. Mākslas literatūras filiālbibliotēka turpina papildināt „Lugu kartotēku”, jo šajā bibliotēkā ir specializētā Dramaturģijas lasītava. Grīziņkalna filiālbibliotēkā ir izveidota kartotēka „Latviešu tautas tradīcijas”; Imantas filiālbibliotēkā – „Latviešu dzejnieku veltījumi sievietei un mātei” un bērnu dzejas un mīklu kartotēka „Gadalaiki”; Pļavnieku filiālbibliotēka lasītājiem piedāvā kartotēku „Gadskārtu ieražas”; Vidzemes filiālbibliotēka savā darbā izmanto bibliogrāfisko līdzekļu kartotēku, kā arī tematiskās kartotēkas: „Skolēnu pašizglītībai”, „Latviskās gadskārtu ieražas”, „Sadzīves tradīcijas un latviskie godi”.

Lai lasītājiem būtu vieglāk orientēties bibliotēkas uzziņu aparātā, daudzās filiālbibliotēkās tiek rīkotas bibliotekārās stundas un ekskursijas. Piemēram, Hanzas filiālbibliotēkā uzziņu bibliogrāfisko literatūru palīdzēja iepazīt pasākums „Erudītu zemē kopā ar enciklopēdiju”. Vairāk bibliotekārās stundas organizētas skolēnu auditorijai.

Bibliotēku lietotāji iecienījuši tematiskās mapes, jo tajās materiāls par interesējošo tēmu pieejams nekavējoties, salīdzinājumā ar kartotēku vai datubāzi, kur iegūstam tikai bibliogrāfisko aprakstu. Mapēs bibliotekāri apkopo aktuālus, bieži pieprasītus materiālus. Visās filiālbibliotēkās īpaša uzmanība veltīta novadpētniecības mapēm. 2005. gadā lietotāju atsaucību guvušas mapes par šādām tēmām: ceļojumu maršruti pa Latviju un citām valstīm

(filiālbibliotēkā „Strazds”, Čiekurkalna un Mārtiņa filiālbibliotēkā), „Svētku tradīcijas Latvijā un pasaulē” (Bolderājas filiālbibliotēkā un filiālbibliotēkās „Avots” un „Laima”), bērnu problēmas sabiedrībā (filiālbibliotēkā „Pūce”, Torņakalna filiālbibliotēkā), Latvijas ekonomika un dabas aizsardzība (Pārdaugavas filiālbibliotēkā). Bergu filiālbibliotēkā izveidotas jaunas mapes: „X stunda pasaulē – par dabas katastrofām” un „Netradicionālā medicīna”, Sarkandaugavas filiālbibliotēka izveidojusi mapi „Latvija krievu rakstnieku likteņos”, specializētā mūzikas bibliotēka „Tilts” apkopojusi ilustratīvo materiālu mapē „Populārās mūzikas izpildītāji attēlos”.

Ar RCB saņemtajiem jaunieguvumiem iepazīstina elektroniskā kataloga sadaļa „Jaunami”, Jaunumu dienas, jaunieguvumu izstādes, arī skates, kartotēkas, jaunumu saraksti, apskati un pat elektroniskas prezentācijas. Neskatoties uz to, ka katru mēnesi tika veidota jaunieguvumu izstāde, Mākslas filiālbibliotēka 2005. gada beigās organizēja arī jaunumu skati, kurā vēlreiz lietotājus iepazīstināja ar gada laikā saņemtajiem jaunumiem. Atsevišķās bibliotēkās notiek diferencēta lasītāju informēšana par jaunieguvumiem, piemēram, Pārdaugavas un Ilģuciema filiālbibliotēkā tiek informēti pedagogi un studenti par bērnu audzināšanas un citiem pedagogijas jautājumiem. Torņakalna filiālbibliotēkā uzmanība pievērsta trīs interešu grupām – lasītāji, kas interesējas par teātri, vēsturi un ceļojumiem. Bibliotēkas darbinieki šos lasītājus informē par jaunieguvumiem ar tālruni, e-pasta un SMS ziņu palīdzību. Vairākas bibliotēkas ar literatūras apskatiem viesojas mikrorajona skolās. Liela uzmanība jaunieguvumu popularizēšanai tiek pievērsta Hanzas filiālbibliotēkā. Abonementā regulāri tiek papildināta pastāvīga jaunieguvumu izstāde, sastādīti jaunumu saraksti, ar nozaru literatūras grāmatu apskatiem tiek iepazīstināts personāls. Lasītājiem tiek piedāvāta interesanta jaunieguvumu popularizēšanas forma – nolasot jauno grāmatu apskatu, tiek demonstrēta bibliotēkas darbinieku sagatavota elektroniska prezentācija.

Vairākās filiālbibliotēkās tiek sastādīti bibliogrāfiskie rādītāji un saraksti. Grīziņkalna filiālbibliotēka pēc Rīgas Latgales priekšpilsētas Izpilddirekcijas pieprasījuma sastādījusi bibliogrāfiskos sarakstus „Grīziņkalna skices”, „Sv. Pāvila ev. luteriskā baznīca”, „1905. gada revolūcija Grīziņkalnā”. Nordeķu filiālbibliotēkā izveidots bibliogrāfiskais saraksts „Ilze Šķipsna”, Imantas filiālbibliotēkā – bibliogrāfiskais rādītājs „Kā palīdzēt bērniem mācību procesā” un saraksts par bērnu attīstības īpatnību kreilību, Juglas filiālbibliotēkā – par Juglu, Pļavnieku filiālbibliotēkā – „Valdnieki un imperatori”, Vecrīgas filiālbibliotēkā – par vēsturiskiem objektiem un pieminekļiem. Vidzemes filiālbibliotēkas darbinieki veido bibliogrāfiskos sarakstus pēc skolu pedagogu un skolēnu pieprasījuma. 2005. gadā apkopota literatūra par Aspaziju, M. Stārasti, H. K. Andersenu, M. Cielēnu, kā arī sastādīti saraksti „1905. gada revolūcijas atcerei” un „Attīstības psiholoģija”. Hanzas filiālbibliotēkā sastādīti

bibliogrāfiskie saraksti „Latviešu teātra māte (B. Rūmniecei – 140)” un „Rīga – jūgendstila pērle”. Abus šos sarakstus papildina 30 minūšu garas elektroniskās prezentācijas ar bagātīgu informāciju un vizuālo materiālu par šīm tēmām. Filiālbibliotēka „Tilts” apkopojusi informāciju par bibliotēkā pieejamajiem mūzikas CD un DVD, sarakstam pievienota attiecīgā komponista vai izpildītāja interneta mājas lapas adrese.

Uzziņu informacionālajā darbā tiek arī izmantotas iespējas, ko piedāvā RCB Starpbibliotēku abonements, aktīvais deponētārijs, kā arī bieži vien informācijas avoti tiek meklēti tuvāko filiālbibliotēku fondos.

Lai atvieglotu bibliotekāru uzziņu darbu, veidojot izstādes un organizējot pasākumus, Bibliotēku dienests sagatavoja ievērojamu notikumu un jubilāru sarakstu 2006. gadam, kurš ievietots RCB izdevuma „Jaunās Vēstis” 2005. gada novembra numurā un pieejams arī RCB mājas lapā. Šāds kalendārs bibliotēkām tiek gatavots jau trešo gadu.

RCB Bibliotēku dienesta galvenais bibliogrāfs veido jaunākās profesionālās literatūras apskatus, kas tiek publicēti izdevumā „Jaunās Vēstis”. Regulāri tiek papildināta mape „Publikācijas par RCB un filiālbibliotēkām”, sastādīts bibliogrāfiskais saraksts „Publikācijas 2005. gadā, kurā apkopotas publikācijas presē un elektroniskās publikācijas. Bibliogrāfiskais saraksts tiks publicēts izdevumā „Gadagrāmata 2005”.

2006. gadā RCB atzīmēs savu simtgades jubileju. 2005. gadā sastādīts šim notikumam veltīts apjomīgs bibliogrāfiskais rādītājs, kurā apkopoti RCB izdevumi, elektroniskās publikācijas, literatūra par RCB direktoriem un darbiniekiem, kā arī hronoloģiskā kārtojumā var iepazīties ar publikācijām presē no 1906. līdz 2005. gadam. Šis bibliogrāfiskais rādītājs tiks publicēts izdevumā „Rīgas Centrālās bibliotēkas simtgades grāmata”.

Jāatzīmē arī daudzu bibliotēku sadarbība ar iestādēm un institūcijām, kas pilnveido uzziņu darbu un lasītāju iespējas iegūt nepieciešamo informāciju. Sadarbības rezultātā Centrālajā bibliotēkā pieejami Rīgas Domes sēžu materiāli, ES informācijas punkts sadarbojas ar Eiropas Savienības Informācijas aģentūru, kā arī ar ANO Pastāvīgā koordinatora biroju. Ziemeļvalstu literatūras filiālbibliotēkā pieejami Ziemeļvalstu Ministru Padomes Informācijas biroja bibliotēkas ikmēneša ziņu izdevumi, Ilģuciema filiālbibliotēkā – Kurzemes rajona sociālā dienesta piedāvātie informatīvie bukleti par dažādām sociālām problēmām u.c.

Uzziņu un informācijas darbs darbā ar bērniem

Bērnu bibliotēkas un nodaļas regulāri organizēja bibliotekārās stundas, sastādīja bibliogrāfiskos sarakstus, veidoja tematiskas mapes.

Filiālbibliotēkā „Avots” bērnu literatūras nodaļā bija nolasīts uzziņu literatūras apskats „Tu jautā – grāmata atbild”, kā arī bērni tika mācīti kā lietot bibliotēkas katalogus un kartotēkas. Gada nozīmīgākais pasākums informācijas prasmju attīstīšanā bērniem **Hanzas**

filiālbibliotēkā bija akcija „Steidzami vajadzīgs bibliotekārs”. Bibliotēku nedēļas laikā bērnu literatūras nodaļā bibliotekāra pienākumus pildīja bērni. Par bibliotekāru varēja pieteikties, aizpildot īpašu pieteikumu. Bērni ne tikai apkalpoja lasītājus (jauno lasītāju reģistrācija, datorlietošanas laika reģistrācija, lasītāju pieprasījumu apmierināšana), bet arī iemācījās veidot izstādes, sagatavoja grāmatu apskatu un izveidoja nodaļas krājuma izvietojuma karti. Nedēļas noslēgumā notika grupu darbu prezentācijas un labāko bibliotekāru apbalvošana. Akcijā piedalījās bērni vecumā no 11 līdz 14 gadiem, t.sk. arī bērni no sociālā riska ģimenēm. **RCB bērnu literatūras nodaļas** darbinieki pārskata gadā veidoja sarežģīto uzzīņu bukletu, kurā tika apkopoti bibliotēkā pieejamie informācijas avoti par interesantiem un sarežģītiem lietotāju pieprasījumiem, piemēram, par skolas formu, ķīniešu tautības iedzīvotāji Latvijā, augi – elektrības ražotāji, Latvijas jauniešu patriotisms, ticējumi par Kolorādo vabolēm un citi.

Imantas filiālbibliotēkas sastādījusi bibliogrāfisko rādītāju par tematu kā palīdzēt bērniem mācību procesā, kā arī bibliotēkas lietotājiem – bērniem un jauniešiem pieejamas interesantas tematiskas mapes ar materiāliem par dažādu tautību nacionālajiem tērpiem, literātu dzīvi un daiļradi. **Vidzemes filiālbibliotēkā** sastādīts bibliogrāfisks literatūras saraksts „Pasaku meistars Hanss Kristians Andersens”. Pārskata gadā šāds saraksts noderēja gan skolēniem, gan pedagogiem, gan citiem interesentiem. Dokumentā apkopotas ziņas par latviešu valodā izdotajām Andersena grāmatām un periodikā publicētajiem autora darbiem, kā arī raksti periodikā par Andersenu, apkopoti arī raksti par autora pasaku iestudējumiem Latvijas teātros. **Filiālbibliotēkas „Vinnijs”** darbinieki pārskata gadā piedāvāja pakalpojumu – uzzīņu un informācijas sniegšana pa tālruni. Interesents, piezvanot uz bibliotēku izteica savu pieprasījumu, pēc tam, norunājot ar bibliotekāru noteiktu laiku, varēja atnākt uz bibliotēku un saņemt jau sagatavotu uzzīņu.

Starpbibliotēku abonements

RCB Starpbibliotēku abonementa (SBA) galvenā funkcija ir nodrošināt lasītājam viņa pieprasīto grāmatu vai cita veida informāciju gadījumos, kad dokuments nav RCB krājumā.

2005.gadā SBA pakalpojumus izmantoja Rīgas Centrālā bibliotēka un 39 no 45 filiālbibliotēkām. **Izpildīti 2 486 pieprasījumu no 2 617** (2004.gadā – izpildīti 2 096 no 2 259), kas iezīmē pieaugumu jau vairāku gadu garumā.

Visaktīvāk SBA pakalpojumus izmantojusi Centrālā bibliotēka (405 pieprasījumi), Ķengaraga filiālbibliotēka (338 pieprasījumi), Torņakalna filiālbibliotēka (250 pieprasījumu), Juglas filiālbibliotēka (145 pieprasījumi), Hanzas filiālbibliotēka (139 pieprasījumi), filiālbibliotēka „Vidzeme” (121 pieprasījums), filiālbibliotēka „Zemgale” (127 pieprasījumi), filiālbibliotēka „Strazds” (111 pieprasījumi).

Centrālā bibliotēka	405/10	Mežciema	26/1
Annas	7	Nordeķu	22/3
Avots	15/2	Pārdaugavas	75/5
Berģi	4	Pļavnieku	neizmanto
Bišumuiža	55/1	“Pūce”	neizmanto
Bolderāja	30/4	Rēzna	69/2
Burtnieks	30/5	Sarkandaugava	7/2
Čiekurkalns	79/4	Sarkankalna	30/4
Daugava	19/2	Svešvalodu	67/3
Grīva	2	“Strazds”	111/8
Grīziņkalns	3/2	Šampētera	96/6
Hanzas	139/4	“Tilts”	5
Iļģuciema	49/5	Torņakalna	250/7
Imantas	18/3	Vecrīgas	2
Jaunciema	38/1	Vidzeme	121/4
Juglas	145/8	Vinnijs	neizmanto
Kurzeme	35/3	Zasulauka	24/4
Ķengaraga	338/11	Zemitānu	27/6
Laima	neizmanto	Zemgale	127/3
Mangaļu	15/1	Ziemeļblāzma	26
Mākslas.lit.bibl.	neizmanto	Ziemeļvalstu.lit.bibl.-neizmanto	
Mārtiņa	17	Zolitūdes	10
Mežaparka	5/1	“Zvirbulis”	74/6

Pieprasījumu kopējais skaits: **2617**

/no tiem atteikumu skaits _ 131/

Pieprasījumu sadalījums pa valodām:

latviešu valodā – 1 576,

krievu valodā – 578,

angļu valodā – 255,

vācu valodā – 165,

spāņu valodā – 16,

citās svešvalodās – 27.

RCB SBA darbā arvien lielāku apjomu ieņem elektroniskā informācija un informacionāli - bibliogrāfiskā filiālbibliotēku lietotāju apkalpošana.

Aktīvi SBA pakalpojumus izmantoja arī SBA sadarbības partneri.: Rīgas Dome un Rīgas domes Kultūras pārvalde, Rīgas Latviešu biedrība, Stradiņa Medicīnas universitāte, Latvijas Universitāte, Dizaina un lietišķās mākslas koledža, Latvijas Nacionālo karavīru biedrība, Lietišķās psiholoģijas institūts, Juridiskā augstskola, Salaspils CB. Izpildīti visi 540 pieprasījumi.

2005.gada SBA pieprasījumu statistika

Pieprasītājs	Pieprasījumu skaits	Izpildīto pieprasījumu skaits	131 atteiktā pieprasījuma iemesli			
			Aizņemta	Nav krājumos	Slēgts krājums	Pieejams lasītavā
RCB un filiālbibliotēkas	2617	2486	15	29	5	82
RCB SBA sadarbības partneri (10 iestādes)	540	540	0	0	0	0
Kopā	3157	3026	15	29	5	82

2005. gadā CB SBA izveidoja noteiktu informacionālo infrastruktūru, kas ietver sevī nacionālās un starptautiskās informācijas formas elektroniskajās datu bāzēs, kuras tika izmantotas arī elektronisko atteikumu gadījumos.

Tematisku un konkrētu dokumentu meklējumos sekmīgi izmantoja „GOOGLE”, datu bāzi.

Sastādīti šādi bibliogrāfiskie saraksti:

1905.gads literatūrā un mākslā

Arhitekts Florians fon Viganovskis

Eklektisms Rīgas arhitektūrā

Jūgendstils modē

Benjamiņu Jēgeru atceroties

RCB filiālbibliotēkām sniegtās vienkāršās un sarežģītās uzziņas - 43, daži piemēri:

1993. gada Nobeļa prēmijas laureāte Toni Martinsone

VIA BALTIKA

Pielāgošanās teoloģija

Holokausts Latvijā

Ar SBA krājumiem papildinātās izstādes - 21

Novadpētniecības darbā SBA aizsūtīja filiālbibliotēkām retās grāmatas un to izlases kopijas.

SBA sameklēja un aizsūtīja projekta „Tavos pulksteņos zvanu, Tavos akmeņos skanu” izstrādāšanai nepieciešamo literatūru, piem., Torņakalna filiālbibliotēkai pēc saraksta SBA sagatavoja vairāk nekā 250 grāmatu no LNB krājumiem.

Darba gadā tika sniegtas tiešās un netiešās informācijas, mutvārdu uzziņas un konsultācijas.

No ārvalstu bibliotēkām SSBA kārtā saņemtas 11 grāmatas (SSBA izmantoja Mūzikas filiālbibliotēka “Tilts”, Svešvalodu un Imantas filiālbibliotēka):

- no Zviedrijas - 2
- no Norvēģijas – 3,
- no Dānijas – 3,
- no Vācijas – 2,
- no ASV – 1.

Svarīgākie notikumi SBA darbā:

- Pēc pārcelšanās uz jaunām telpām, mainoties mikrorajonam, radās iespēja izveidot sadarbību ar citām organizācijām, piem., Lietišķās psiholoģijas institūts, Juridiskā augstskola;
- RCB SBA paplašināja sadarbību ar V/A „Kultūras informācijas sistēmas” SBA nodaļām, iegūstot jaunas iespējas RCB pieprasījumu izpildē. No Latvijas Nacionālās bibliotēkas saņemti 2 291 dokuments, bet no Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas – 152, no Latvijas Universitātes bibliotēkas – 24, no Rīgas Tehniskās universitātes bibliotēkas – 10, no Medicīnas zinātniskās bibliotēkas – 7, no Rīgas Stradiņa universitātes bibliotēkas – 2 dokumenti.

Novadpētniecības darbs

Novadpētniecības darbs RCB un filiālbibliotēkās simtgades priekšvakarā ir ieņēmis īpaši nozīmīgu vietu, ieguvis pirmssvētku spriedzi un noskaņu. Nozīmīgais datums rosinājis bibliotekārus pievērst uzmanību sev un savai bibliotēkai, tās vēsturei. Kā vienu no nozīmīgākajiem gada veikumiem bibliotēku vēstures izpētē ir jāatzīmē

”RCB simtgades vēstures grāmata” - pirmais plašākais pētījums par bibliotēku, notikumiem, personībām gadsimta garumā. Sakrāts, bet šoreiz vēl ārpus grāmatas atstāts ir unikāls bibliotēkas darbinieku un lasītāju atmiņu un interviju kopums, kurš gaida savu kārtu apstrādei, pētījumiem un publicēšanai.

Sagatavota kārtējā, jau trešā gadagrāmata **„RCB Gadagrāmata, 2005”**, kurā svarīga vieta ir ierādīta novadpētniecības un bibliotēku vēstures jomā paveiktā darba atspoguļojumam. Piemēram, par jaunu virzienu bibliotēku novadpētniecības darbā- dzimtu vēstures izpēti, būs iespēja izlasīt LU lektores Rutas Šenbergas publikāciju. Gadagrāmatas divi iepriekšējie izdevumi - 2003. un 2004. gads, tiek pozitīvi vērtēti vairākos gada pārskatos, uzsverot to nozīmi arī bibliotēku vēstures dokumentēšanā - gadu pa gadam atspoguļojot nozīmīgāko bibliotēku dzīvī:

„RCB Gadagrāmata” iznākot tikai divus gadus, ir kļuvusi par nezūdošu vērtību, kas vislabāk apliecina Rīgas bibliotekāru darbu, varēšanu un izdomu. Tā ļauj ne tikai iegūt pieredzi, aizgūt idejas, paraudzīties pašiem uz sevi no malas, bet sniedz lepnumu un gandarījumu par piederību RCB sistēmai” (Torņakalna filiālbibliotēka).

Gada garumā ir apgūtas **jaunas teorētiskas un praktiskas zināšanas bibliotēku novadpētniecībā**, apmeklējot Bibliotēku dienesta organizētās lekcijas un praktiskās nodarbības (R. Šenberga” Dzimtu izpēte - jauns bibliotēku darba virziens, Inta Sallinene „Latvijas bibliotēku jaunākā novadpētniecības darba pieredze”), piedaloties mācību braucienos, novadpētniecības semināros.

Gada pārskatos atzinīgi tiek vērtēti mācību braucieni uz Latvijas bibliotēkām un tur gūtās atziņas, jaunas idejas novadpētniecībā, pieredze, kuru ir vērts pārvest mājās: *„Rajonu bibliotēkās redzētais, īpaši Ķemeros, deva ierosmi veidot mūsu bibliotēkā novadpētniecības lasītavu”*(Sarkankalna filiālbibliotēka), *„ Pieredzes apmaiņas brauciens uz Ainažu pilsētas bibliotēku deva patīkamu impulsu novadpētniecības darbā”*(Iļģuciema filiālbibliotēka).

Šī gada RCB un filiālbibliotēku novadpētnieku devīze varētu būt ”Novadpētnieki, būsim savstarpēji pazīstami!”, jo gada novitāte un akcents bija **novadpētniecības semināri** kādā no RCB filiālbibliotēkām.

Tie tika rīkoti katru reizi citā, no pavasara līdz rudenim, reizi mēnesī un tieši Spodrības dienā. Piedalīšanās brīvprātīga - visi, kuri vēlas un var. Semināru mērķis bija iepazīt „visu” kādas bibliotēkas novadpētniecības darbu, tā specifiku konkrētā bibliotēkā, bibliotekārus-novadpētniekus, kā arī, iespēju robežās, novadu un novadniekus. Atlases kritēriji bibliotēkām, kuras uzņēma pie sevis kolēģus- veikts nozīmīgs novadpētniecības darbs, tas notiek radoši un kolektīvā ir viens vai pat visi, kam novadpētniecība ir „sirds darbs un dzīvesveids.” Noteicošā bija arī vēlme brīvprātīgi dalīties savā novadpētniecības darba pieredzē ar kolēģiem. Jāatzīmē, ka visas bibliotēkas, kurām tika piedāvāta iespēja organizēt semināru, pieņēma šo piedāvājumu. Dažām bibliotēkām problēmas sagādāja semināram izvēlētais laiks, jo tradicionāli Spodrības diena jau bija paredzēta citām aktivitātēm.

1. seminārs notika aprīlī RCB Vecrīgas filiālbibliotēkā. Bibliotēkas vadītāja Mārīte Maršane bija pirmā, kas atbalstīja šo jauno ieceri. Dalībniekiem tā bija iespēja vienlaikus iepazīt divas bibliotēkas: Vecrīgas un Ziemeļvalstu filiālbibliotēkas un izjust arī Ziemeļvalstu filiālbibliotēkas vadītājas Ineses Vanagas atbalstu novadpētniecības semināram. Bagāta novadpētniecības izstāde, abu vadītāju stāstījums par savām filiālbibliotēkām, iepazīšanās ar novadpētniecības krājumu, atbilžu un jautājumu kafijas galds, tad pārsteigums kolēģiem-gājieniem cauri Vecrīgai uz Rātsnamu, kur sagaidīja gide un ekskursija pa Rātsnamu - no Mēra kabineta un sēžu zāles līdz pat Torņa balkoniņam un vēl ziedu pušķis, kas tika nodots Helmi Staltei. Pārliecinājāties, cik nozīmīga vieta bibliotēku novadpētniecībai ir tieši pašā Rīgas vēsturiskajā centrā.

2. seminārs notika maijā Bergu filiālbibliotēkā un tā organizēšanu uzņēmās bibliotēkas vadītāja Irēna Eglīte. Tā bija ekskluzīva iespēja tikt ar bijušajiem šīs bibliotēkas darbiniekiem Polīnu Ārīti un Sandru Kokinu un iepazīt bibliotēkas vēsturi tās „liecinieku” skatījumā. Pēc iepazīšanās ar bibliotēkas novadpētniecības darbu, izstādēm un Jurgā Skulmes gleznām, sekoja iepazīšanās ar bibliotēkas sadarbības partneri-Brīvdabas muzeju. Muzeja apmeklējums ar tā direktora Indāna kunga atļauju bija bezmaksas. Gides pienākumus uzņēmās muzeja informācijas daļas vadītāja Anita Purgaile, bet atpūtas brīdis un kafijas galds gaidīja Zemgales sētā pie saimnieces Silvijas Ekštetes. Te praksē pārliecinājāties cik liela nozīme ir labai bibliotēkas un muzeja sadarbībai novadpētniecībā, kā novadpētniecības krājums un novada mākslinieku glezns ienes īpašu auru arī mazās bibliotēkas telpās.

„Uzskatu, ka pasākuma organizēšana arī mazā bibliotēkā liek noticēt saviem spēkiem un uzlabot jebkuru darbu bibliotēkā”, tā gada pārskatā secina bibliotēkas vadītāja Irēna Eglīte.

3. seminārs notika jūlijā Bišumuižas filiālbibliotēkā. Piedalījās 21 dalībnieks. Bibliotēkas priekštelpā pirmo ieskatu par tuvāko apkārtni sniedza fotomākslinieka Ulda Veisbuka fotogrāfiju izstāde. Semināra dalībnieki tika iepazīstināti ar bibliotēku, tās vēsturi un

novadpētniecības darbu. Loti neparasts un interesants pasākums-jaunas novadpētniecības mapes atvēršana. Tā bija atvēršanas diena mapei par vēsturnieku un represēto bibliotekāru Aleksandru Jansonu, vienu no ievērojamākajiem Bišumuižas novadniekiem. Loti sirsnīgs, emocionāls pasākums, kas izraisīja arī klātesošo, piemēram, RCB Bibliotēku dienesta galvenās bibliotekāres Ausmas Vītolas atmiņas par laiku, kad viņi abi kopā ar Jansona kungu strādāja arhīvā. Semināra turpinājumā sekoja pastaiga un iepazīšanās ar Bišumuižas ievērojamākajām vietām. Viesojāmies un tikām ļoti laipni uzņemti apkārtnes vecākajā mājā, kur A. Jansons pavadījis daudzus savus dzīves gadus. Mājas tagadējais īpašnieks iepazīstināja ar interesantiem novadpētniecības dokumentiem, seniem priekšmetiem, kuru pielietojumu ne vienmēr izdevās atminēt, bet no kuriem daudzi saistīti ar ievērojamā bibliotekāra dzimtu. Karstajā vasaras dienā veldzēja svaiga un garšīga akas ūdens malks.

Sekoja Bišumuižas apmeklējums, kur tās saimnieks A. Tauriņš mūs izvadāja pa visu muižu no pils pagribiem līdz zirgu staļļiem, iepazīstināja ar ēkām, apkārtni, savas saimniekošanas nākotnes plāniem un tagadnes problēmām. Skatoties cik daudz jau paveikts, nav šaubu, ka arī nākotnes ieceres piepildīsies un būs viss, kas muižai pienākas, arī dīķi. Bibliotēkas vadītāja Ingrīda Rasa un bibliotēkas kolektīvs ir apsveicami veiksmīgi atradis sadarbības partnerus vietējo Bišumuižas iedzīvotāju vidū – gan novadpētniekus, gan uzņēmējus. Diena bija bagāta iesaistītiem, jaunām atziņām un iemūžināta Mihaila Frolova fotogrāfijās. Tā noslēdzās ar nelielu pikniku Bišumuižas dārzā. Papildus ieguvums-bibliotēkas darbinieku sagatavots raksts Gadagrāmatai par bibliotekāru A. Jansonu.

4. seminārs notika augustā Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkā. To apmeklēja 24 kolēģes. Diemžēl šo semināru nevarēja apmeklēt RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Inta Sallinene, jo bija komandējumā Nīderlandē. Taču apmeklēt Ziemeļblāzmas filiālbibliotēku un iepazīt tās bagāto novadpētniecības krājumu, novadpētniecības projektus, bibliotēkasnovadpētniecības darba entuziastus, bibliotēkas vadītājas Mārītes Astrīdes Pļaviņas ieinteresētību un personīgo devumu novada izpētē varēja tie, kas bija ieradušies:

”Savukārt Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkas pieredze ir kā brīnišķīgs paraugs tam, ko var panākt ar pedantisku un skrupulozu darbu, kā arī lielu mīlestību uz darāmo” (I. Jurjeva, Ilģuciema filiālbibliotēka).

5. seminārs notika septembrī Bolderājas filiālbibliotēkā, kas arī noslēdza šī gada novadpētniecības semināru virkni. Seminārā varēja iepazīties ar bibliotēkas novadpētniecības darbu, bibliotēkas vēsturi, pastāvīgu vēstures pētnieka Andra Biedriņa reprodukciju un foto izstāde „Bolderāja vakar un šodien”, noskatīties Latvijas televīzijas raidījuma „Ielas garumā” videoierakstu par Bolderāju, tikties ar novadnieku, grāmatas „Rīgas galvenā nomale” autoru Arvi Popi. Izsmēlošs bija bibliotēkas vadītājas Zintas Haļzovas stāstījums par bibliotēku.

Sekoja interesanta ekskursija pa Bolderāju un Daugavgrīvas cietoksni novadpētnieka, bibliotekāra Induļa Jūga vadībā. Izejot no Daugavgrīvas cietokšņa Indulis Jūgs katram dalībniekam pasniedza sertifikātu, kas apliecina, ka ir bijusi tāda diena novadpētnieku dzīvē un cietokšņa apmeklējums. Gada pārskatos tieši par šo ekskursiju ir izteikts ļoti pozitīvs vērtējums: „Galvenā bibliotekāre Nora Ceriņa bija sajūsmināta par brīnišķīgi organizēto par brīnišķīgi organizēto pasākumu Bolderājas filiālbibliotēkā: tikšanos ar novadnieku Arvi Popi, ekskursiju uz Daugavgrīvas cietoksni un kolēģa Induļa Jūga emocionālo stāstījumu” (Pārdaugavas filiālbibliotēka).

Visi pieci semināri ir vērtējami kā ļoti pārdomāti organizēti, tomēr atšķirīgi viens no otra., jo katra bibliotēka atšķiras no citām ar kaut ko savu un īpašu un šinīs semināros prasmīgi tika pasvītrotas šīs atšķirības novadpētniecības darbā. Apmeklētājiem tā bija iespēja iepazīt un vērtēt gan kādas konkrētas bibliotēkas novadpētniecības darbu, gan bibliotēku novadpētnieku vadībā kādu Rīgas daļiņu, tikties ar interesantiem cilvēkiem. Semināra rīkotāji savukārt varēja popularizēt novadpētniecībā paveikto, pirms semināra vēlreiz pārliecināties vai patiešām viss ir vislabākajā kārtībā kā jau tas ierasts pirms viesu sagaidīšanas.

Visos semināros bija jūtama radoša, emocionāla gaisotne, lepnums un prieks par savu bibliotēku un novadu, kā arī vēlme šajās sajūtās dalīties ar kolēģiem. Guvums ne tikai emocionāli, bet arī informacionāli bagāts. Semināriem veidojas savs pastāvīgais apmeklētāju kodols, kuram pievienojas arī viens otrs bibliotēkas lasītājs - novadpētnieks.

Semināri ir guvuši pozitīvu vērtējumu un arī turpmāk tiks organizēti, aptverot arvien jaunas bibliotēkas. Tie atsāksies līdz ar pirmajiem siltajiem pavasara saules stariem un turpināsies līdz rudens salnām.

Līdzās novitātēm tika koptas novadpētniecības darba tradīcijas. Bibliotēku uzmanības lokā bija **novadpētniecības krājums**. Akcenti tika likti gan uz jaunu avotu izpēti, gan iegūto dokumentu sakārtošanu un sistematizāciju. RCB un filiālbibliotēkas nopietni ir strādājušas pie jau savākto materiālu izvērtēšanas un apkopošanas tā, lai tie būtu pēc iespējas pārskatāmāki un viegli izmantojami, piemēram, bagāts un pārskatāms ir RCB vēstures albums.

Atsevišķi izdalīts, bibliotēkas apmeklētājiem brīvi pieejams novadpētniecības krājums, ir piesaistījis lasītāju uzmanību. Piemēram, RCB Bērnu literatūras nodaļā pagājušajā gadā atvēlētais rotējošais plaukts „Novadpētnieciskā Rīga” ir iemantojis lasītāju ievērību un visu gadu aktīvi izmantots. Tas ir plašs un bagāts novadpētniecības krājums par Rīgu: grāmatas, tematiskās mapes, audiovizuālie materiāli, suvenīri.

Arī Zemitānu filiālbibliotēka ir izveidojusi lasītavā atsevišķu plauktu par Rīgu.

Ar grāmatām par Rīgu svešvalodās vienkopus var iepazīties Svešvalodu filiālbibliotēkas atsevišķā plauktā. Vērojama tendence, ka bibliotēku novadpētniecības darbā tiek pievērsta uzmanība gan konkrētajam Rīgas novadam, gan Rīgai kopumā.

Novitāte RCB sistēmā - **novadpētniecības lasītava** Sarkankalna filiālbibliotēkā. Atsevišķas novadpētniecības lasītavas izveides ideju aktivizēja mācību brauciena laikā redzētā novadpētniecības lasītava Ķemeru bibliotēkā. Sarkankalna filiālbibliotēkā jau augustā tika atbrīvota telpa topošajai novadpētniecības lasītavai. Ar lasītāju palīdzību tika sagatavots plaukts un izstāžu vieta novadpētniecības materiālu izvietošanai, lasītavā ir galdi ar 4 lasītāju darba vietām.

Novadpētniecības krājumu izveidei bibliotēkas ir piegājušas radoši, piemēram, dažreiz novadpētniecības krājumā ļoti nozīmīgi ir dāvinājumi. Tā Bolderājas filiālbibliotēka no Rīgas brīvvalsts pārvaldes sabiedrisko attiecību nodaļas (vadītājs Haralds Apogs) saņēma dāvinājumu – grāmatas „Rīgas osta (1990- 2005)” latviešu un krievu valodā. Sarkankalna filiālbibliotēkas novadpētniecības krājums papildināts ar dokumentu kopijām no sarkandaugavieša I. Raņņa kolekcijas, bet lasītāja S. Ozola bibliotēkai uzdāvinājusi M. Kemera gleznu.

Vispusīga pieeja novadpētniecības krājumu izveidē ir, piemēram, Annas filiālbibliotēkai: tā pārskata gadā no RCB Apmaiņas fonda atlasītas latviešu daiļliteratūras grāmatas, kurās aprakstīts bibliotēkas novads, rudenī veikta pastaiga, fotografējot novadu un pārmaiņas tajā, vasarā apmeklēta LNB letonikas nodaļa, kurā iegūtas 20 dažādu materiālu kopijas par Centrāltirgu, Siena tirgu un citiem nozīmīgiem novada objektiem. „Annas” bibliotēkai izveidojusies jauka sadarbība ar Zolitūdes bibliotekāri novadpētnieci Ilmu Jansonī, kuras vaļasprieks ir novadpētniecības materiālu vākšana.

Zemitānu bibliotēka ir iesākusi veidot fotoalbumu par mikrorajona ievērojamām celtnēm, kuras tad regulāri tiek ik gadu fotografētas. Fotografējās ir redzami visi ievērojamie „grausti.” Šogad daļa no tiem jau nojaukti. Novadpētnieki secina, ka gada laikā strauji mainās pilsētībūvniecība.

Torņakalna filiālbibliotēkā ir uzsākta novadpētniecības objektu fotografēšana ar digitālo fotoaparātu. Tagad bibliotēkas rīcībā ir jau 75 digitālās fotogrāfijas, kas dokumentē novadu. Tās izmantotas datu bāzēs „Rīgas pilsētas novadpētniecība” un „Rīga latviešu daiļliteratūrā”, vizualizējot datubāzes ierakstus.

Bibliotēkas meklē interesantas idejas novadpētniecības krājuma papildināšanai un nozīmīgi novadpētniecības materiāli top uz vietas bibliotēkā. Piemēram, filiālbibliotēkā „Vinnijs” vēstures mapī papildina sadaļa „Jautri notikumi bibliotēkas vēsturē”, Grīvas filiālbibliotēkā ir mape ar bērnu zīmējumiem, kuri tapuši bibliotēku pasākumu laikā vai ierodoties bibliotēkā

individuāli. Mapē ievietoti arī bibliotēkas apmeklētāju apsveikumi svētkos, iespaidi par vasarā izlasītajām grāmatām.

Hanzas filiālbibliotēkā Bērnu literatūras nodaļā akcijas „Steidzami vajadzīgs bibliotekārs” ietvaros bērni izstrādāja kopīgu darbu- bibliotēkas mikrorajona novadpētniecības karti. Tika uzsākta šīs kartes aizpildīšana, atzīmējot uz tās bērniem svarīgas vietas-mājas, skola, bibliotēkas...

Aktualizējas „e-novadpētniecība”, piemēram, Annas filiālbibliotēkā bibliotēkas hroniku foto albuma tradicionālajā veidā vairs neveido, bet bibliotēkas dzīve tiek fiksēta un izveidoti divi CD diski ar fotogrāfijām ”Annas bibliotēka 2004. gadā” un „Annas filiālbibliotēka 2005. gadā.”

Arvien nozīmīgāku vietu bibliotēkas vēstures izpētē ieņem tās **mutvārdu vēstures** pierakstīšana. Piemēram, filiālbibliotēkā „Vinnijs” aizsākts darbs pie mapes „Bibliotēkas darbinieki”, kur katrs darbinieks stāsta par sevi, savu darbu bibliotēkā, vaļaspriekiem. Darbs ir tikai sākuma stadijā, bet tās veidotāji ir iecerējuši iegūt visu tagadējo un bijušo darbinieku biogrāfijas. Tāpat mutvārdu vēsture ir nozīmīgs novada izpētes avots. Juglas filiālbibliotēkā mutvārdu vēsture un intervijas jau ir ierasta darba metode. Pārskata gadā Juglas filiālbibliotēkā interviju mape ar populāriem novadniekiem ir papildināta ar interviju „Pēteris Korsaks speciāli Juglas filiālbibliotēkai.” Filiālbibliotēku „Strazds” un Šampētera filiālbibliotēkas darbinieki ir ievadījuši sarunas ar ilggadējiem lasītājiem par tuvākās apkārtnes izzināšanu. Bibliotēka Avots turpina lasītāju mutvārdu vēstures pierakstus. Šāda mutvārdu vēstures uzkrāšanas pieredze tiek praktizēta arvien vairāk bibliotēkās.

Dzimtas vēstures izpēte - jauns darba virziens bibliotēkās. Pārskata gadā noklausījāmies LU lektores Rutas Šenbergas lekciju par šo tēmu, kurā tika aplūkoti dzimtas vēstures izpētes bibliotēkās darba teorētiskie aspekti, avoti un metodika. Tā iedvesmoja un iedrošināja attīstīt šī darba virzienu vai vismaz pievērsties savas dzimtas izpētei. Tomēr katrs sākums ir grūts. Par to bibliotēkas raksta gada pārskatos:

„Ieceres par dzimtas vēstures izpētes izvēršanu bibliotēkas lietotāju vidū pagaidām nepiepildījās. Pieprasījums pēc informācijas dzimtu pētīšanā bija diezgan zems. Tomēr iesākums informācijas izplatīšanā bija labs. Sev nepieciešamo informāciju ieguva „Vesti Segodnja” korespondents D. Marts un par pateicību izveidoja rakstu par mūsu bibliotēku un bibliotēkas lietotājiem” (Ilģuciema filiālbibliotēka). Vēl pārāgrī runāt par šī darba virziena attīstību mūsu bibliotēkās, bet jāatzīmē, ka bibliotekāri ir kļuvuši zinošāki dzimtu vēstures izpētes metodikā, var ieteikt lasītājiem literatūru dzimtas vēstures izpētes jautājumos. Tomēr vēl ir daudz objektīvu, no mums neatkarīgu priekšnoteikumu, lai ikviens lasītājs varētu nākt uz RCB vai kādu tās filiāli ar nolūku pētīt savu dzimtas vēsturi un saņemt kvalitatīvu

pakalpojumu. Tas ir nākotnes un sadarbības jautājums – bibliotēku, arhīvu un muzeju sadarbība un to krājumu digitalizācija.

Bibliotēku novadpētniecības krājuma materiāli tiek aktīvi popularizēti un izmantoti.

Pārskata gadā aktivizējušās **novadpētnieciska rakstura ekskursijas** un pārgājieni- gan tradicionāli, gan virtuāli. Piemēram, filiālbibliotēka „Avots” pēc Latgales izpilddirekcijas ierosinājuma, veidoja ekskursiju maršrutu nozīmīgāko novada kultūrvēsturisko objektu apskatei. Lielu skolotāju un skolēnu interesi izraisīja Imantas filiālbibliotēkas sagatavotais digitālais ceļojums „Pārdaugavas vēsture”. Ekskursijas un pastaigas kopā ar lasītājiem ir ierasta lieta arī Čiekurkalna, Vecrīgas un citās filiālbibliotēkās.

Ļoti populāras ir **novadpētniecības izstādes** - gan novadam, gan novadniekiem veltītas. Novadpētniecības materiāli tiek eksponēti gan pastāvīgās, gan īslaicīgās izstādēs. Dažas no izstādēm ir veltītas bibliotēkas vēsturei un parasti izliktas apskatei Bibliotēku nedēļas laikā. Piemēram, „Nordeķu filiālbibliotēkas vēsture dokumentos, liecībās, fotogrāfijās”. Pļavnieku bibliotēkā turpinās iesāktais darbs pie fotoizstādes ”Skats pa bibliotēkas logu”.

Novadpētniecības krājums piesaista lasītājus-novadpētniekus un materiāli tiek aktīvi izmantoti, gatavojot TV raidījumus, īpaši „Ielas garumā”, kuros tiek dots vārds arī bibliotekāriem. Pamatojoties uz bibliotēku novadpētniecības krājumu top arvien jaunas grāmatas: „*Bibliotēkas novadpētniecības fonda materiāli tika izmantoti Latvijas TV raidījumā „Ielas garumā” par Tirgus ielu, A. Auziņa un R. Ādmīdiņa grāmatā „Pārdaugavas spogulī”.* Lielākais gandarījums 2005. gadā bija tas, ka bibliotēkā uzkrātie novadpētniecības materiāli kļuva par pamatu grāmatai „Pārdaugavas spogulī”. 6. decembrī bibliotēkā bija grāmatas atvēršanas svētki.” Autori grāmatā izsaka pateicību Pārdaugavas filiālbibliotēkas vadītājam Ingridai Loginovai, bibliotekārēm Vitai Vilciņai un Eleonorai Verčenovai.

Novadpētnieciska rakstura **prezentācijas** kļūst par vienu no novadpētniecības darba sastāvdaļām. Filiālbibliotēkā „Daugava” novadpētniecības materiālu prezentācija ”Es Tavā krastā Daugava” sagatavota par Ķengaragu un Ķengaraga ievērojamajām personālījām. Te notika arī pasākums 6. klases skolēniem „Laika zīmes Ķengaragā”, kurš ietvēra sevī stāstījumu par Ķengaraga vēsturi, Bibliotēkas novadpētniecības materiālu prezentāciju „Power point” programmā, konkursus, krustvārdu mīklas par Ķengaraga ielām.

Interesants novadpētniecības darbs ir Mežaparka bibliotēkā. Tā 24. februārī notika **novadpētniecības pasākums**, kas bija veltīts Mežaparka iedzīvotājiem ”**Mežaparka vēstures veidotāji - tā iedzīvotāji.**” Pasākums bija paredzēts kā mutvārdu papildinājums S. Vieses grāmatai „Mežaparks-pilsēta priēžu silā”. To vadīja lektors Leonīds Roze. Tika demonstrēti L. Rozes uzņēmumi, diapozitīvi, katru no tiem papildināja stāstījums par konkrētās mājas iedzīvotājiem un to likteņiem. Pasākumā tika stāstīts par grāmatām, kas

veltītas Mežaparkam., apskatītas grāmatas, kuru autori ir bijušie Mežaparka iedzīvotāji, kas tagad dzīvo ārzemēs.

Tradīcijām bagāts ir Torņakalna filiālbibliotēkas novadpētniecības darbs, piemēram, sadarbība ar lasītāju klubu „Saulespuķes”. 30. martā klubiņa dalībnieces un citi interesenti varēja tikt ar rakstnieka novadnieka Antona Austriņa muzeja „Kaikaši” saimniecēm, noklausīties vērtīgo, faktiem un emocijām bagāto muzeja vadītājas Marutas Cīrules stāstījumu par Antona Austriņa dzīves un darba gaitām Torņakalnā. Austriņa darbu vērtējumu papildināja izteiksmīgi rakstnieka darbu lasījumi. Ieguvums arī novadpētniecības krājumam - meitai Martai rakstītās vēstules kopija un pasākuma vadītāju sastādīta brošūra par Antonu Austriņu.

Hanzas filiālbibliotēkā tapa prezentācija (filma) „Rīga – jūgendstila pērle” - kas bija saistīta ar ceļojošo izstādi Lietišķās mākslas muzejā. Filmā atklāta jūgendstila attīstība bibliotēkas mikrorajonā.

Otra bija filma ”Latviešu teātra māte” - par Bertu Rūmnieci, kura dzīvoja Strēlnieku ielā. Viņai jubileja-140 gadi. Filmu papildināja gan Bertas Rūmnieces balss ieraksti, gan fotogrāfijas, kuras izdevās iegūt sadarbībā ar Latvija Radio fonotēku un Teātra muzeju.

Videofilmas par novadu ieņem arvien nozīmīgāku vietu bibliotēku novadpētniecībā. Līdzās TV veidotajām filmām, piemēram, „Ielas garumā”, kuras ir bibliotēku novadpētniecības krājumos, filmē arī bibliotekāri un tas ir viņu skatījums uz novadu, piemēram, Ķengaraga filiālbibliotēka ir uzņēmusi video filmu par Latgales priekšpilsētu”.

Bibliotēku novadpētniecībā nozīmīgi ir pētījumi, studentu maģistru, bakalauru, kvalifikācijas ,kurša darbi, kuri arī nonāk bibliotēkas krājumos.

Pārskata gadā Daugavas filiālbibliotēkas darbiniece Maruta Svikle LU aizstāvēja bakalaura darbu „Novadpētniecības datu bāzes publiskajās bibliotēkās: pieredze un attīstības perspektīvas”. Kultūras koledžas studentes „filiālbibliotēkas vadītājas Lolitas Grahoļskas pētījums par pirmo bibliotēkas pārzini Jūliju Krūmiņu novērtēts kā izcils un ieteikts sagatavot publikāciju „Bibliotēku Pasaulē”.

Tomēr gadās arī, kad students ar bibliotēkas atbalstu sekmīgi aizstāvējis darbu par novadu, piemirst savu solījumu vienu tā eksemplāru vai elektronisko variantu nodot bibliotēkai.

Pārskata gads pagājis spraigā, radošā novadpētniecības darbā, kopjot jau gadiem iedibinātās novadpētniecības tradīcijas un veidojot jaunas. Esam bagātinājuši novadpētniecības krājumu, ieguvuši jaunas zināšanas un jaunu novadpētniecības darba pieredzi un pozitīvas emocijas. Īpaši priecē, ka gada pārskatos bibliotekāri raksta gan par savu interesantāko novadpētniecības darba pieredzi, gan vērtē kolēģu darbu un dalās iespaidos par citviet redzēto pozitīvo pieredzi. Tāpat tiek veltīti daudzi atzinīgi vārdi kolēģiem. Novadpētniekiem kolēģu

pozitīvais vērtējums ir ļoti vajadzīgs un iedvesmo turpmākajam darbam. Prieecē, ka dažu bibliotēku novadpētniecības un bibliotēku vēstures gada pārskata sadaļās ir vispusīgi analizēts novadpētniecības darbs gada garumā, bet skumdina, ka diemžēl ir pārskati, kuros rodami tikai daži teikumi, lai arī zināms, ka notikumi, par kuriem būtu jāraksta, bijis daudz vairāk.

Gribas vēlreiz lūgt visus novadpētniekus (jau rakstošos turpināt, bet vēl nerakstošos iedrošināties rakstīt par interesantāko savu bibliotēku novadpētniecības darba pieredzi, notikušajiem pasākumiem, tuvākos un tālākos mācību braucienos redzēto, dalīties iespaidos par novadpētniecības semināriem ne tikai īsos gada pārskatos, bet arī izvērstos rakstos RCB izdevumos. Šī gada novadpētnieku devīze varētu būt "Novadpētniek, uzraksti par sevi un kolēģiem!". "Žēl, ka neviens nepastāstīja par mūsu semināru", rakstīts kādā gada pārskatā. Pastāstīt jau noteikti pastāstīja, bet diemžēl dažādu objektīvu un subjektīvu iemeslu dēļ, neuzrakstīja un tādejādi šī pieredze plašam lasītāju lokam nav pieejama.

Paldies par pozitīvo RCB Bibliotēku dienesta darba vērtējumu un ieteikumiem turpmākajam darbam!

Nobeigumā vēlreiz jānosauc novadpētniecības darba galvenos virzienus un pārskata gada nozīmīgāko veikumu:

„RCB Gadagrāmata, 2004”;

„RCB simtgades vēstures grāmata”;

5 novadpētniecības semināri;

Plašs npublicēto materiālu un mutvārdu vēstures klāsts par bibliotēkas vēsturi;

Novadpētniecības lasītava.

Novadpētniecības darbs bērnu auditorijai

Mūsu bibliotēku bērnu auditorijas vidū arvien populārākas kļūst novadpētniecības ekskursijas.

Bolderājas filiālbibliotēka organizējusi ekskursiju uz Daugavgrīvas cietoksni sākumskolas skolēniem. **Čiekurkalna filiālbibliotēka** sekmīgi organizējusi ekskursijas pa Vecrīgu un Čiekurkalnu mikrorajona bērniem, **Sarkandaugavas filiālbibliotēkas** rīkoja ekskursijas mikrorajona bērniem uz Kultūras muzeju „Dauderi”, Kundziņsalu, kā arī pa Sarkandaugavas kultūrvēsturiskām vietām. **Mārtiņa filiālbibliotēkas** darbinieki novadīja ekskursiju bērniem pa Dzegužkalnu.

Imantas filiālbibliotēka organizēja bērniem vasaras brīvdienās ekskursiju uz Botānisko dārzu, kā arī rudenī tika rīkota mācību ekskursija bibliotēkas lasītājiem – bērniem un jauniešiem uz RCB filiālbibliotēku „**Vecrīga**”, kuras laikā dalībnieki ne tikai dzirdēja saturīgu stāstījumu par Rīgu, bet arī noskatījās video materiālu par mūsu pilsētu.

Automatizācija

2005. gadā plānotie pasākumi

Latvijas iedzīvotāju informacionālajā apkalpošanā Rīgas Centrālā bibliotēka (RCB) ieņem ļoti nozīmīgu vietu, jo apkalpo ne tikai Rīgas pilsētas iedzīvotājus, bet arī Rīgas viesus, studentus un skolēnus, kas mācās Rīgā. *Gaismas tīklā* paralēli Latvijas Nacionālajai bibliotēkai kā centrālajam informācijas punktam stratēģiski nozīmīga loma būs RCB kā lielākajai publiskajai bibliotēkai.

No 1996.gada, kad RCB sāka automatizāciju, esam strādājuši pie galveno procesu automatizācijas. RCB attīstības stratēģijas plānā **paredzēts datorizēt un automatizēt visas filiālbibliotēkas, panākot vienotu bibliotēku tīklu**. 2005.gada 1.pusgadā plānots **pabeigt 90% filiālbibliotēku iekļaušanos vienotajā tīklā**, nodrošinot tajās visu galveno procesu automatizāciju.

RCB situācija uz 2005.gada sākumu nedod iespēju sniegt pilnvērtīgus automatizētus pakalpojumus, jo ne visā sistēmā ir atbilstošais nodrošinājums. Lai gan esam sistemātiski plānojuši savas bibliotēku sistēmas attīstību, tomēr sakarā ar RCB sarežģīto tīklu un līdzšinējām IT ALISE piedāvātajām iespējām tikai daļēji tas ir izdevies.

Operatīvāku automatizētās apkalpošanas uzsākšanu ietekmēja arī RCB piedāvātā iespēja 2005.g. septembrī kā pirmajai Austrumeiropas valstij organizēt IFLA Metroļu bibliotēku sekcijas (iepriekšējās Starptautiskās Metroļu bibliotēku asociācijas (INTAMEL)) konferenci Rīgā. Tas RCB uzlika atbildību citu valstu kolēģiem apliecināt Latvijas bibliotēku automatizācijas līmeni, izmantojot informācijas tehnoloģiju jaunākos risinājumus un izvēloties optimālāko darbības modeli Rīgas bibliotēku sistēmā.

Valsts aģentūra „Kultūras informācijas sistēmas” saskaņā ar projekta „Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēmas” realizācijas plānu 2004.gadam Rīgas Centrālajai bibliotēkai funkciju nodrošināšanai 2005.gadā plānoja:

1. RCB iegādāties lasītāju izsniegšanas / saņemšanas moduli
2. RCB iegādāties 39 datorkomplektus,
3. RCB filiālbibliotēkām iegādāties 130 datorkomplektus,
4. Informācijas tehnoloģiju pamatiemaņu (MS Word, MS Excel, MS PowerPoint, MS Outlook, Internet Explorer) apmācības bibliotēkas darbiniekiem (24 cilvēki),
5. iegādāties informācijas sistēmas ALISE 25 papildu licences.

Valsts aģentūra „Kultūras informācijas sistēmas” saskaņā ar atbalstīto (2004.gadā) projektu “**Augstvērtīgi informacionālie pakalpojumi bērniem un jauniešiem**” plānoja piešķirt datortehniku.

Saskaņā ar Valsts aģentūra „Kultūras informācijas sistēmas” projekta „**Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēmas**” realizācijas priekšnosacījumiem, ka Rīgas domes Informācijas Tehnoloģiju Centram ir jānodrošina Rīgas filiālbibliotēkas ar lokāliem datu pārraides tīkliem un to pieslēgumiem pie kopējā Rīgas domes datu pārraides tīkla, Rīgas domes Informācijas Tehnoloģiju Centrs plāno turpināt uzsāktus tīklu un sakaru kanālu ierīkošanas darbus un lokālus datu pārraides tīklus pieslēgt pie kopējā Rīgas domes datu pārraides tīkla.

Rīgas domes Informācijas Tehnoloģiju Centrs plāno atbalstīt RCB infrastruktūras un bibliotēku procesu automatizācijas attīstību un piešķirt (ja Informācijas Tehnoloģiju Centram tiks piešķirts finansējums tehnikas iegādei) 2005.gadā printerus RCB filiālbibliotēkām. Nepieciešamā finansējuma apjoms ir Ls 8250,-.

2005.gadā veiktie pasākumi

Par RCB budžeta līdzekļiem iegādāti:

<i>Bibliotēka</i>	Dators	Monitors	Printeri	Skeneri	Projektors
RCB Administrācijai					1
RCB Komplektēšanas un apstrādes nodaļa			drukas iekārta Canon PIXMA IP3000		
RCB Bibliotēku dienests CB Bērnu literatūras nodaļa	Dators portatīvais		drukas iekārta Canon PIXMA 3000	skeneris Photo EPSON PERFECTION	
RCB Pieaugušo literatūras nodaļai			Čeku printeris	3 svītrukodu skeneri	
Imantas filiālbibliotēka		1	drukas iekārta Canon PIXMA IP3000	svītrukodu skeneris	
Mūzikas filiālbibliotēka “Tilts”				svītrukodu skeneris	
Torņakalna filiālbibliotēka				Skeneris Photo EPSON PERFECTION	
Vecrīgas filiālbibliotēka				svītrukodu skeneris	

Valsts aģentūra „Kultūras informācijas sistēmas” saskaņā ar atbalstīto (2004.gadā) projektu “**Augstvērtīgi informacionālie pakalpojumi bērniem un jauniešiem**” piešķirta datortehnika:

Bibliotēka	Datorkomplekts ar standartprogrammatūru	Printeris
Annas filiālbibliotēka	2	1
Filiālbibliotēka “Burtnieks”	2	1
Daugavas filiālbibliotēka	2	1
Mārtiņa filiālbibliotēka	2	1
Filiālbibliotēka “Vinnijs”	2	1

Valsts aģentūra „Kultūras informācijas sistēmas” saskaņā ar projekta „Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēmas” realizācijas plānu 2004.gadam Rīgas Centrālajai bibliotēkai funkciju nodrošināšanai, lai palielinātu bibliotēku sniegto pakalpojumu klāstu, apjomu, kvalitāti, konkurētspēju, 2005.gadā piešķir lietošanai RCB un tās filiālbibliotēkām 169 datorkomplektus ar standartprogrammatūru un arī iegādājas informācijas sistēmas ALISE 25 papildu licences.

Datorvietas RCB Pieaugušo literatūras nodaļā

Interneta pieslēgumi

Pateicoties ciešai sadarbībai ar Rīgas domes Informācijas Tehnoloģiju centru, 34 Rīgas Centrālās bibliotēkas filiālbibliotēkās (uz 01.01.2006.g) ir nodrošināts pastāvīgs interneta pieslēgums (lokālie datu pārraides tīkli ir pieslēgti pie kopējā Rīgas domes datu pārraides tīkla), kas ļauj Rīgas Centrālās bibliotēkas un tās filiālbibliotēku lietotājiem izmantot bezmaksas internetu.

8 Rīgas Centrālās bibliotēkas filiālbibliotēkās darbi pie lokālo datu pārraides tīklu pieslēgumiem pie kopējā Rīgas domes datu pārraides tīkla turpinās.

Ja 2005.gada sākumā 11 filiālbibliotēkās ir pieejams pastāvīgs interneta pieslēgums (DSL). Tad 2005.gada beigās šāds pieslēgums, kas paredz lietotājiem maksas interneta pakalpojumus, ir jau vairs tikai 3 filiālbibliotēkās (Bolderājas, Daugavas, Mežaparka filiālbibliotēkās).

RCB lokālais tīkls

Lai visas RCB filiālbibliotēkas varētu pilnvērtīgi atrādāt, izmantojot pieejamās informācijas tehnoloģiju iespējas, t.sk., integrēto informācijas sistēmu ALISE, ir nepieciešams filiālbibliotēkas pieslēgt pie kopējā Rīgas domes datu pārraides tīkla, kas nodrošinātu šo filiālbibliotēku savienošanu lokālajā tīklā, kā arī centralizētu (balstoties uz vienu serveri) darbību ar elektronisko kopkatalogu.

Lokālais izklaidētais tīkls nepieciešams tāpēc, lai visas RCB struktūrvienības varētu vienlaicīgi strādāt pie krājuma rekatalogizācijas un ātrākā laikā sāktu lasītājiem izsniegt literatūru automatizētā režīmā; veidot Rīgas novadpētniecības datu bāzi un publicēt to interneta tīklā, lai tā būtu pieejama arī attālinātajiem lietotājiem.

2005.gadā Rīgas domes Informācijas Tehnoloģiju Centrs turpina uzsāktus tīklu un sakaru kanālu ierīkošanas darbus un lokālus datu pārraides tīklus pieslēgt pie kopējā Rīgas domes datu pārraides tīkla. Gada beigās RCB un 34 filiālbibliotēkas ir savienotas lokālajā tīklā.

Bibliotēku automatizētie procesi:

Rīgas Centrālajā bibliotēkā uzsākta lasītāju automatizēta apkalpošana

2005. gada 17.augustā Rīgas Centrālajā bibliotēkā Brīvības ielā 49/53 tika uzsākta bibliotēkas lietotāju automatizēta apkalpošana – automatizēta izdevumu izsniegšana un saņemšana.

Šī patiesi mūsdienīgā apkalpošanas forma kļuvusi iespējama, pateicoties projekta „Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēma (VVBIS)” ietvaros saņemtajam IIS „ALISE” grāmatu izsniegšanas un saņemšanas modulim, kas dod iespēju bibliotēkā lietotāju apkalpošanu veikt automātiskā režīmā.

Minētais modulis nodrošina izdevumu izsniegšanas un saņemšanas procesa pilnu automatizāciju – ļauj ērti izsniegt grāmatas lasītājiem un saņemt tās, izmantojot svītrkoda nolasīšanu ar skeneri, pagarināt izsniegšanas termiņus, aprēķināt soda naudu un drukāt parādniķu sarakstus ar informāciju par nokavēto nodošanas laiku un soda naudu, daudzveidīgi izmantot izsniegumu vēsturi, kas automātiski veidojas sistēmā, pēc dažādiem parametriem veidot izsniegumu statistiku un, protams, veikt arī citas operācijas, kas nepieciešamas bibliotekāru ikdienas darbā.

Lai automatizētais izdevumu izsniegšana un saņemšanas process varētu tikt ieviests, vairākus gadus tika veikti arī dažādi sagatavošanas procesi, kas veido izdevumu izsniegšanas/saņemšanas procesa automatizācijas pamatu :

- elektroniskā kataloga veidošana - bibliotēkas darbinieki ievadīja savu krājumu elektroniskajā katalogā,
- elektroniskā lietotāju kataloga veidošana - lietotāju automatizēta reģistrācija.

Rīgas Centrālā bibliotēka elektronisko kopkatalogu veido kopš 1997. gada. Uz 2005.g. 1.septembri elektroniskajā kopkatalogā ir pieejami 94 317 nosaukumi, kas aptver 495 969 eksemplārus. No tā Rīgas Centrālās bibliotēkas Pieaugušo literatūras nodaļas un bērnu literatūras nodaļas ievadītais elektroniskā formā krājums sastāda 58 415 eksemplāru. Darbs pie elektroniskā kopkataloga pilnveides turpinās.

Grāmatu izsniegšanas un saņemšanas procesa automatizācija paver iespējas paaugstināt bibliotēkas piedāvāto pakalpojumu kvalitāti, t. i., lasītāji ātrāk varēs piekļūt nepieciešamajai informācijai, bet bibliotekāri – ātrāk un daudzpusīgāk strādāt.

Datu bāzes

RCB elektroniskais kopkatalogs tiek veidots kopš 1997.gada un tajā ir vairāk nekā 98 602 ierakstu (dati uz 01.02.2006.). Kopkatalogā vienkopus varam atrast visas ziņas par jebkuru bibliotēkās esošo dokumentu.

Elektroniskā lasītāju kopkataloga veidošanu (lasītāju reģistrāciju) 2005.gadā turpināja:

RCB (Brīvības 49/53)

Imantas filiālbibliotēka

Mūzikas filiālbibliotēka “Tilts”

Torņakalna filiālbibliotēka

Svešvalodu filiālbibliotēka

Filiālbibliotēka “Zemgale”

Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka

2005.gadā lasītāju reģistrāciju elektroniskajā lasītāju kopkatalogā uzsāka arī RCB Annas filiālbibliotēka, Ķengaraga filiālbibliotēka, Šampētera filiālbibliotēka, Ziemeļvalstu filiālbibliotēka, Vecrīgas filiālbibliotēka.

2005.gada beigās lasītāju kopkatalogā bija reģistrēti 69 875 lasītāji (dati uz 01.01.2006.)

Uzlabojumi, ko sniedz automatizētā lasītāju reģistrācija:

- Veidojot un uzturot vienotu lasītāju elektronisko kopkatalogu, iespējams ieviest vienoto lasītāju karti RCB tīklā. Līdz ar to lasītājs reģistrējas vienreiz, bet var izmantot arī citu filiālbibliotēku resursus. Nodrošinot pastāvīgo pieslēgumu bibliotēkas izklaidētam lokālajam tīklam un internetam, ir iespēja redzēt lietotāju

reģistrāciju, redzēt jau ievadītos lietotājus. Ja lietotājs jau ir reģistrēts, filiālbibliotēkas var pievienot tikai savu siglu;

- Atvieglota par lasītājiem esošās informācijas uzturēšana, apstrāde un analīze;
- Labāka lasītāju kontrole;
- Pamats izdevumu izsniegšanas/saņemšanas un statistikas procesu automatizācijai.

2005.gadā turpinās **RCB novadpētniecības datu bāzes** veidošana:

filiālbibliotēkā “Vidzeme, Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkā, Torņakalna filiālbibliotēkā, Vecrīgas filiālbibliotēkā un Imantas filiālbibliotēkā.

2005.gadā izstrādāta jaunā elektroniskā datubāze “**Rīga latviešu daiļliteratūrā**”. Datubāzes pamatā ir Rīgai veltītā bibliogrāfiskā rādītāja „Tavos pulksteņos zvanu, tavos akmeņos skanu” (Rīgas Centrālā bibliotēka, 2000) digitālā versija. Elektroniskā datubāze sniedz informāciju par daiļliteratūras avotiem, kuros atspoguļotas Rīgas dzīves visdažādākās puses – pilsētas vēsture un tradīcijas, ielas un rajoni, kultūras, mākslas un sporta iestādes un slaveni rīdzinieki. Šobrīd šajā datubāzē ir 3211 ieraksti un ir paredzēts, ka tā tiks papildināta ar jauniem aprakstiem.

2005.gadā turpinās darbs pie **RCB periodisko izdevumu datu bāzes** izstrādes, kurā iekļauta informācija par periodiskajiem izdevumiem RCB un filiālbibliotēkās.

Datu bāzu izmēģinājumi 2005.gadā:

1. Oxford Journals Online

www3.oup.co.uk/jnls/

Izmēģinājums: 18.01.2005. – 18.02.2005.

Saturs: pilnu tekstu žurnālu datu bāze dažādās zinātņu nozarēs (humanitārās un sociālās zinātnes, tieslietas, ekonomika, business un finanses, bioloģija, medicīna un veselība, matemātika, statistika, datorzinātne, fizika)

2. Rubricon (krievu val.)

rubricon.com

Izmēģinājums: 11.01.2005. – 28.02.2005.

Saturs: 60 enciklopēdiju, vārdnīcu un rokasgrāmatu pilnie teksti - 576420 raksti, 79830 attēli un kartes

3. SAGE FullText

www.csa.com/csa/about/sage-info.shtml

Izmēģinājums: 24.01.2005. – 4.03.2005.

Saturs: daudznozaru pilnu tekstu žurnālu kolekcijas

4. Letonika

www.letonika.lv

Izmēģinājums: 23.03.2005. – 26.04.2005.

Saturs: latviska uzziņu un tulkošanas sistēma internetā, jauns interneta pakalpojums, kura galvenais mērķis ir sniegt

sistematizētu, enciklopēdisku uzziņu un tulkošanas informāciju, radot jaunus, apzinot esošos un vienuviet apkopojot digitālos resursus par Latviju.

5. World Bank Online resources World Bank e-Library

www.worldbank.org/elibrary

WDI

publications.worldbank.org/WDI/

GDF Online

publications.worldbank.org/GDF/

Izmēģinājums: 1.10.2005. - 1.11.2005.

Saturs: ekonomika, finanses, demogrāfija, vide, IT, izglītība, tūrisms u.c.

6. Oxford Online

www.oxfordonline.com

Izmēģinājums: 16.12.2005. - 31.01.2006.

Saturs:

OED Online

dictionary.oed.com

OXFORD REFERENCE ONLINE: PREMIUM COLLECTION

www.oxfordreference.com/views/GLOBAL.html

OXFORD DICTIONARY OF NATIONAL BIOGRAPHY : ONLINE VERSION

www.oxforddnb.com

2005.gadā abonētie elektroniskie resursi:

- NAIS

Saturs: likumdošana

- Lursoft "Laikrakstu bibliotēkas internetā"

Saturs: pilnu tekstu laikrakstu datu bāze

- Letonika

Saturs: dažādu nozaru enciklopēdiskas uzziņas par Latviju, ilustrētas ar izvēršamiem attēliem, papildināts ar interneta saitēm

- EBSCO

Saturs: daudznozaru pilnu tekstu žurnālu datu bāze

- RUBRICON

Saturs: informāciju var meklēt vienlaikus gan Krievijas interneta resursos, gan pēdējos 100 gados Krievijā izdoto nozīmīgāko enciklopēdiju un vārdnīcu pilno tekstu elektroniskajās versijās.

Rekatalogizācija

Rekatalogizācija – process, kurā iespiestie bibliogrāfiskie apraksti tiek pārvērsti mašīnlasāmajos aprakstos, datus ievadot manuāli. Rekatalogizācijas rezultātā elektroniskajā katalogā tiks atspoguļots viss RCB un filiālbibliotēku krājums.

2005.gadā darbs pie fonda rekatalogizācijas turpinās:

Rīgas Centrālajā bibliotēka (lasītāju nodotie dokumenti)

RCB Repozitārija Aktīvajā fondā

Imantas filiālbibliotēkā

Mūzikas filiālbibliotēkā “Tilts”

Torņakalna filiālbibliotēkā

Svešvalodu filiālbibliotēkā

Filiālbibliotēkā “Zemgale”

Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkā

Ziemeļvalstu filiālbibliotēkā

Rekatalogizēts (dati uz 01.01.2006.)

	Fonds (kopā)	Rekatalogizēts	Jauno grām.eks.	Vēl jārekatalogizē
Torņakalna filiālbibliotēka	23162	2756	16404	4002
Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka	30688	7338	12785	10565
Svešvalodu filiālbibliotēka	34281	5881	5530	22870
Filiālbibliotēka “Zemgale”	18253	1806	12197	4250
Ziemeļvalstu filiālbibliotēka	5295	2150	234	2911
Imantas filiālbibliotēka	39290	9993	20079	9218
Mūzikas filiālbibliotēka „Tilts”	15437	2526	2797	10114
RCB Repozitārija Aktīvais fonds	9169	939	4833	3397

2005.gadā rekatalogizācija ir pabeigta Rīgas Centrālajā bibliotēkā (Brīvības 49/53), kā rezultātā ir uzsākta automatizētā grāmatu izsniegšana.

Mājas lapa

Viens no svarīgākajiem automatizācijas ieguvumiem ir informācijas pieejamība par partnerbibliotēku fondiem, ko var realizēt ar datu apmaiņas vai kataloga pieejamības interneta tīkla palīdzību. 2004.gada iesāktais darbs pie RCB un tās filiālbibliotēku jaunās mājas lapas izveides, kas sniegtu maksimāli plašu informāciju arī mūsu attālinātajiem lietotājiem, turpinās.

Apmācības

Ieviešot jaunās informācijas tehnoloģijas bibliotēku darbā un pilnveidojot to izmantošanu, joprojām ir nepieciešamība kvalitatīvi apmācīt bibliotēku darbiniekus darbam ar jaunajiem informācijas nesējiem, pilnvērtīgi tos izmantot, uzlabot klientu apkalpošanu RCB un tās filiālbibliotēkās.

Valsts aģentūra „Kultūras informācijas sistēmas” saskaņā ar projekta „Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēmas” realizācijas plānu 2005.gadā Rīgas Centrālās bibliotēkas un

tās filiālbibliotēkās darbiniekiem, 24 cilvēkiem, nodrošināja Informācijas tehnoloģiju pamatiemaņu apguves apmācības. Apmācības mērķis – praktisko iemaņu apgūšana darbam MS XP Professional vidē, ar MS Office 2003 programmām un darbā ar Internet. Mācību kursa laikā (5 darba dienās), BDA pasniedzēji sniedza gan teorētiskās zināšanas, gan veicināja praktisko iemaņu apgūšanu. Kursa beigās apmācāmie kārtoja pārbaudes eksāmenu par apgūtajām tēmām: Word, Outlook, Internet, PowerPoint. Studenti pēc kursa beigām aizpildīja aptaujas anketas, kurās deva savu vērtējumu par kursa lietderību, kursa organizēšanas kvalitāti, mācību līdzekļu kvalitāti, pasniedzēja kompetenci.

24 mācību vietas tik lielai bibliotēkai kāda ir Rīgas Centrālā bibliotēka, ir par maz, lai visi darbinieki apgūtu kaut vai minimālās datorprasmes. Tādēļ filiālbibliotēkās, kurās datortehnika tika saņemta tikai 2005. gada aprīlī, ne visi darbinieki uzreiz varēja veikt visus ar datorlietošanu saistītos procesus. Līdz ar to tika izteikta vēlme apgūt dokumenta ierakstīšana informācijas nesējos, kā arī e-pasta izmantošana darba vajadzībām (dokumenta saņemšana, izveide un nosūtīšana)

Tika organizētas šādas praktiskās nodarbības:

Dokumenta ierakstīšana informācijas nesējos (disketēs, kompaktdiskos)	5
E-pasta izmantošana: e-pasta izveide, pielikuma pievienošana un dokumenta nosūtīšana	5

2005. gada nogalē tika saņemtas anketas, lai apzinātu bibliotekāru sagatavotības līmeni datorzinībās. VVBIS (Valsts vienotās bibliotēku informācijas sistēmas) projekta ietvaros ir paredzēts apmācīt vēl 48 RCB un tās filiālbibliotēku darbiniekus ar nelielām priekšzināšanām vai arī bez priekšzināšanām darbā ar datoriem. Šis apmācības paredzētas 2006. gada sākumā.

Bibliotēku dienests organizēja vairākus nepieciešamos datorkursus. 2005. gadā RCB datorklasē notika:

Kursi bija domāti gan iesācējiem, kuri varēja apgūt pirmos soļus darbā ar datoriem, gan arī darbiniekiem, kas jau prot strādāt ar datortehniku, papildinot un paplašinot esošās zināšanas.

Darbinieki apmācīti darbam ar sistēmu „ALISE”

Kursu nosaukums	Dalībnieku skaits
Informācijas meklēšana RCB Elektroniskajā kopkatalogā un datubāzēs caur RCB mājaslapu (WebPAC)	19
Izdevumu izsniegšana un saņemšana	10
Lasītāju automatizētā reģistrācija	5
3i modulis: tā izmantošana rekatalogizācijas procesos un lasītāju reģistrācijā	3

2005.gadā divas reizes tika rīkotas papildus nodarbības rekatalogizācijas veikšanai (atbilstme standartiem, kļūdu labošana). Nodarbības veica RCB Komplektēšanas un apstrādes nodaļas galvenā bibliotekāre Lelde Puriņa un RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Ineta Kaļķe.

Apmācības lietotājiem

Rīgas Centrālajā bibliotēkā atvērta jauna datotelpa, kur piecas datorvietas aprīkotas gan ar Interneta pieslēgumu, gan Office programmām. Tā kā mēs veidojam informācijas sabiedrību un piedalāmies projekta *e-Rīga* īstenošanā, lai dotu ikvienam iespēju apgūt datorlietošanas pamatprasmes, no maija piedāvājam **bezmaksas apmācību** e-pasta, Interneta un bibliotēkas elektroniskā kataloga lietošanā **tiem, kam pāri piecdesmit**. Nodarbības notiek divas reizes nedēļā, un izraisa ļoti lielu interesi no bibliotēkas lietotāju puses.

Informācijai: Pavisam Rīgas Centrālā bibliotēkā (Brīvības ielā 49/53) lietotājiem pieejami 24 datori. Divi no tiem paredzēti elektroniskā kopkataloga lietošanai, divi - e-pastam, 4 datori ļauj izmantot standartprogrammas, bet sešpadsmit datoriem ir interneta pieslēgums.

RCB Torņakalna filiālbibliotēkā kopš 2005.gada marta reizi nedēļā notiek datornodarbības senioriem, dalot nodarbību apmeklētājas vairākās grupās pēc spējām un zināšanu līmeņa.

Lietotāju konsultācijas biroja tehnikas lietošanā, e-pasta izmantošanā, informācijas meklēšanā datubāzēs, internetā un elektroniskajā katalogā notiek arī citās filiālbibliotēkās (Imantas, Juglas, Svešvalodu filiālbibliotēka u.c.)

Bērnu informācijas prasmju veicināšanas nolūkos bērnu bibliotēkas un nodaļās ir izveidotas interneta adrešu kartotēkas vai saraksti, tiek sniegtas individuālās un grupu konsultācijas darbā ar MS Office programmām un internetu, piemēram, **Imantas filiālbibliotēkas** bērnu literatūras nodaļā šādas konsultācijas notiek regulāri – katru pirmdienu. Individuāli bērnus konsultē **Sarkandaugavas** un citu **filiālbibliotēku** darbinieki. **Hanzas filiālbibliotēkas** darbinieki regulāri konsultēja lasītājus gan pieaugušos, gan bērnus un jauniešus par RCB un LNB elektronisko katalogu un datu bāžu izmantošanas iespējām, interneta meklēšanas sistēmām, reklāmas portāliem un informācijas ievietošanu tajos, e-pastu izveidošanu. **Filiālbibliotēkā „Pūce”** vasaras mēnešos visiem interesentiem tika organizēti datorkursi par interneta iespējām.

Konsultatīvais darbs

Konsultatīvo darbu RCB galvenokārt veic Bibliotēku dienesta speciālisti.

Konsultatīvo darbu **krājumu komplektēšanas un organizācijas jautājumos** atskaites gadā veica RCB Bibliotēku dienesta speciālisti gan pēc filiālbibliotēku vadītāju iniciatīvas, gan Bibliotēku dienesta plānotā darba ietvaros. 2005. gadā filiālbibliotēkas tika apmeklētas 59 reizes. Sniegtas konsultācijas un praktiska palīdzība:

- Bibliotēku krājumu analīze un izvērtēšana, gatavojoties rekatalogizācijai.
- Praktiska palīdzība tika sniegta Bolderājas filiālbibliotēkai, apvienojot krājumus, Daugavas filiālbibliotēkai, mainot krājumu izvietojumu bērnu literatūras nodaļā, Mežciema filiālbibliotēkai, darbu uzsākot jaunajai vadītājai. Repozitārija Aktīvajam fondam, mainot telpas un pārstrukturējot krājumu.
- Aktuāla tēma arī atskaites gadā bija atteikumu reģistrācija bibliotēkās.
- 2005. gadā krājumu pārbaudes veica Čiekurkalna un Grīziņkalna filiālbibliotēka un filiālbibliotēka "Zvirbulis".
- sniegtas konsultācijas, gatavojoties krājuma pārbaudēm filiālbibliotēkā „Laima”, „Vidzeme”. Arī Hanzas un Mākslas literatūras filiālbibliotēkā

2005.gadā caurskatīti un apstiprināti RCB un filiālbibliotēku grāmatu un citu iespieddarbu norakstīšanas akti par 151 848 vienībām. Sniegtas konsultācijas aktu noformēšanā.

2005.gada otrajā pusgadā kopā ar KAN komplektēšanas grupu un bibliotēku vadītājiem tika uzsākts darbs pie jaunās „RCB krājumu attīstības un komplektēšanas koncepcijas 2006 – 2010” izstrādes. Konsultācijas tika sniegtas telefoniski un vizīšu laikā bibliotēkās.

2005.gada gaitā tika sniegta operatīva informācija par periodiskajiem izdevumiem, kuru izdošana tika pārtraukta. Pēc bibliotēku vēlmēm to tie tika nomainīti ar citiem.

Atskaites gadā tika analizēti un diskutēti jautājumi par datorizēto bibliotēku iespējām atteikties no kartīšu katalogiem. Izvērtējot situāciju, tika nolemts, ka no 2005.gada 1.septembra tika apturēta sistemātiskā kataloga un daiļliteratūras nosaukumu kartotēkas papildināšana ar jaunieguvumu kartītēm RCB Pieaugušo literatūras nodaļā, Bērnu literatūras nodaļā un 19 filiālbibliotēkās. Turklāt, no 1.septembra tika apturēta RCB KAN darbs, izslēdzot dokumentus no RCB kartīšu kopkataloga daļas (līdz svītrkodiem 1997.gadā) (RCB direktores Dz. Šmitas rīkojums Nr.81.1-d).

RCB Bibliotēku dienests koordinē **uzziņu informacionālo** darbu, sniedz konsultācijas pa tālruni, e-pastu un uz vietas filiālbibliotēkās. Galvenais bibliogrāfs ne tikai konsultēja

filiālbibliotēku darbiniekus, kas veido datubāzes, bet arī veica datubāžu redakciju. Tiek lasītas lekcijas par bibliogrāfiskā uzziņu darba teorētiskajiem un praktiskajiem aspektiem.

RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliogrāfe veidojusi preses klipu mapi „RCB un filiālbibliotēkas publikācijās 2005.gadā”, kā arī bibliogrāfisko sarakstu „Publikācijas 2005.gadā”, kā arī svarīgo notikumu un jubileju kalendāru 2006.gadam. Pārskata gadā RCB darbiniekiem sagatavoti trīs profesionālās literatūras jaunieguvumu apskati.

Novadpētniecības darba jautājumos apmeklētas 5 filiālbibliotēkas, kur tika rīkoti semināri RCB bibliotekāriem (vairāk skat. pārskata sadaļu „Novadpētniecība”).

Automatizācijas darbā gada laikā tika sniegtas konsultācijas par integrētās sistēmas ALISE izmantošanu, darbu ar datubāzēm, informācijas meklēšanu internetā.

Tika sniegtas konsultācijas filiālbibliotēkas darbiniekiem, kuri piedalījās projekta "Ziemeļblāzmas arhitektūras kompleksa vēstures materiālu un kultūras darbinieku foto galerija" veidošanā: atkārtoti norādīts uz kļūdām aprakstos, sazinoties ar SIA “TietoEnator Alise” darbiniekiem, meklēts risinājums tehnisku problēmu gadījumā, kā arī veikta datu atlase kompaktdiska veidošanai.

Sniegtas konsultācijas darbiniekiem, kuri piedalījās projektā “Tavos pulksteņos zvanu, Tavos akmeņos skanu”, veidojot datubāzi „Rīga latviešu daiļliteratūrā”. Lai uzlabotu šīs datubāzes kvalitāti un pieejamību, tika veiktas dažādas tehniskas darbības un risinātas problēmas.

Gada laikā divas reizes pilnībā tika caurskatīta un rediģēta RCB veidotā elektroniskā lasītāju reģistrācijas datubāze, novēršot nepilnības un neprecizitātes (veica galvenā bibliotekāre Lelde Puriņa).

Bibliotēku telpu projektēšanas un iekārtošanas jautājumos RCB filiālbibliotēku darbiniekus konsultē Bibliotēku dienesta speciāliste Zane Šmita. 2005.gadā veikts RCB telpu Graudu ielā funkcionālais plānojums, kā arī sniegtas individuālas konsultācijas, ierodoties filiālbibliotēkās. Turklāt 2005.gadā uzsākts RCB struktūrvienību telpu plānojuma elektroniskās datubāzes veidošana.

Konsultants bibliotēku darbā ar bērniem pārskata gadā apmeklēja bibliotēkas (saskaņā ar Bibliotēku dienesta plānotajām vizītēm), kuru laikā operatīvi noteiktas bibliotekārās darbības nepilnības un kļūdas un sniegta nepieciešamā konsultatīvi metodiskā palīdzība. Sniegtas metodiskās konsultācijas un praktiska palīdzība Bolderājas, Grīvas, Ilģuciema, Nordeķu, Imantas, Ķengaraga, Mārtiņa, Zasuļauka, Šampētera filiālbibliotēku apmeklējumu laikā, kā arī apmeklētas un konsultētas filiālbibliotēkas „Zvirbulis”, „Avots”, „Strazds”, „Rēzna”, „Vinnijs”.

Sniegti metodiski ieteikumi krājuma organizēšanas jautājumos: par racionālu, metodiskajām nostādnēm atbilstošu krājuma izvietojumu bērniem Bišumuižas, Grīvas, Mārtiņa filiālbibliotēkām, filiālbibliotēkai „Avots”.

Lietotāju – bērnu un jauniešu aktivitāšu veicināšanai RCB filiālbibliotēkās koordinēts „Bērnu žūrijas, 2005” darbs:

1. noorganizēta nodarbība (03.02.2005.) Rīgas CB bērnu bibliotēku un nodaļu bibliotekāriem LNB Bērnu literatūras centrā, kurā S.Tretjakova informēja RCB darbiniekus par Bērnu žūrijas darbības principiem;
2. aptaujātas CB un filiālbibliotēkas par to dalību Bērnu žūrijā, sniegtas konsultācijas bibliotēkām – dalībniecēm par pieteikumu sastādīšanas metodiku
2 reizes apmeklētas bibliotēkas (7), kuras vēlējās piedalīties LNB Bērnu literatūras centra piedāvātajā lasīšanas veicināšanas aktivitātē, lai konsultētu personālu par Bērnu žūrijas organizēšanas iespējām un norises gaitu, kā arī izdalīta Bērnu žūrijas dokumentācija un publicitātes materiāli;
3. sastādīts saraksts Bērnu žūrijas grāmatu kolekcijai (esošais eks. skaits, eks. skaits papildus iegādei) un iesniegts direkcijai.

RCB un filiālbibliotēku darbinieki tika informēti par iespējām piedalīties „Ziemeļu Bibliotēku nedēļā” (14.11. – 20.11.). Koordinēta „Ziemeļu Bibliotēku nedēļas” norise RCB un filiālbibliotēkās. Sagatavoti publicitātes materiāli un metodiskie ieteikumi par pasākumu organizēšanas iespējām bibliotēkās. „Ziemeļu Bibliotēku nedēļas” norise RCB un filiālbibliotēkās atspoguļota publikācijā RCB informatīvajā biļetenā „Jaunās vēstis” 2005. gada decembra numurā.

Atsaucoties uz Valsts programmas – Vienādas iespējas visiem (invalīdu iesaistes programma) aicinājumiem, apmeklēta Rīgas 1.speciālās internātskolas un Nedzirdīgo bērnu internātskolas bibliotēka, lai vienotos par iespējamām sadarbības formām, sniegtas konsultācijas bibliotēku darbiniekiem par iespējām apkalpot bērnus ar īpašām vajadzībām.

RCB projekta „Augstvērtīgi informacionālie pakalpojumi bērniem un jauniešiem” ietvaros sagatavots metodiskais materiāls PowerPoint prezentācijas veidā un novadīta nodarbība (2005. gada 9. maijā) bibliotēku – projekta dalībnieču personālam par informācijas meklēšanas iespējām internetā, datu bāzēs, elektroniskajā katalogā, kā arī sagatavots mācību materiāls par informācijas tehnoloģiju prasmju attīstīšanas iespējām.

Organizēts pieredzes apmaiņas pasākums „Darbs ar bērniem un jauniešiem bibliotēkās”, kurš notika Imantas filiālbibliotēkā. Par savu pieredzi darbā ar bērniem stāstīja nodarbības viesi: Ludzas bērnu bibliotēkas pārstāve un Bauskas rajona bērnu bibliotēkas vadītāja Anda Bulle, kā arī par tālākizglītības iespējām informēja mācību centra „Valence” direktore Dženija

Dzirkale – Maļavkina” Par savu pieredzi darbā ar bērniem un organizētajām aktivitātēm bērnu auditorijai stāstīja arī Sarkandaugavas un Imantas filiālbibliotēku vadītājas Baiba Andrejeva un Tamāra Minajeva.

Sagatavota lekcija „Publisko bibliotēku un skolu sadarbības iespējas” un novadīta nodarbība RCB un filiālbibliotēku deleģētiem pārstāvjiem.

1. decembrī apmeklēta Latvijas Skolu bibliotekāru asociācijas gadskārtējā konference „Skolas bibliotēka partnerattiecību krustpunktā”. Par konferencē apspriestajām problēmām RCB un filiālbibliotēku darbinieki tika informēti publikācijā RCB informatīvajā biļetenā „Jaunās Vēstis” 2005. gada decembra numurā.

RCB Bibliotēku dienests **vāc un apkopo RCB un filiālbibliotēku skaitliskos rādītājus un darba pārskatus**. Šie materiāli tiek kārtoti mapēs par katru filiālbibliotēku. Pieredzes iegūšanai tos izmantoja RCB darbinieki, savu zinātnisko darbu izstrādē ar tiem labprāt iepazīnās studenti no Latvijas Universitātes Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes nodaļas un Latvijas Kultūras koledžas.

Gada garumā Bibliotēku dienesta speciālisti sniedza konsultācijas par bibliotekārā darba uzskaiti, kā arī konsultēja statistikas veidlapas “1-bibliotēka. Pārskats par bibliotēkas darbību 2004.gadā” aizpildīšanā. Bibliotekārā darba uzskaitē, pēc RCB speciālistu un filiālbibliotēku darbinieku domām, joprojām ir daudz neatbildētu un neprecizētu jautājumu. 2005. gada decembrī vadīt semināru par statistikas standartu, statistikas veidlapas „Nr.1-Bibliotēka” aizpildīšanu un bibliotekārā darba statistisko uzskaiti tika uzaicināta LNB Bibliotēku Attīstības institūta Konsultatīvā centra speciāliste Baiba Bierne. Taču arī viņa nevarēja atbildēt uz atsevišķiem jautājumiem par statistikas veidlapu, piemēram, vai bibliotēkas darbinieku skaitā jāuzrāda darbinieces, kas atrodas pirmsdzemdību vai bērna kopšanas atvaļinājumā, vai jāskaita darbinieki, kas ilgstoši slimo, kā arī sezonas strādnieki, kādu izglītību atspoguļot darbiniekiem, kam ir vairākas augstākās izglītības u.c. Tāpat izskanēja arī jautājums, vai, rēķinot skaitliskos rādītājus uz vienu bibliotekāro darbinieku, jāņem vērā nepilnās darba slodzes. Apkopojot rādītājus par personālu, RCB ir izdarījusi savus pieņēmumus. Lai gan plašs, bet tomēr nekonkrēts ir statistikas veidlapā iekļautais skaidrojums par uzziņām un konsultācijām. Apkopojot skaitliskos rādītājus, var redzēt, ka RCB un filiālbibliotēkās uzziņu un konsultāciju uzskaitē tiek veikta ļoti atšķirīgi. Daudz jautājumu filiālbibliotēku darbiniekiem bija arī par statistikas veidlapā iekļauto rādītāju „Pieejamo datubāzu skaits”. Datubāzu kopskaita uzrādīšanu apgrūtinā apstākļi, ka, komplektējot elektroniskos dokumentus, RCB netiek īpaši atzīmēts, vai tā ir datubāze vai cita veida elektroniskais dokuments.

Pārrunājot skaitlisko rādītāju uzskaiti ar kolēģiem no citām Latvijas bibliotēkām, ir skaidrs, ka rādītāju uzskaitē Latvijas bibliotēkās tiek veikta atšķirīgi, līdz ar to apkopotie rādītāji būtībā nav salīdzināmi. RCB ir veikusi izmaiņas skaitlisko rādītāju uzskaitē, no kurām būtiskākās ir viena apmeklējuma uzskaitē (neskatoties, cik bibliotēkas nodaļas vienā bibliotēkas apmeklējuma reizē tiek apmeklētas) un izmaiņas izsnieguma uzskaitē lasītavā – RCB un filiālbibliotēkās jau no 2004. gada netiek uzskaitīts laikrakstu izsniegums. Citas Latvijas bibliotēkas šos un citus rādītājus uzskaita savādāk, līdz ar to nepastāv nekāda statistisko rādītāju uzskaites unificēšana.

Torņakalna filiālbibliotēka 2005. gada pārskatā raksta: „*Uzskatām, ka lasītavas izsniegums ir ļoti neobjektīvs un visai aptuvens kvalitatīva darba rādītājs: precīzu dokumentu izsniegumu reģistrēt nav iespējams (un vai tas ir vajadzīgs?), jo jāveic arī citi, daudz būtiskāki pienākumi – uzzīņu darbs, lasītāju apmācība un informēšana, kopēšanas pakalpojumi u.c. Turklāt daļu izmantotās literatūras lasītājs, kaut arī tiek lūgts to atstāt uz galda, tomēr izliek atpakaļ plauktos vai žurnālu stendos. Turklāt šīs vēl nebūt nav vienīgās nianšes, kas norāda, ka precīzu, īpaši žurnālu, uzskaiti veikt nav iespējams. Tāpēc rodas jautājums, cik daudz var uzticēties šādai statistikai un cik tā ir reprezentatīva? Jāatzīmē, ka RCB ārzemju sadarbības partneru pieredze liecina, ka šo valstu bibliotēkās lasītājam izsniegto vienību skaitu veido tikai dokumenti, kas izsniegti mājas abonementā*”. Šim viedoklim piekrīt arī citu RCB filiālbibliotēku darbinieki. Jāatzīst, ka diskusija par izsnieguma uzskaites kārtības maiņu nav jauna. Daļējas izmaiņas jau ir ieviestas, taču tās skar tikai mūsu sistēmas bibliotēkas. Turklāt, atvieglojot bibliotekāru darbu, tiek kaitēts RCB prestižam citu bibliotēku kolēģu un to institūciju darbinieku acīs, no kuriem ir atkarīgs bibliotēkas finansējums un darbinieku algu fonds, jo, vadoties pēc izsnieguma daudzuma rādītāja, RCB var zaudēt atšķirīgās uzskaites metodikas dēļ.

Saprotams, ka Rīgas CB nevar vienpersoniski izlemt šo jautājumu, ir jāveic izmaiņas visas Latvijas bibliotēku un to darbību reglamentējošo normatīvo dokumentu ietvaros.

„*Tāpēc bija cerēts, ka diskusijas turpinājums, ja ne skaidrība šajā jautājumā, būs ieviesta 15.12.2005. tālākizglītības nodarbībā, kurā bija iecerēts aplūkot standartu „LVS NE ISO 2789:2005: Informācija un dokumentācija. Starptautiskā bibliotēku statistika” un uzzināt par LNB Attīstības institūta nostādnēm, taču lektore par šo jautājumu nebija gatava runāt, atzīmējot tikai, ka īstas konsekvences šajā jautājumā Latvijā tiešām nav, bet esošās problēmas atrisinās minētais standarts*” (no Torņakalna filiālbibliotēkas pārskata, līdzīgu nostāju paudušas arī citas RCB filiālbibliotēkas).

Jaunā starptautiskā standarta pieņemšana nekādā veidā neatrisina bibliotekārā darba uzskaites problēmas Latvijā, tam būtu nepieciešams izstrādāt metodiskos norādījumus vai ieteikumus.

Atbildīgajām personām Latvijas bibliotēku jomā būtu jāizvērtē esošā situācija un jāmaina uzskaites metodika, attiecīgi to mainot arī normatīvajos dokumentos.

RCB Bibliotēku dienests komplektē profesionālās literatūras krājumu (uz 2006.gada 1.janvāri – 1 331 eksemplāri), apkopo un sistematizē dažādus informatīvos bukletus un citus materiālus par bibliotēkām Latvijā un pasaulē, kā arī nepublicētus semināru un konferenču materiālus, referātus. Profesionālās literatūras krājums un apkopotie materiāli ir pieejami visiem RCB un filiālbibliotēku darbiniekiem, kā arī tiek piedāvāti citu bibliotēku darbiniekiem izmantošanai uz vietas Bibliotēku dienestā.

Materiāli par Latvijas un citu valstu bibliotēkām, kā arī informatīvie bukleti par citiem ar bibliotekāro darbību saistītiem jautājumiem (informācijas sistēmas, datu bāzes, bibliotēku telpu iekārtojums un aprīkojums u.c.) atvesti no dažādiem pieredzes braucieniem vai konferencēm. Tie tiek kārtoti materiālu mapēs pa valstīm un pilsētām (ja materiālu par vienas pilsētas bibliotēkām ir daudz). 2005.gadā iegūti jauni materiāli par Beļģijas, Nīderlandes, Čehijas, Zviedrijas, Islandes, Lietuvas, Norvēģijas un citu valstu bibliotēkām. RCB darbinieki informatīvos materiālus izmantoja studiju vajadzībām, izstādēm, kā piemērus savu publicitātes materiālu, lekciju sagatavošanā.

Darbinieku tālākizglītības, kvalifikācijas paaugstināšana

Tālākizglītības nozīme RCB ar katru gadu pieaug, jo bibliotekāriem darbiniekiem bija jāapgūst arvien jaunas tehnoloģijas, ikvienam bibliotēkas apmeklētājam jāpiedāvā kvalitatīvi pakalpojumi.

2005. gadā tāpat kā iepriekšējos gados paveikts liels darbs RCB darbinieku tālākizglītības organizēšanā.

Aizvadītā gadā RCB darbinieku tālākizglītības un profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanas pamatā bija mācību plāns, kas tiek sastādīts periodam no septembra līdz maijam (mācību plānu skat. pielikumā Nr.7. un 8.).

Plānotās lekcijas, semināri un diskusijas notika Bibliotēku dienesta mācību auditorijā, 4.mūzikas skolas zālē un RCB datorklasē Graudu ielā 59. Sakarā ar Bibliotēku dienesta pārvākšanos jaunās, daļēji atremontētās telpās, pārskata gada otrajā pusgadā tālākizglītības nodarbības tika organizētas Kongresu namā un filiālbibliotēkās.

Lekcijas un praktiskas nodarbības tika organizētas gan noteiktām mērķgrupām, gan interesentiem par attiecīgo tematu.

Pārskata gadā viena no mērķgrupām bija RCB jaunie darbinieki (19 bibliotekāri) ar darba stāžu 0-2 gadi, tāpēc 2004./2005. mācību gada plānā tika iekļauts nodarbību cikls, sagatavots tieši šai mērķgrupai. RCB jaunie darbinieki apmācību kursā (15 stundu apjomā) „Bibliotēku darba pamati” apguva teorētiskās un praktiskās zināšanas par aktuāliem tematiem:

- RCB struktūra, finansēšana. Bibliotekārā dokumentācija;
- komplektēšanas politika un prakse;
- RCB e-resursi: elektroniskais katalogs un datu bāzes, tiešsaistes pakalpojumi, tematiskās datu bāzes lasāmatmiņas kompaktdiskos;
- personāla menedžments RCB, bibliotekārā darba ētika;
- bibliotēku publicitāte, RCB sadarbības tīkls.

Pēc apmācību kursa grupas dalībnieki kārtoja ieskaites testu apliecības saņemšanai.

Aizvadītā gadā tika aicināti vieslektori, kuri sagatavoja teksta materiālu un nolasīja lekcijas RCB darbiniekiem:

- Aktualitātes autortiesību jomā (lektors Māris Grudulis, Latvijas Policijas akadēmija);
- Bibliotēkas krājuma kvalitātes izpētes metodes (lektore Veneranda Godmane, „Biznesa augstskolas Turība” bibliotēkas vadītāja;

- Filiālbibliotēku vieta Rīgas centrālās bibliotēkas akreditācijas gaitā (vecākā referente Vanda Bērziņa, Latvijas Kultūras ministrija Bibliotēku nodaļa);
- Bibliotēku pārvaldība (vecākā referente Evija Ragozina, Latvijas Kultūras ministrija Bibliotēku nodaļa).

2005. gada 21. aprīlī RCB sadarbības partnera Flāmu publisko bibliotēku centra konsultante Elli van Akoleiena (Beļģija) vadīja semināru „Stratēģiskā plānošana”. Seminārā piedalījās 46 interesenti.

Vairāki RCB Bibliotēku dienesta speciālisti nolasīja lekcijas citu Latvijas publisko bibliotēku darbiniekiem:

Ludzas rajona publisko bibliotēku darbiniekiem – „Bibliotēka – vide bērniem, „Informācijas pakalpojumi bibliotēkas lietotājiem”, „Aktualitātes publisko bibliotēku krājumu komplektēšanā un organizēšanā”, „Novadpētniecības aktualitātes: RCB pieredze”, „Bibliotēku dokumentācija”.

Daugavpils rajona publisko bibliotēku darbiniekiem – “Bibliotēku pieejamība un piedāvājums cilvēkiem ar īpašām vajadzībām”, „Publisko bibliotēku un skolu sadarbības iespējas”, „Novadpētniecības aktualitātes: RCB pieredze”, „Pasākumi bibliotēkā. Izstāžu organizēšanas metodika”, „Bibliotēku dokumentācija”.

Projektu nodaļas darbinieki ir nolasījuši lekcijas „Projektu izstrāde un vadība” RCB un filiālbibliotēku darbiniekiem, kā arī Kuldīgas rajona bibliotēku darbiniekiem.

RCB ne tikai organizēja IFLA Lielpilsētu bibliotēku sekcijas gadskārtējo konferenci Rīgā, bet piedalījās tās darbā, nolasot referātus: RCB direktore Dzidra Šmita „Rīgas Centrālā bibliotēka – darbinieku tālākizglītībai un lasītāju mūžizglītībai”, RCB direktora vietniece Doloresa Veilande – „Rīgas Centrālās bibliotēkas un Flāmu publisko bibliotēku centra kopprojekts bibliotekāru tālākizglītībā (2002 – 2005)”.

RCB Bibliotēku dienesta konsultante Zane Šmita nolasīja referātu „Bibliotēkas funkcionalitāte un darba vide” starptautiskajā konferencē „Augstskolu bibliotēku lietotāju apkalpošanas aktualitātes”.

Pārskata gadā vairāki RCB Bibliotēku dienesta speciālisti savas profesionālās zināšanas papildināja apmācību kursus, semināros un konferencēs.

- RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Gita Komarova piedalījās mācību centra „Valence” organizētajā tālākizglītības 36 stundu programmā publisko bibliotēku speciālistiem darbā ar bērniem un jaunatni „Darbs ar bērniem un jaunatni izglītības reformas īstenošanas laikā”, kas notika no 12. līdz 14. un no 28. līdz 29. maijam. Iegūtās zināšanas un prasmes tika izmantotas, gatavojot lekciju „Publisko bibliotēku un skolu sadarbības iespējas” RCB un filiālbibliotēku darbiniekiem.

- RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Aiga Cakule piedalījās Valsts aģentūras „Kultūras un informācijas sistēmas” rīkotajā apmācību seminārā „Normatīvie dokumenti bibliotēku darba kvalitātes kontrolei”, kas notika 24. maijā.
- RCB Bibliotēku dienesta galvenās bibliotekāres Zinta Geršmane un Ineta Kalķe noklausījās Valsts aģentūras „Kultūras un informācijas sistēmas” organizēto apmācību kursu „Priekšmetu veidošanas organizācija” 6 stundu apjomā, kurš notika no 3. oktobra līdz 5. oktobrim,
- RCB direktora vietiece automatizācijas darbā Andra Vīta un Bibliotēku dienesta galvenās bibliotekāres Ausma Vītola un Ineta Kalķe piedalījās IT ALISE organizētajā seminārā „Inventarizācijas modulis sistēmā ALISE” 4 stundu apjomā noklausīšanos projekta VVBIS ieviešanas ietvaros, kurš notika 27. oktobrī .

Lai sekotu līdzi inovācijām bibliotēku darbā un nodrošinātu kvalitatīvas metodiskās konsultācijas RCB bibliotekārajam personālam, pārskata gadā, vairāki RCB Bibliotēku dienesta speciālisti piedalījās konferencēs.

28. janvārī RCB Bibliotēku dienesta vadītāja Daiga Mihailova un galvenā bibliotekāre Gita Komarova apmeklēja Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes 63. konferences Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes sekcijas sēdi “Informācijas resursi un bibliotēkas”. Abas RCB Bibliotēku dienesta darbinieces noklausījās sēdes programmā iekļautos vairāku LU mācībspēku referātus:

- Baiba Holma, LU lektore: Tematiskās meklēšanas nodrošinājums Latvijas bibliotēku e-katalogos;
- Vineta Gerkena, LU lektore: Informācijas lietotāju apkalpošanas kvalitātes novērtēšana;
- Baiba Mūze, LU lektore: Elektronisko katalogu ierakstos iekļautās bibliogrāfiskās informācijas organizācija;
- Kristīne Pabērza, LU lektore: Informācijas audits – pirmais solis uz zināšanu pārvaldību;
- Daina Pakalna, LU docente: Bērni un internets – iespējas un draudi;
- Baiba Sporāne, LU profesore: Bibliotekāra misija un bibliotekārais pasaules uzskats;
- Viesturs Zanders, LU docents: Vienaudži ar atšķirīgiem likteņiem (1905. gadā dzimušie bibliotekāri A.Baumanis, M. Lācis un V. Jauģiets).

RCB un filiālbibliotēku darbinieki informāciju par referātu saturu varēja izlasīt Gitas Komarovas publikācijā RCB informatīvajā biļetenā „Jaunās vēstis” 2005. gada februāra numurā.

RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Gita Komarova apmeklēja Latvijas Grāmatizdevēju Asociācijas organizēto starptautisko konferenci „Kā veicināt lasīšanu”, kur noklausījās Annes Bergmanas – Tahonas (Anne Bergman – Tahon, Beļģija), Eiropas izdevēju Federācijas ģenerāldirektora referātu „Grāmatas, lasīšana un Eiropas Savienība: kas notiek?” un Karenas Īmas (Karen IHM, Vācija), organizācijas Stiftung Lesen biedres referātu „Lasīprieks. Lasīšana un lasīšanas veicināšana Vācijā”. Konference notika izstāžu „Skola 2005” un „Baltijas Grāmatu svētki 2005” laikā 3. martā.

Latvijas bibliotekāru 7. vasaras mācībseminārā “Hibrīdbibliotēka: stratēģija un realitāte” RCB pārstāvēja Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Inta Sallinene. Seminārs notika no 13. līdz 15. jūnijam Viesītē. Inta Sallinene semināra dalībniekus iepazīstināja ar referātu “Digitālie projekti Rīgas Centrālajā bibliotēkā un filiālbibliotēkās 2000.-2005. gadā”.

RCB Bibliotēku dienesta vadītāja Daiga Mihailova piedalījās LNB tālākizglītības centra organizētajā seminārā „Sagatavošanās jaunām mainīgām lomām hibrīdbibliotēkās”, kurš notika 4. novembrī. Semināru vadīja vieslektore Gitte Larsena, Dānijas Karaliskās bibliotēku un informācijas zinātņu skolas Tālākizglītības un konsultāciju daļas vadītāja.

Lai iepazītos ar citu bibliotēku darba pieredzi, idejām un iecerēm, 2005. gada maijā un jūnijā RCB bibliotekāriem tika noorganizēti vairāki mācību braucieni. Mācību braucienus laikā tika apmeklētas Latvijas publiskās bibliotēkas un muzeji. RCB bibliotekāri pabija:

- Aizkraukles pilsētas bibliotēkā, Aizkraukles vidusskolas bibliotēkā, Kokneses pagasta bibliotēkā, mācību centrā „Valence”, 5. maijā;
- Ainažu pilsētas bibliotēkā un Jūrniecības muzejā, Salacgrīvas pilsētas bibliotēkā un Novadpētniecības muzejā, 12. maijā;
- Saldus rajona galvenajā bibliotēkā un Saldus pilsētas bērnu bibliotēkā, J.Rozentāla muzejā, kā arī Brocēnu pilsētas bibliotēkā, 19. maijā;
- Tukuma rajona Centrālajā bibliotēkā, Ķemeru bibliotēkā un Dubultu bērnu bibliotēkā, 24. maijā;
- Limbažu galvenajā bibliotēkā un Limbažu bērnu bibliotēkā, kā arī Alojās pilsētas bibliotēkā, 25. maijā;
- Ventspils galvenajā bibliotēkā, 2. jūnijā,
- Ventspils galvenajā bibliotēkā, 31. augustā.

Viesojoties Ventspils bibliotēkā

Vairāki RCB darbinieki ir sagatavojuši rakstus par mācību braucienos redzēto. Raksti tiks publicēti RCB gadagrāmatā par 2005.gadu.

RCB darbinieku darba pieredzes braucienu iespaidi tika atspoguļoti informatīvā biļetena „Jaunās Vēstis” publikācijās.

Vienu reizi nedēļā notika profesionālās angļu valodas kursi 3 grupām un profesionālās vācu valodas kursi 2 grupām.

Par darbinieku datorprasmju un automatizācijas procesu apmācību skat. sadaļā „Automatizācija”.

Bibliotēku publicitāte

Atsaucoties sabiedrības informacionālajām vajadzībām un interesēm, bibliotēkas nepārtraukti attīstīta un pilnveido savus piedāvātos pakalpojumus. Pieaug nepieciešamība informēt sabiedrību par pakalpojumiem, bibliotēkas aktualitātēm un pasākumiem, līdz ar to par nozīmīgu bibliotēku darbības jomu ir kļuvusi bibliotēku publicitāte. Lai informētu savus lasītājus un mikrorajona iedzīvotājus, RCB un tās filiālbibliotēkas organizē daudzveidīgus pasākumus: izstādes, tematiskus pasākumus, pirmsskolas izglītības iestāžu un skolu audzēkņu ekskursijas uz bibliotēku u.c., kā arī izmanto dažādas publicitātes formas: bibliotēku vizītkartes, informācijas lapiņas, bukletus, grāmatzīmes, apsveikumus, ielūgumus, kā arī suvenīrus.

Pasākumi ir viena no lasītāju apkalpošanas metodēm. Taču pasākumu organizēšana ir arī viens no bibliotēkas sabiedrisko attiecību elementiem.

2005. gadā RCB kopumā izveidotas 3672 izstādes, kā arī notikuši 1748 pasākumi, ko apmeklējuši 32848 interesenti.

2005.gadā bibliotēkās **populārākais un visbiežāk izmantotais literatūras popularizēšanas veids bija izstādes**. Visvairāk tika organizētas tematiskās izstādes, veidotas arī cikla izstādes un jaunieguvuma izstādes, kā arī literatūras skates. Attiecīgam tematam veltītas izstādes bieži papildināja bibliotēku organizētos pasākumus. Materiālus izstādēm veido grāmatas, raksti no periodiskiem izdevumiem, materiāli no tematiskajām mapēm un interneta. Izstāžu tēmu izvēli nosaka iespēja akcentēt kādu personību, notikumu aktualitāte un lasītāju pieprasījums. Ir temati, kas bibliotēku izstādēs atkārtojas gadu no gada. Visvairāk tas attiecināms uz izstādēm, kas veltītas svētkiem un atceres dienām. Tomēr to organizēšana ir aktuāla, jo ļauj lasītājam uzzināt ko jaunu vai palūkoties uz notikumiem no cita redzes punkta.

Lielāko un nozīmīgāko izstāžu grupu veido dažādas **tematiskās izstādes**, kas veltītas galvenokārt ievērojamu cilvēku jubilejām, gadskārtu svētkiem, citām atzīmējamām dienām, kā arī Latvijas un pasaules aktualitātēm:

- Zaslauka filiālbibliotēkā ar cikla izstādi „Mūsu jubilāri” tika atzīmētas latviešu rakstnieku un dzejnieku jubilejas: Friča Bārdas, Raiņa, Elzas Stērstes, Viļa Lāča, Zentas Ērgles, Dzintara Soduma u.c. jubilejas. Teātra darbiniekiem bija veltīta cikla izstāde „Ir tāds darbs – uzrunāt dvēseli”;

- Jaunciema filiālbibliotēka rīkoja atceres dienām veltītas izstādes: „Barikādes, uguns kuri, atmiņas...”, „Aušvicas upuru piemiņai”, „Brīvā Latvija”, „Ak, Latvija, kur tavi dēli” (25.marts – Komunistiskā terora upuru piemiņas diena) u.c.;
- Torņakalna filiālbibliotēka veidoja literatūras skati, kas bija veltīta latviešu tautas dzejniekam Rainim. Tā tika organizēta, izmantojot visu bibliotēkas struktūrvienību iespējas. Tematiski tā stāstīja par Raiņa dzīvi un daiļradi kopumā un atsevišķi par viņa literāro darbību, dzīvojot Torņakalnā, par Raiņa bērnu dzeju, par viņa filozofiskām domām un Nākotnes cilvēka koncepciju u.c. Aktuālus notikumus un Latvijas problēmas Torņakalna filiālbibliotēkā akcentēja izstādes „ASV prezidents jeb kovbojs ar pasauli dūrē Latvijā”, „Mēs Eiropā!” par Latvijas ieguvumiem un zaudējumiem, gadu esot Eiropas Savienībā. Izstāžu ciklā, kas aktualizēja šodienas sociālās problēmas, varēja aplūkot tādas izstādes, kā „Pilsētas skumjais vaibsts...” par klaidoņiem, ubagiem, bezpajumtniekiem, arī patversmēm, „Vardarbībai – nē!” par vardarbību pret bērniem un sievietēm, „Mēs esam atbildīgi par tiem, kurus pieradinām...” (A.de Sent-Ekziperī) par izturēšanos pret dzīvniekiem u.c.;
- RCB Bērnu literatūras nodaļā bērni varēja priecāties par izstādi „Kā balts, balts brīnums krīt sniegs”, kas bija veltīta pirmajam sniegam Rīgā u.c.

RCB Pieaugušo literatūras nodaļa 2005. gadā organizēja vairākas plaša mēroga izstādes:

- janvārī, atzīmējot 1905. gada revolūcijas simtgadi, bibliotēka apmeklētājiem piedāvāja iepazīties ar izstādi „Zināmais un nezināmais par 2005. gada revolūciju”;
- februārī Sveču dienai bija veltīta izstāde „Pie sveces mēs iekrītam savā dvēselē un spīdam no turienes”;
- Aspazijas 140.jubilejai bija veltīta izstāde „Ar mīlestības spārnēm”;
- Eiropas nedēļā tika organizēta izstāde „Kāda esi, Eiropa?”;
- izstādi „Latvija savā vēsturē” papildināja videofilmu seansi par Latviju un tās vēsturi;
- septembrī, gatavojoties IFLA Metropoļu bibliotēku sekcijas konferencei Rīgā, RCB varēja aplūkot izstādi „Sveicināti, IFLA Metropoļu bibliotēku sekcijas konferences dalībnieki!”, kas bija veltīta visām konferences dalībvalstīm: izstādē varēja iepazīties ar attiecīgās valsts daiļdarba tulkojumu latviešu valodā un grāmatu par šo valsti. Izstādi papildināja visu dalībvalstu karogi, pasaules karte ar atzīmētām dalībvalstīm, kā arī videofilmas par šīm valstīm.

RCB Bērnu literatūras nodaļā īpašu uzmanību piesaistīja izstādes:

- „Laipni lūdzam Muminu ielejā!” ar grāmatām, zīmētiem varoņiem un grāmatas tēlu suvenīriem, un noformējumu kā Muminu pasaulē;

- sadarbībā ar Dānijas Kultūras institūtu un Odenses Pilsētas muzeju (Dānija) janvārī nodaļā varēja iepazīties ar ceļojošo izstādi par ievērojamā dāņu pasaku meistara H.K.Andersena dzīvi un daiļradi plakātos, attēlos, grāmatās. Izstāde viesojās 10 Latvijas pilsētās;
- izstādē „Trīs burvju burti RCB bērnu fantāzijās” varēja aplūkot bērnu vasaras nometnes dalībnieku radošos darbus.

Izstāde „Trīs burvju burti RCB bērnu fantāzijās”

18. novembrī **Viļņas apgabala bibliotēkā tika atklāta RCB speciālistu sagatavotā izstāde „Rīgas gadsimtu silueti”** – grāmatas, litogrāfijas un kartes par Rīgas vēsturi, kultūrvidi, arhitektūru, mākslas un izglītības iestādēm, Rīgas parkiem u.c. Izstādes atklāšanā piedalījās Latvijas vēstniecības un Latviešu-Lietuviešu biedrības pārstāvji Lietuvā, Viļņas bibliotēku un sabiedrisko organizāciju vadītāji, bibliotekāri, žurnālisti, mākslinieki. Izstādē izliktie materiāli bija no RCB, kā arī specializētās Vecrīgas filiālbibliotēkas krājumiem.

Izstāde „Rīgas gadsimtu silueti” Viļņas apgabala bibliotēkā

Gribas atzīmēt dažas radošas filiālbibliotēku izstādes:

- Bolderājas filiālbibliotēka piedāvāja iepazīties ar krūzīšu izstādi „Kaķi manā virtuvē” no bibliotēkas darbinieces kolekcijas;
- Daugavas filiālbibliotēka bija sagatavojusi izstādi „Kas slēpjas grāmatās?” (grāmatās atstātās „grāmatzīmes”), līdzīga izstāde bija tapusi arī Mežaparka filiālbibliotēkā „Meklē

saimnieku! Bibliotēkas grāmatās atstātās lietas” (naudas zīmju atdarinājumi, caurlaides, fotogrāfijas, zīmītes u.c.);

- Pļavnieku filiālbibliotēka, kamēr bibliotēkā nebija pieejami datori, apmeklētājiem piedāvāja turpināt apgūt datorzināšanas ar izstādes „Kamēr mūsu datori atvaļinājumā” palīdzību (materiāli par datoriem, datorprogrammām);
- Daugavas filiālbibliotēkā varēja aplūkot RCB Publicitātes nodaļas vadītājas Dainas Ģeibakas fotoizstādi „Ķengaraga 24 noskaņas”. Daina fotografēja vienu Ķengaraga augstceltni dažādos gadalaikos un dažādās diennakts stundās. Pavisam 24 fotogrāfijas;
- Bērnu filiālbibliotēkas „Vinnijs” četras lasītājas izteica vēlēšanos pašas veidot izstādes. Rezultātā meitenes izveidoja un pašas noformēja izstādes „No adatainiem līdz pūkainiem”, kas bija veltīta dažādiem dzīvniekiem, „Māmiņas putriņas” ar izstādes organizētāju iecienītākajām ēdienu receptēm un grāmatām par kulināriju, izstāde „Viens, divi, trīs, starts!” bija veltīta automašīnu vēsturei.

Līdztekus tradicionālajiem bibliotekārajiem pasākumiem un literatūras izstādēm, RCB filiālbibliotēkas sadarbībā ar māksliniekiem, kultūras un mākslas centriem u.c. saviem apmeklētājiem piedāvā iepazīties **ar mākslas un radošo darbu izstādēm**:

- RCB Bērnu literatūras nodaļā varēja aplūkot Edītes Pauls-Vīgneres gobelēnu izstādi;
- Annas filiālbibliotēka martā un aprīlī piedāvāja iepazīties ar Rīgas O.Kalpaka Tautas daiļamatu pamatskolas audzēkņu darbu izstādi, kurā bija skatāmi darbi dažādās tehniskās, arī metālkalumi;
- Imantas filiālbibliotēka Lāčplēša dienai tika atklāta Triju zvaigžņu ordeņa kavaliera, mākslinieka un grāmatu ilustratora Pāvela Šēnhofa izstāde „Uzvaras skaņas”. 20. decembrī bibliotēkā tika atklāta Karla Gustava Hagstroma fotoizstāde „Tūves Jansones dzīve”. Izstādē „Tūves Jansones dzīve” somu-zviedru fotogrāfs Karls Gustavs Hagstroms ir apkopojis 30 fotogrāfijas, kas atspoguļo dažādus brīžus Somijas zviedru rakstnieces Tūves Jansones dzīvē 30 gadu garumā. Izstādes atklāšanā piedalījās Somijas vēstniecības Latvijā pirmais sekretārs Mikko Kivikoski;

Izstādes pat Tūvi Jansoni atklāšanā Imantas filiālbibliotēkā

- Juglas filiālbibliotēka visa gada garumā interesenti varēja aplūkot dažādu darbu izstādes: lasītājas Dz.Riekstiņas gleznas, mākslinieka Pāveta Šēnhofa teātra mākslinieku portretu izstādi, gleznotāja Pētera Šetohina darbu izstādi „Mana paleta”, Pētera Gobas gleznas;
- Filiālbibliotēka „Laima” maijā tika atklāta Dmitrija Assa gleznu izstāde;
- Mākslas literatūras filiālbibliotēkā tika veidota fotoreportāža „Mūsu Dina” par aktrises un aktīvas bibliotēkas lasītājas Dinās Kuples kino, skatuves, kā arī personīgās dzīves mirkļiem. Izstādē bija aplūkojamas arī fotogrāfijas no Rīgas Kinostudijas fotoarhīva;
- Mežciema filiālbibliotēkā varēja iepazīties ar bibliotēkas lasītāja J.Peneša fotoizstādi „Tuvāk dabai”;
- Sarkankalna filiālbibliotēkas foajē visu gadu bija aplūkojamas dažādas radošo un mākslas darbu izstādes: Initas Sabanskas, Jura Gribuļa, Vēsmas Vītolas darbu izstādes, Ziemeļu rajona skolu audzēkņu plakātu izstāde „Mēs – Latvijai!”, bērnu apgleznotās pudeles u.c.;
- Filiālbibliotēka „Strazds” saviem apmeklētājiem piedāvāja Strazdumuižas internātskolas audzēkņu darbu izstādi – improvizācijas par tēmu „Kurzemes raksti” un „Latviešu tautas tērpu etnogrāfisko jostu studijas”;
- Vecrīgas filiālbibliotēkā bija aplūkojama arhitekta Ivara Bumbiera gleznu izstāde „Norvēģijas skices”;
- Filiālbibliotēkā „Vidzeme” varēja aplūkot tautas lietišķās mākslas studiju izstādes: „Gleznījumi uz zīda un stikla”, „Audums, krāsa, forma”, „Silta, silta villainīte” u.c.;
- Zaslauka filiālbibliotēkā varēja aplūkot gleznotājas Ilzes Dilānes izstādes „Gadalaiki”, „Gaisa baloni”, „Mūzikas instrumenti”;
- Gleznotāja Jurgā Skulmes darbi bija aplūkojami gan Bergū, gan Torņakalna filiālbibliotēkā, gan filiālbibliotēkā „Strazds”.

Tradicionāli RCB filiālbibliotēkās ir **gadskārtu svētkiem un citiem kalendārajiem datumiem veltītie pasākumi:**

- Annas filiālbibliotēka sadarbībā ar dienas centru „Cerību ligzda” (tajā pa dienu uzturas cilvēki ar garīgās attīstības traucējumiem) rīkoja pasākumus Jāņos un Ziemassvētkos;
- Filiālbibliotēka „Avots” uz Lieldienu pasākumu aicināja Speciālās pamatskolas audzēkņus;
- Pasākumus, kas bija veltīti latviskajām tautas tradīcijām, Lieldienās, Mārtiņdienā un Ziemassvētkos varēja apmeklēt Bergū filiālbibliotēkas lasītāji;
- Bišumuižas filiālbibliotēka uz Ziemassvētku ieskandināšanas pasākumu bija aicinājusi bijušo bibliotēkas darbinieku profesoru, priesteri Andri Priedi, dziedātāju Jāni Kurševu un

Latvijas Mūzikas akadēmijas koklētājas Māru un Teiksmu Jansones, kuras 2006. gada 1. janvārī muzicēja Sv.Pētera bazilikā Vatikānā Jaungada dievkalpojumā;

- Grīvas filiālbibliotēka saviem apmeklētājiem organizēja Valentīndienas pasākumu;
- Pārdaugavas filiālbibliotēka kopā ar 11. pirmskolas izglītības iestādes audzēkņiem svinēja gan Lieldienas, gan Mārtiņus, gan Ziemassvētkus;
- Mežciema filiālbibliotēkas organizētajos bērnu rītos 242. pirmskolas izglītības iestādes audzēkņiem „Mazais Kāpēcītis” notika arī Lieldienām, Mārtiņiem un Ziemassvētkiem veltīti pasākumi;
- Torņakalna filiālbibliotēka organizēja literāro konkursu bērniem „Mani Ziemassvētki”. Bērni visu decembri varēja iesniegt savus darbiņus: zīmējumus, dzejoļus, stāstus un pasakas par Ziemassvētkiem. 28. decembrī noslēguma pasākumā konkursa dalībnieki lasīja savus darbiņus, rādīja zīmējumus un stāstīja par savām Ziemassvētku izjūtām. 2006. gada janvārī visi iesniegtie darbi tika apkopoti „Torņakalna ziemassvētku grāmatā”. Grāmatu iecerēts papildināt katru gadu;
- Ziemeļvalstu literatūras filiālbibliotēkā sadarbībā ar biedrību „Latvija-Zviedrija” decembrī tika organizēta tradicionālā Lūcijas diena.

Filiālbibliotēka “Vidzeme” 2005. gadā organizēja **tematiskas nedēļas**, kas sasaucās ar svētku un svinamajām dienām, dažādām jubilejām un atceres datumiem, kā arī ar Latvijas un pasaules aktualitātēm: „1905. gads un mēs Latvijā”, „Bez mīlestības nedzīvojiet...”, „Literatūra – tautu atmiņa un sirdsapziņa”, veltīta Eiropas nedēļai, „Ak, pavasar!”, tematiskas nedēļas, kas veltītas latviskajiem gadskārtu ieražu svētkiem: Lieldienām, Jāņiem, Ziemas saulgriežiem. Šo tematisko nedēļu laikā varēja aplūkot plašas literatūras izstādes, notika praktisko padomu stundas un dažādi tematiski pasākumi.

RCB un filiālbibliotēkās notikuši arī izdoto grāmatu atvēršanas svētki:

- RCB Pieaugušo literatūras nodaļā februārī tika prezentēts Gunta Pilsuma grāmatas “Rasols jebkurai dienai, jeb vakardiena – aizvakardienas rītdiena” dāvinājums, jūlijā notika apgādā „Jumava” izdotās grāmatas „Latvijas grāmata 2005” atvēršanas svētki, bet decembrī tika prezentēta profesora, akadēmiķa Jāņa Krastiņa apgādā „Jumava” izdotā grāmata „Rīgas arhitektūras stili”;
- Pārdaugavas filiālbibliotēkā decembrī notika Arnolda auziņa un Reiņa Ādmīdiņa grāmatas „Pārdaugavas spoguļi” prezentācija. Grāmatas sagatavošanā izmantoti bibliotēkas novadpētniecības materiāli;
- Ķengaraga filiālbibliotēka notika F.Tālberga grāmatas „Barklajs de Tolli” prezentācija;

Bibliotēkas savos pasākumos aicina piedalīties interesantus un sabiedrībā pazīstamus cilvēkus:

- martā RCB Pieaugušo literatūras nodaļā lasītāji un bibliotekāri tikās ar grāmatas „Magnus – dāņu princis” autoru rakstnieku Roaldu Dobrovenski un apgāda „Jumava” prezidentu Juri Visocki;
- maijā RCB Bērnu literatūras nodaļā notika bērnu zīmējumu konkursa “Mēs ceļojam pa Itāliju” noslēguma sarīkojums, kurā piedalījās Itālijas vēstnieks Latvijā Ferdinando Zezza;
- Annas filiālbibliotēkā novembrī notika tikšanās ar jauno dzejnieku un tulkotāju Kārli Vērdiņu. Kārlis Vērdiņš ir dzejoļu krājumu „Ledlauži” (Nordik, 2001) un „Biezpiens ar krējumu” (Atēna, 2004) autors. Martā Annas filiālbibliotēkas bērnu literatūras nodaļas lasītājiem bija iespēja tikt ar profesionālu miesassargu un policistu Arvi Milleru pasākumā par drošību;
- aprīlī Daugavas filiālbibliotēkā notika pasākums „... ko mēs zinām un nezinām par islāmu”, kurā piedalījās Sudānas izcelsmes mākslas zinātnieks, režisors Salahs Šerifs un viņa meita, arābu valodas studente Samija Šerifa;
- Juglas filiālbibliotēka uz pasākumiem aicina cilvēkus, kas saistīti ar Juglu vai Vidzemes priekšpilsētu:
 - februārī bibliotēkā viesojās bibliotēkas lasītāja dzejniece Ilga Pansova un mūziķe Silvija Silava,
 - atzīmējot Teātra dienu, martā bibliotēkā notika tikšanās ar Dailes teātra aktieri Gunāru Plācēnu,
 - aprīlī bibliotēku apmeklēja žurnāla „Sievietes” redaktore A.Kukuvasa un G.Pulkstene,
 - aprīlī bibliotēkas pasākumā piedalījās aktieri Zigurds Neimanis un Aivars Bogdanovičs,
 - oktobrī uz pasākumu bibliotēkā tika aicināta Akvelīna Līvmane;
- martā Mežaparka filiālbibliotēkā notika tikšanās ar apgāda „Nordik” galveno redaktori Ievu Janaiti un rakstnieci Liānu Miķelsoni, grāmatu „Pasaki Lūkrēcijam” un „Auni un ārsti” autori. Liāna Miķelsone viesojās arī Daugavas filiālbibliotēkā;
- filiālbibliotēkā „Pūce” notika tikšanās ar grāmatas „Vai tie bijām mēs?” autoru Modri Ginteru, kurš stāstīja par darbu, kas ieguldīts grāmatas tapšanā. Grāmatā apkopotas dažādu cilvēku atmiņas par padomju laiku Latvijā, par kristīgo cilvēku un baznīcas nozīmi šajā laikā;

- filiālbibliotēkas „Rēzna” lasītāji tika aicināti tikties ar grāmatas „Mazā Zemgale laikmeta griežos” autoru Jāni Būmani. Pasākuma apmeklētāji noklausījās stāstījumu par Daugavpils rajona Rudzātu pagasta vairākām dzimtām un viņu likteņiem padomju režīma laikā;
- aprīlī Sarkandaugavas filiālbibliotēkā notika tikšanās ar Inesi Zanderi pasākumā „Visam, kam ir iekšiņa, Apkārt tam ir „āriņa...” Pasākumā piedalījās arī grāmatu ilustrētāja Ūna Laukmane;
- Sarkankalna filiālbibliotēka viesojās daiļdārzniece I.Zālamane, viņas vadītā pasākuma laikā interesentiem bija iespēja saņemt praktiskus padomus par to, kā padarīt skaistus savus dārzus, apzaļumot balkonusus un sakopt kapus;
- februārī Svešvalodu filiālbibliotēkā notika tikšanās ar grāmatas “Kur beidzas varavīksne. Krišjānis Berķis un Hilma Lehtonena” autoru Juku Rislaki un tulkotāju Annu Žīguri;
- Šampētera filiālbibliotēka aicināja uz tikšanos ar J.Akuratera muzeja darbiniecēm;
- Muzikāli literārus, kā arī tematiskus pasākumus visa gada garumā organizēja filiālbibliotēka „Tilts”:
 - janvārī bibliotēkā notika pianistes Silvijas Brasliņas solokonzerts, kurā tika izpildīti fragmenti no populārām operetēm un mūzikliem,
 - bibliotēkā notika autorvakari, kuros uzstājās un savu dzeju lasīja Latvijas jaunie dzejnieki, kuri plašam lasītāju lokam vēl nav – Miks Odiņš, Edīte Radziņa, dzejnieks ar pseidonīmu Mīnuss-Pluss, Sinda Saulkalne, Gaiķu Māris u.c.,
 - muzikāli literāros pasākumos uzstājās Latvijā jau atzīti dzejnieki Agita Draguna, Māris Salējs, Ronalds Briedis,
 - bibliotēkā notika arī mūziķu autorvakari, kuros uzstājās jaunie vēl mazzināmie dziesminieki, kā arī sabiedrībā populāri dziesminieki – Uldis Ozols, Helēna Kozlovska u.c.,
 - septembrī pasākumā „Dzejas mēnesis mūzikas filiālbibliotēkā „Tilts”” un decembrī Ziemassvētku ieskaņas pasākumā „Klusums un miers” piedalījās visi dzejnieki un mūziķi, kuri līdz tam bija piedalījušies bibliotēkas rīkotajos pasākumos;
- februārī Torņakalna filiālbibliotēkā notika tikšanās ar grāmatas „Vislielākais brīnums: aforismi, sentences, parunas un sakāmvārdi par grāmatām, lasīšanu un rakstīšanu” sastādītāju Haraldu Voski, bet oktobrī tikšanās ar interesantu cilvēku Terēziju Dauguli. Sadarbība ar Terēziju Dauguli uzsākās jau 2003. gadā. Lekcijā tika aplūkotas iespējas uzlabot savu veselību, izmantojot vispieejamākos līdzekļus – zāļu tējas, labas domas un nelielas fiziskas aktivitātes;

- filiālbibliotēkai „Zemgale” visa gada garumā bija veiksmīga sadarbība ar psiholoģi Ilzi Lielpēteri, kas vadīja nodarbības vecākiem ar bērniem ar īpašām vajadzībām pasākumu ciklā „Palīdzēsim mūsu bērniem!” Psiholoģe vada nodarbības gan vecākiem, gan bērniem.

RCB filiālbibliotēkas pasākumu veidošanā izmanto arī jaunās informācijas tehnoloģiju piedāvātās iespējas, sagatavojot **PowerPoint prezentācijas**, kas papildina pasākumu norisi:

- Daugavas filiālbibliotēka saviem apmeklētājiem piedāvāja iepazīties ar novadpētniecības informācijas prezentāciju par Ķengaragu un saviem novadniekiem, kā arī prezentāciju „Es tavā krastā, Daugava!”;
- Hanzas filiālbibliotēka jaunākās literatūras apskatus bibliotēkā papildināja ar profesionāli izveidotām, vizuāli interesantām un iespaidīgām prezentācijām „Latviešu teātra māte” (par Bertu Rūmnieci) un „Rīga – jūgendstila pērle”.

No 11. līdz 16. septembrim Rīgā notika IFLA (Starptautiskā bibliotēku asociāciju un institūciju federācija) **Metropoļu bibliotēku sekcijas** (bijusī INTAMEL) **gadskārtējā konference**. Konferences tēma – “Bibliotēkas un mūžizglītība lietotāju un darbinieku iedvesmai”. Metropoļu bibliotēku sekcija kopš 2004. gada ir patstāvīga IFLA sekcija un apvieno metropoļu jeb pilsētu, kurās ir vairāk nekā 400 tūkstoši iedzīvotāju, publiskās bibliotēkas. RCB ir šīs sekcijas biedre kopš 1997. gada. Šogad konferencē piedalījās Austrālijas, Austrijas, ASV, Dānijas, DĀR, Čehijas, Francijas, Horvātijas, Igaunijas, Islandes, Kanādas, Krievijas, Lielbritānijas, Lietuvas, Nīderlandes, Norvēģijas, Rumānijas, Singapūras, Somijas, Ungārijas, Ukrainas, Vācijas, Zviedrijas un Latvijas bibliotēku pārstāvji. Konference bija profesionāls pasākums, taču tas lika Rīgas un tieši Rīgas Centrālās bibliotēkas vārdam izskanēt plašajā pasaulē, jo šāda mēroga pasākumu RCB organizēja pirmo reizi. Par konferenci informācija un plašāks raksts bija lasāms arī Latvijas presē (Diena, 12.09.2005.)

2005. gads bija tradicionālās RCB **Bibliotēku nedēļas 10 gadu jubilejas gads**. Jau desmito reizi no 18. līdz 24. aprīlim RCB notika ikgadējā bibliotēku nedēļa. Bibliotēku nedēļas ietvaros bibliotēkas organizēja dažādus pasākumus, iepazīstinot interesentus ar bibliotēkas darbību, krājumiem un sniegtajiem pakalpojumiem, automatizētās bibliotēkas īpaši akcentē jauno informācijas tehnoloģiju piedāvātās iespējas informācijas ieguvē. Bibliotēku nedēļa piesaista ar bibliotēku organizēto pasākumu daudzveidību. Šajā nedēļā filiālbibliotēkās īpaši gaidīti ir mikrorajona skolu un pirmskolas mācību iestāžu audzēkņi – ekskursijas uz bibliotēku organizē gandrīz katra RCB filiālbibliotēka. Bibliotēkas veidoja grāmatām un bibliotēkām veltītas izstādes un pasākumus, organizēja pasākumus ar rakstnieku, mākslinieku un citu sabiedrībā pazīstamu cilvēku piedalīšanos:

- RCB 7. stāvā tika atklāta mazā datortelpa jeb „klusā lasītava”, kā arī tika prezentēta datubāze ”Encarta 2004”. Datortelpā apmeklētājiem ir pieejamas piecas datorvietas ar ofisa programmām un interneta pieslēgumu, kā arī tiek piedāvātas ērtas, mājīgas un maksimāli norobežotas telpas lasīšanai. Pieaugušo literatūras nodaļā varēja iepazīties ar izstādi „Pasaules bibliotēkas – komunikāciju tehnoloģiju centri,,;
- RCB Bērnu literatūras nodaļas devīze Bibliotēku nedēļā bija „Es priecāšos, ka ir tik daudz lietu, par ko priecāties”, ar kuru notika pasākumi „Zinīšu klubs”, „Jautrā ekskursija par bibliotēku,, un ”Mūsu lasītāji prezentē”;
- Annas filiālbibliotēkas bērnu literatūras nodaļā notika „Prāta banka”, bet filiālbibliotēka „Avots” – viktorīna skolēniem „Tu jautā - grāmata atbild”;
- Bolderājas filiālbibliotēka sveica 18 čaklākos lasītājus;
- Čiekurkalna un Zolitūdes filiālbibliotēkā, filiālbibliotēkā „Vidzeme” arī 2005. gadā notika akcija „Tikšanās ar nezināmo”. Ideja par akcijas rīkošanu radās 2004. gadā pēc Flāmu publisko bibliotēku centra (Beļģija) speciālistes Karlas Martenas semināra “Bibliotēku nedēļas organizēšana: Flandrijas pieredze, kurā tika aplūkota arī ideja par akciju bibliotēku lasītājiem “Tikšanās ar nezināmo”. RCB rīkotās akcijas pamatā tika saglabāta flāmu kolēģu pieredze: lasītāji varēja saņemt lasīšanai mājās bibliotekāru atlasītās grāmatas, kuras tika ievietotas speciālās aploksnēs pārsteiguma radīšanai;
- Ilģuciema filiālbibliotēka varēja iepazīties ar Vispasaules grāmatu un autortiesību dienai veltītu izstādi „Autortiesības”;
- Hanzas filiālbibliotēkas jaunie lasītāji varēja piedalīties akcijā „Steidzami vajadzīgs bibliotekārs”;
- Sarkankalna filiālbibliotēkā Bibliotēku nedēļa bija veltīta detektīvromānam un tās devīze bija „Pa pēdām...”, notika tikšanās ar rakstnieku Andri Puriņu. Rakstnieks pasākuma dalībniekus iepazīstināja ar savu detektīvromānu „Auss no debesīm”, kas „Latvijas Avīzes” rīkotajā detektīvromānu konkursā ieguvis pirmo vietu. Andris Puriņš ir arī vairāku vēsturisku romānu autors;
- Svešvalodu filiālbibliotēka saņēma ap 300 eksemplāru lielu biedrības “Latvija – Francija” grāmatu dāvinājumu. Dāvinājumu vidū bija tādi bibliotēkas krājumam nepieciešami izdevumi kā franču valodas mācību grāmatas, bērniem domāti izdevumi, grāmatas par arhitektūru un mākslu sērijā „*Les Passeports de l'Art*” , vairāki sējumi no „*Les Usuels du Robert*” izdotajām vārdnīcām un, protams, arī daiļliteratūra. Pasākumā piedalījās biedrības “Latvija – Francija” prezidente tulkotāja Inese Pētersone. Viņa izteica gandarījumu, ka biedrības grāmatu krājums tagad būs pieejams visiem rīdziniekiem;

- Torņakalna filiālbibliotēkā notika karnevāls "Ak šī grāmatu pasaule, mīļotā un nīstā, izdomātā un īstā..." Karnevālā varēja piedalīties visi interesenti, kuri bija tērpušies kāda grāmatu varoņa tērpā. Karnevālā piedalījās: Dakteris Aikāsāp, Sarkangalvīte, Sieviete pavasarī, Minhauzens, Princese uz zirņa, Kamēliju dāma, Koelju Marija, Mopasāna Tauklođīte, Bovarī kundze, Ragana, Lapsa, Čigāniete, Strazds, Tīģeris, Vilks, Lācis, Prieka mājas saimniece u.c.

Karnevālā "Ak šī grāmatu pasaule, mīļotā un nīstā, izdomātā un īstā..."

Torņakalna filiālbibliotēkā

- Filiālbibliotēkā „Zvirbulis” notika pasākums „Pasaku maisu vaļā veru...”, kurā piedalījās pirmsskolas vecuma bērni un 1.-2. klašu audzēkņi. Visu nedēļu bibliotēkā bija aplūkojamas 18 izstādes, kuras papildināja arī 65 rotaļlietas: „Grāmatas – sīkaliņas”, „Garauša stāsti”, „Meža iemītnieki”, „Brēmenes muzikanti” u.c. Pasaku maisā slēpās dažādi pārsteigumi, kurus varēja iegūt tikai tad, ja pareizi atbildēja uz viktorīnas jautājumiem.

Kā publicitātes jomā nozīmīgs pasākums 2005. gadā jāuzsver **RCB otrās gadagrāmatas izdošana un tās atvēršanas svētki** Bibliotēku nedēļas ietvaros 22. aprīlī. Gadagrāmata ir RCB izdevums, kura mērķis ir atspoguļot bibliotēku dzīves svarīgākos notikumus gada garumā, lai bibliotēkās notikušais ieņemtu savu vietu bibliotēku vēsturē gan šodien, gan nākotnē. Gadagrāmata 2004. gadam sniedz vispusīgu ieskatu Rīgas CB un filiālbibliotēku dzīvē, atspoguļo šī gada notikumus dažādos aspektos. Atvēršanas svētkos uzrunu pasākuma viesiem teica RCB direktore Dzidra Šmita, svētkos piedalījās Rīgas domes Kultūras, mākslas un reliģijas lietu komitejas priekšsēdētāja Helmī Stalte, Kultūras ministrijas Bibliotēku nodaļas vadītājs Jānis Turlajs, kolēģi no citām Latvijas bibliotēkām, kā arī viesi no Viļņas Centrālās bibliotēkas. Latvijas bibliotēku kolēģi ar “Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmatu 2004” tika iepazīstināti arī rajonu un pilsētu galveno bibliotēku direktoru pavasara sanāksmē, kas maijā notika Ventspilī.

„RCB gadagrāmata 2004” atvēršanas svētkos RCB sveic Helmī Stalte

2005. gadā vairākas **filiālbibliotēkas** svinēja savas darbības jubileju: Čiekurkalna filiālbibliotēka – 80 gadu jubileju, Imantas filiālbibliotēka – 25 gadu jubileju, Svešvalodu filiālbibliotēka – 35 gadu jubileju, Pļavnieku filiālbibliotēka – 15 gadu jubileju, filiālbibliotēka „Zvirbulis” – 55 gadu jubileju.

Vairākas filiālbibliotēkas piedalījās Rīgas kultūras pasākumos:

- Grīziņkalna filiālbibliotēka gadskārtējā pasākumā „Vasarsvētki Grīziņkalnā”, ko organizē , piedalījās ar plašu novadpētniecības materiālu skati „Grīziņkalna vēsture”;
- Imantas filiālbibliotēka piedalījās Rīgas dienas projektā „Imanta – vieta ar vārdu”. Projekta ietvaros bibliotēkā bija redzami Šekspīra lugas „Romeo un Džuljeta” uzveduma fragmentus, bibliotēka demonstrēja digitālo ceļojumu pa Pārdaugavu, apmeklētāji piedalījās bibliotēkas sarīkotajā viktorīnā. Rīgas dienas noslēgumā Imantas kultūras centrā vēlreiz tika demonstrēta bibliotēkas sagatavotā prezentācija „Pārdaugavas vēsture”;
- Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka tradicionālajos Bērnu svētkos Ziemeļblāzmas parkā piedalījās ar atrakciju „Zini vai mini”;
- Ziemeļvalstu filiālbibliotēkā kultūras projekta „Ziemeļu pavasaris” ietvaros notika vairāki pasākumi, kuru norisi atbalstīja biedrība „Norden”, Ziemeļu ministru padomes birojs un Ziemeļvalstu (Zviedrijas, Somijas) vēstniecības:
 - Mūsdienu zviedru rakstniecei Agnetai Pleijelei – 65,
 - Agrikolas diena – Somu valodas diena,
 - Latviski tulkotā mūsdienu norvēģu literatūra,
 - Zviedru karoga diena.

2005. gadā no 14. līdz 20. novembrim Latvijā jau astoto gadu notika „**Ziemeļu Bibliotēku nedēļa**”, kuru katru gadu rīko Ziemeļu Ministru Padomes birojs Latvijā sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku un biedrību „Norden”. Šoreiz „Ziemeļu Bibliotēku nedēļas” tēma bija

„Ceļojot pa Ziemeļu zemēm”. „Ziemeļu Bibliotēku nedēļas” laikā visi tika aicināti lasīt Ziemeļvalstu autoru literāros darbus, īpaša uzmanība bija veltīta izcilās zviedru rakstnieces Selmas Lāgerlēfas daiļradei un viņas darba „Nilsa Holgersona brīnišķīgais ceļojums” nodaļai „Divas pilsētas”, kura stāsta par Visbijas pilsētu Gotlandes salā. Ziemeļu Ministru Padomes biroja aicinājumam piedalīties „Ziemeļu Bibliotēku nedēļā” atsaucās vairākas RCB filiāles – Bolderājas, Mārtiņa, Sarkandaugavas, Svešvalodu, Ziemeļvalstu, Šampētera, Grīvas un Zasulauka filiālbibliotēkas.

- 14. novembra rītā Rītausmas stundas pasākumam Mārtiņa filiālbibliotēkā bija sapulcējušies 41. vidusskolas 3. klašu skolēni. Pasākuma ieskaņā bērni iepazinās ar izstādes, veltītas Zviedrijai un Selmas Lāgerlēfas dzīvei un daiļradei, materiāliem. Vēlāk tika lasīti fragmenti no „Nilsa Holgersona brīnišķīgā ceļojuma”. Noslēgumā bērni piedalījās prāta spēlēs, atbildot uz bibliotekāru sagatavotiem āķīgiem jautājumiem par tikko dzirdēto.
- Bolderājas filiālbibliotēkā apmeklētāji varēja iepazīties ar grāmatu izstādēm, veltītām Ziemeļvastīm:
 - „Pirms ceļo – iepazīsti” – pieaugušo literatūras nodaļā (Ziemeļvalstu autoru daiļdarbu tulkojumi latviešu un krievu valodā);
 - „Ceļo pa Ziemeļu zemēm” – izstāde skolu jaunatnei;
 - „Ceļojums uz trollīšu zemi” – izstāde Bērnu literatūras nodaļā pirmsskolniekiem un sākumskolas skolēniem.

Galvenie pasākumi notika 15. un 17. novembra rītā ar Rītausmas stundas pasākumiem bibliotēkā. Uz bibliotēku tika aicināti bibliotēkas sadarbības partneri – Rīgas Daugavgrīvas vidusskolas sākumskolas skolēni. Skolēniem tika lasīta nodaļa „Divas pilsētas” no zviedru rakstnieces Selmas Lāgerlēfas darba „Nilsa Holgersona brīnišķīgais ceļojums”.

- 16. novembrī Sarkandaugavas filiālbibliotēkā uz Selmas Lāgerlēfas daiļradei veltīto pasākumu pulcējās 42. bērnu dārza audzēkņi. Bibliotēkas zāle bija attiecīgi noformēta: centrā stāvēja 2 apaļie galdiņi – uz viena tika izvietota izstāde ar grāmatas „Nilsa Holgersona brīnišķīgais ceļojums” dažādiem izdevumiem un citiem Selmas Lāgerlēfas darbiem, uz otra – spilgti ilustrētās grāmatas par putniem, kurās bērni varēja aplūkot kā izskatās mājas un meža zosis. Pie sienām – rakstnieces portrets, Zviedrijas karte, ilustrācijas no grāmatām, atklātnes. Stāstījums notika sveču gaismā, Grīga mūzikas pavadījumā.
- Zasulauka filiālbibliotēka „Ziemeļu Bibliotēku nedēļas” ietvaros laipni aicināja bibliotēkas apmeklētājus uz „Nilsa Holgersona brīnišķīgā ceļojuma” lasījumiem. Pirms lasījuma bibliotekāre pastāstīja par Ziemeļvalstu vēsturi, tradīcijām, dabu un bērnu

rakstniekiem. Vēlāk tika lasīta grāmatas nodaļa „Divas pilsētas” fragments. Pasākuma noslēgumā bērni mēģināja atbildēt uz viktorīnas „Ko tu zini par Ziemeļvalstīm?” jautājumiem. Lasītavā varēja aplūkot izstādi „Mūsu ziemeļu kaimiņi”, kurā izmantotas gan grāmatas, gan periodiskie izdevumi un kartes, Ziemeļu Ministru Padomes biroja piedāvātais informatīvais materiāls (plakāti un pastkartītes).

- Svešvalodu filiālbibliotēkā lasītājiem tika piedāvāta iespēja iepazīties ar zviedru rakstnieces Selmas Lāgerlefas darbiem vācu valodā un nelielu ieskatu viņas radošajā biogrāfijā. Svešvalodu bibliotēka nevar lepoties ar plašu S.Lagerlefas darbu klāstu, bet darbs, kuram šogad tika veltīta uzmanība "Nilsa Holgersona brīnišķīgais ceļojums" Svešvalodu bibliotēkā pieejams vācu valodā, kā arī citi darbi, piemēram, "Herrn Arnes Schatz" un Gosta Berling".
- Mazliet ātrāk kā paredzēts – 9. novembrī savu Rītausmas ceļojumu uzsāka Grīvas filiālbibliotēka. Bibliotēkā viesojās 71. vidusskolas 8. klases skolēni (kuru mācību valoda ir krievu). Bibliotēkas darbinieki pastāstīja par „Ziemeļu Bibliotēku nedēļas” tradīcijām. Tika lasīts Selmas Lāgerlefas darba „Nilsa Holgersona brīnišķīgais ceļojums” nodaļa „Divas pilsētas” fragments „Pilsēta jūras dibenā”. Pirms lasījuma notika pārrunas ar bērniem, lai noskaidrotu iespējami nesaprotamus vārdus no šī fragmenta, kuri tika tulkoti un skaidroti krievu valodā.
- Šampētera filiālbibliotēkā 16. novembrī notika neklātienes ceļojums pa Norvēģiju.
- 14. novembra Krēslas stundā Ziemeļvalstu literatūras filiālbibliotēka piedāvāja plašu programmu „Ziemeļu Bibliotēku nedēļas” pasākumā „Gotlande un latviešu likteņi”.

Ļoti veiksmīgi RCB tēla un sabiedrisko attiecību veidošanā 2005. gadā strādāja **RCB**

Publicitātes nodaļa:

- Regulāri gatavoja un izsūtīja ievietošanai RCB mājaslapas sadaļā „Aktualitātes”, Kultūras ministrijas mājaslapas bibliotēkām veltītajā sadaļā, kā arī RD Kultūras pārvaldes mājaslapas ikmēneša aktuālo notikumu sadaļā informāciju par nozīmīgākajiem notikumiem RCB profesionālajā dzīvē ;
- Regulāri gatavoja materiālus atskatam par nozīmīgākajiem pasākumiem RCB mājaslapas sadaļai „Pasākumi” un Kultūras ministrijas mājaslapas bibliotēkām veltītajā sadaļā;
- Regulāri gatavoja un izsūtīja preses relīzes par nozīmīgākajiem notikumiem RCB darbībā ziņu aģentūrām (BNS, LETA), preses izdevumiem („Rīgas Balss”, „Izglītība un Kultūra”, „Latvijas Avīze”, „Kultūras Forums”, „Diena”, „Neatkarīgā Rīta Avīze”, „Час”, „Cyббота”, „Телеграф”), televīzijai (LTV programmām „Panorāma” un „Rīts”, LNT programmai „Rīgas ziņas”, TV 5), kā arī Latvijas Radio;

- Regulāri gatavoja informāciju par galvenajām ikmēneša izstādēm RCB un filiālbibliotēkās ievietošanai RCB mājaslapā, RDKP mājaslapā, „Latvijas Avīzes” iknedēļas rubrikā „Nedēļa kabatā” un „Dienas” pielikumā „Izklaide”;
- Plaši un dažādos rakursos informēja plašsaziņas līdzekļus par tādiem īpaši svarīgiem 2005. gada notikumiem kā ikgadējā bibliotēku nedēļa, izdevuma „RCB gadagrāmata 2004” prezentācijas pasākumi, RCB lietotāju automatizētas apkalpošanas uzsākšana Brīvības ielā 49/53, IFLA’s Metropoļu bibliotēku sekcijas gadskārtējā konference Rīgā, kā arī RCB akreditācija gada noslēgumā. Līdzīga apjoma darbs tika ieguldīts arī RCB filiālbibliotēku darba un nozīmīgāko notikumu atspoguļošanā (bibliotēku jubileju pasākumi – „Zvirbulis”, Imanta, Čiekurkalns, Svešvalodu filiālbibliotēka), filiālbibliotēku piedalīšanās Latvijas un Rīgas mēroga projektos („Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa”, kampaņa „Uzslavē labu servisu”, Ziemeļvalstu literatūras filiālbibliotēkas piedalīšanās „Ziemeļu pavasara” programmā, Imantas filiālbibliotēkas piedalīšanās Rīgas svētku programmā „Visā pilsētā” u.c.), kā arī RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkas darbs novadpētniecības datu bāzes radīšanā;
- Regulāri iesniedza RCB un filiālbibliotēku pasākumus atspoguļojošus materiālus RCB ikmēneša informatīvajam biļetenam „Jaunās Vēstis”, lai nodrošinātu informācijas apmaiņu un veicinātu labvēlīgu savstarpējas ieinteresētības gaisotni RCB sabiedrībā. 2005. gada „Jaunajā Vēstī” publicēti vairāk nekā 70 Publicitātes nodaļas sagatavoti raksti, to starpā arī raksti par dažādām profesionālām aktualitātēm, piemēram, autortiesību piemērojamību bibliotēku darbībā, komplektēšanas jaunumiem, kā arī citām kultūrai veltītām aktivitātēm (Baltijas grāmatu svētki – 2005, LNB rīkotā izstāde un diskusija „Postmodernisms. Bez robežām”, Izraēlas Valsts vēstniecības Latvijā sadarbībā ar Latvijas Republikas Ārlietu ministriju, Latvijas Republikas Kultūras ministriju, Latvijas Nacionālo teātri, Latvijas Nacionālo bibliotēku un Rakstniecības, teātra un mūzikas muzeju rīkotais seminārs „Rainis Svētajā zemē” u.c.).

2005. gadā dažādos Latvijas preses izdevumos, kā arī dažādos interneta resursos varēja lasīt vairāk nekā 20 publikācijas par RCB un filiālbibliotēku darbību, piedāvātajiem pakalpojumiem un organizētajiem pasākumiem.

Informācija par RCB aktualitātēm un rīkotajiem pasākumiem regulāri izskanējusi **Latvijas radiostaciju** kultūras ziņās (Latvijas Radio, Radio SWH u.c.), RCB darbinieki piedalījies dažādos **radioraidījumos**:

- RCB Bērnu literatūras nodaļas galvenā bibliotekāre Solveiga Švarca piedalījās raidījumā „Radio bumba”, kurā pastāstīja par nodaļas darbu un H.K.Andersena dzīvei un daiļradei veltīto ceļojošo izstādi, kas Bērnu literatūras nodaļā bija aplūkojama janvārī;

- Sarkandaugavas bērnu filiālbibliotēkas sadarbības partneri Rīgas Bērnu tiesību aizsardzības centrs organizēja informāciju radiatoraidījumā „Doma laukums” par Ziemassvētku sarīkojumiem bibliotēkā;
- Turpinot mūzikas filiālbibliotēkas „Tilts” sadarbību ar Latvijas Radio 3 „Klasika”, arī 2005. gadā skanēja raidījums „No bibliotēkas „Tilts” krājuma”.

Sižeti par aktualitātēm RCB parādīti **televīzijas pārraidēs**:

- LNT „Rīgas ziņās” tika atspoguļoti sižeti par RCB automatizāciju, Bibliotēku nedēļas norisi, RCB akreditāciju, IFLA Metropoļu bibliotēku sekcijas konferenci Rīgā u.c.;
- Informācija par pasākumiem, ko organizē RCB un filiālbibliotēkas, izskanējusi arī LTV raidījumā „Rīts”;
- RCB galvenā bibliotekāre Gunta Ozola sniedza interviju LNT „Rīgas ziņām” un LTV 7 raidījumam „Krējums saldaiss”;
- RCB Bērnu literatūras nodaļas vadītāja Natālija Hološa piedalījās LTV7 raidījumā „Rīts.lv”, kurā pastāstīja par nodaļas aktualitātēm;
- RCB Bērnu literatūras nodaļas galvenās bibliotekāres Vijas Mušas viedokli par autortiesībām varēja dzirdēt TV3 raidījumā „Bez tabu laiks”;
- Sarkandaugavas bērnu filiālbibliotēkas sadarbības partneri Rīgas Bērnu tiesību aizsardzības centrs organizēja informāciju TV5 raidījumā „Pilsēta” par Ziemassvētku sarīkojumiem bibliotēkā.

2005. gadā RCB Bibliotēku dienests turpināja sagatavot informatīvo biļetenu „Jaunās Vēstis”, kas pieejams gan visiem filiālbibliotēku darbiniekiem, gan apmeklētājiem, kā arī ar to var iepazīties RCB mājaslapā (www.rcb.lv). Biļetena galvenais uzdevums ir nodrošināt aktuālās informācijas apmaiņu starp RCB struktūrvienībām un darbiniekiem (tas ir svarīgi, jo RCB un filiālbibliotēkās kopumā strādā vairāk nekā 400 darbinieki, no tiem 300 bibliotekārie darbinieki), līdz ar to īpaša uzmanība tiek pievērsta profesionāli aktuālajai informācijai. Taču 2005. gadā „Jaunajās Vēstīs” publicēts liels skaits bibliotēkās organizēto pasākumu aprakstu, pieredzes braucieni aprakstu, konferenču un citu organizēto un apmeklēto pasākumu aprakstu. RCB darbinieku vidū ļoti populāri ir Publicitātes nodaļas vadītājas Dainas Ģeibakas sagatavotie materiāli, kā arī Bibliotēku dienesta galvenās bibliotekāres Intas Sallinenes intervijas ar RCB darbiniekiem.

Sabiedrības informēšanai filiālbibliotēkas izmanto visdažādākās **publicitātes formas**, piemēram:

- bibliotēkās ir izvietoti informācijas stendi, kur vienmēr izlasāma informācija par bibliotēkas aktualitātēm un rīkotajiem pasākumiem. Piemēram, Mežaparka filiālbibliotēka informācijas stendu noformē atbilstoši gadalaikam. Informācijas stendi tiek izvietoti arī

ēku vestibilos, ja bibliotēka atrodas vienā ēkā ar citām institūcijām (Torņakalna filiālbibliotēka).

- informācija par pasākumiem un bibliotēkas darbību tiek izplatīta mikrorajona mācību iestādēs un pirmsskolas izglītības iestādēs: RCB Bērnu literatūras nodaļa, Annas filiālbibliotēka u.c.;
- atsevišķas filiālbibliotēkas informāciju izvieto namu pārvaldēs: Daugavas filiālbibliotēka;
- iespēju robežās iedzīvotāju dzīvesvietās tiek izplatītas informācijas lapiņas: šādā veidā savas bibliotēkas darbu popularizē Čiekurkalna, Mangaļu, Nordeķu, Pļavnieku filiālbibliotēka u.c.;
- bibliotēkas veido bukletus, kuros iekļauto informāciju regulāri atjauno: bukletu ir izstrādājusi Annas, “Burtnieks”, Daugavas, Ilģuciema, Juglas, Nordeķu, Sarkandaugavas, Zemitānu filiālbibliotēka u.c.; Čiekurkalna filiālbibliotēka sagatavojusi divus bukleta variantus – atsevišķi bērniem un pieaugušajiem;
- kā publicitātes forma aizvien populārākas kļūst grāmatzīmes – visbiežāk bibliotēkas tās izplata mazāko lasītāju vidū;
- gatavojoties pasākumiem, tiek izgatavoti ielūgumi un nelielas informatīvas lapiņas: ielūgumus izgatavo CB Pieaugušo literatūras nodaļas darbinieki, aicinot apmeklēt pasākumus, bet katram bibliotēkas apmeklētājam ir iespēja saņemt informatīvu lapiņu par pasākuma norisi; arī Sarkandaugavas, Torņakalna u.c. filiālbibliotēkas sagatavo ielūgumus uz saviem pasākumiem

2005. gadā atkārtoti tika sagatavots poligrāfiski iespiests informatīvs **RCB buklets** latviešu, angļu un krievu valodā, tika iespiests plakāts IFLA Metropoļu bibliotēku sekcijas konferencei Rīgā. Gada nogalē tika sagatavots un poligrāfiski iespiests **buklets „Palasīsim!”**, kurā apkopoti 10 iemesli, kāpēc bērniem jālasa priekšā un kura mērķis ir veicināt vecāku un vecvecāku lasīšanu kopā ar bērniem. Tika izgatavoti **suvenīri** – maisiņi, pildspalvas – ar RCB logo. Poligrāfiski sagatavoto informācijas materiālu un suvenīru skaits RCB ir nepietiekams, tas nespēj nodrošināt filiālbibliotēku pieprasījumu pēc publicitātes materiāliem. Bibliotēkas darbības un bibliotēkas informācijas resursu popularizēšanai RCB 2005. gada budžetā bija Ls 4840, kas ir tikai Ls 0,006 uz vienu iedzīvotāju un ir nepietiekams finansējums (pašvaldību bibliotēkās – ne mazāk kā Ls 0,05 uz vienu iedzīvotāju).

Publicitātes darbā svarīgs ir gan veidoto pasākumu un materiālu saturs, gan arī to noformējums. Ņemot vērā aizvien pieaugošās tehnoloģiskās iespējas (datortehnika, skeneri, printeri), daudzas filiālbibliotēkas noformēšanas darbu veica pašas, taču tās varēja izmantot arī RCB Bibliotēku dienesta noformēšanas mākslinieku pakalpojumus. Visi publicitātes materiāli tiek izstrādāti, ievērojot vienotu stilu un izmantojot RCB simboliku.

Visa gada garumā RCB filiālbibliotēku apmeklētājiem bija pieejami Rīgas domes Kultūras pārvaldes Informācijas un reklāmas nodaļas sagatavotie materiāli par kultūras dzīves aktivitātēm un notikumiem Rīgā. Mākslas literatūras filiālbibliotēka popularizē arī Rīgas teātru repertuāru, izliekot teātru sagatavotās afišas, izplatot bukletus, kā arī apkopojot recenzijas par teātra izrādēm.

Par RCB veiksmīgo darbu publicitātes jomā un tās popularitāti sabiedrībā liecina veiksmīgā RCB piedalīšanās **kampaņā „Uzslavē labu servisu!”** 2005. gada aprīlis Rīgā tika pasludināts par Laba Servisa Mēnesi, kura ietvaros notika kampaņa „Uzslavē labu servisu!” **RCB šajā kampaņā iekļuva starp 10 organizācijām, kas saņēmušas visvairāk uzslavu.** Visvairāk uzslavētās organizācijas saņēma atzinības rakstus un īpašas uzlīmes, kas liecina par klientu pozitīvajām atsauksmēm.

Publicitātes pasākumi bērniem

Pārskata gadā bibliotēkās ir notikuši kultūras pasākumi – koncerti, lekcijas un tikšanās ar populāriem cilvēkiem, teātra izrādes. Bērnu bibliotēkas un nodaļas mēģinājušas sekmēt bērnu interesi par bibliotēku, grāmatu un lasīšanu, aicinot uz pasākumiem literātus, žurnālistus, vēstniecību darbiniekus.

Eiropas dienas ietvaros RCB Bērnu literatūras nodaļā notika sarīkojums, kura viesis bija Itālijas vēstnieks Latvijā *Ferdinando Zezza*. Pasākuma apmeklētāji uzdeva vēstniekam jautājumus par viņa darbu, interesēm un saņēma izsmeļošas atbildes.

Itālijas vēstnieks Latvijā Ferdinando Zezza pasākumā „Mēs ceļojam pa Itāliju” RCB

Sarkandaugavas filiālbibliotēkas lasītājus priecēja tikšanās ar rakstnieci Inesi Zanderi un grāmatu ilustratori Ūnu Laukmani. Savukārt viesus patīkami pārsteidza bibliotēkas dramatiskās grupas iestudējums „Saruna ar dēlu” pēc Ineses Zanderes grāmatas „Iekšīņa un Āriņa” motīviem.

Tā kā 2005. gads bija H.K.Andersena jubilejas gads (200 gadi kopš rakstnieka dzimšanas), tad bērnu bibliotēkas un nodaļas veidojušas izstādes un pasākumus bērnu auditorijai, veltītus izcilajam pasaku meistaram. Ķengaraga filiālbibliotēkā tika rīkots tematisku pasākumu cikls “Manas dzīves pasaka”. Nodarbību laikā bērni uzzināja par H.K.Andersena ģimeni un bērnību, jaunības dienām, brieduma gadiem un radošo dzīvi. Filiālbibliotēkā „Vidzeme” notika konkurss „Ko tu zini par Andersenu”. Par godu H.K.Andersenam, Grīziņkalna filiālbibliotēkā notika sarīkojums „Visskaistākā roze pasaulē”. Pasākuma apmeklētāji noklausījās bibliotekāres stāstījumu par rakstnieka bērnību un jaunību, pasaku fragmentus. Arī paši bērni bija sagatavojuši Andersena pasakas „Visskaistākā roze pasaulē” iestudējumu. Četri tematiski pasākumi, veltīti H.K.Andersenam, notika Mārtiņa filiālbibliotēkā. Pasākumu cikla apmeklētāji – jaunākā skolas vecuma bērni noklausījās četras Andersena pasakas, noskatījās animācijas filmas, kas veidotas pēc dzirdēto pasaku motīviem un saņēma mājas darbu: uzzīmēt dzirdētās pasakas. Noslēguma sarīkojumā bibliotēkā notika viktorīna par Andersena daiļradi, visi zīmējumu autori un viktorīnas dalībnieki saņēma pateicības rakstus un balvas. RCB Bērnu literatūras nodaļā apmeklētāju uzmanību saistīja ceļojošā izstāde par H. K. Andersena dzīvi un daiļradi plakātos, attēlos un tekstos, kas tapa sadarbībā ar Dānijas kultūras institūtu un Odenses (Dānija) pilsētas muzeju. Lielu atsaucību bērnu vidū guva zīmējumu konkursi un izstādes, veltīti H.K.Andersenam Nordeķu filiālbibliotēkā.

Bērnu uzmanību saistīja un interesi radīja neparasts bibliotēku interjers un netradicionālas izstādes, piemēram, Bolderājas filiālbibliotēkā krūžu izstāde „Kaķi manā virtuvē”, Juglas filiālbibliotēkā bērnu literatūras nodaļā leļļu kolekcionāres Lūcijas Vollbergas leļļu kolekcijas eksponēšana.

Mazo lasītāju pamatotu interesi izraisīja atraktīva masku balle – tikšanās ar Grāmatu karalieni RCB bērnu literatūras nodaļā. Grāmatu karaliene pastāstīja bērniem par saviem pavalstniekiem – grāmatām, iepazīstināja ar bibliotēkas jaunākajiem izdevumiem, lasīja bērniem pasaku un saņēma no bērniem dāvanas – zīmējumus.

Akcijas „Sveicam pirmklasnieku” organizētas un kļuvušas populāras bērnu vidū RCB Bērnu literatūras nodaļā, Bolderājas, Pļavnieku filiālbibliotēkās un citās bibliotēkās.

Iļģuciema filiālbibliotēkā bērnu radošo aktivitāšu izpaušmei un brīvā laika pavadīšanai regulāri ik mēnesi rīkotas bērnu zīmējumu izstādes, katram mēnesim – savs temats, piemēram, janvārī – transports, aprīlī – zemūdens valstība, novembrī – Tēvzemei un brīvībai.

Bolderājas filiālbibliotēka interesanti izvērsās tematiski pasākumi „Atvadas no ābecītes” pirmo klašu skolēniem, ekskursijas bērniem „Pirmoreiz bibliotēkā”.

Bērnu bibliotēku un nodaļu apmeklētājiem – dažāda vecuma bērniem populāras prāta spēles, viktorīnas, konkursi. Annas filiālbibliotēkā darbojās „Prāta banka” bērniem. Bibliotēku nedēļas laikā notika divi turnīri. Bibliotekāri bija sagatavojuši interesantus jautājumus un „Prāta bankas” dalībnieki aktīvi mēģināja minēt tos.

Grīvas filiālbibliotēkā bērnu interesi izraisīja Valentīndienas svinēšana, Bibliotēku nedēļas noslēguma pasākums „Mana sapņu bibliotēka”, dalība teatrālā uzvedumā „Pavasaris un Ziemeļvējš”.

Imantas filiālbibliotēkai pārskata gads bija ļoti nozīmīgs, jo bibliotēkai jubileja – 25 gadi, tāpēc Bibliotēku nedēļas laikā tika organizētas dažādas aktivitātes, veltītas bibliotēkas darbībai, kurās piedalījās arī bērni. Bibliotēkas apmeklētāji – bērni un jaunieši radoši darbojās konkursā par labāko bibliotēkas reklāmu, kuru varēja veidot plakāta vai atklātnes formā, notika arī konkurss – zīmējam bibliotēkas ģerboni. Bibliotēka pārskata gadā organizējusi dažādas pasākumu programmas bērniem: mazo bibliotekāru skolu, mazs bērns bibliotēkā, klubs „Mans ceļotprieks”, literāri muzikālais salons, Kāpēcīšu skola. Pārskata gadā tapušas interesantas izstādes, piemēram, izstāde „Septiņi pasaules brīnumi” atklāja bibliotēkā esošos vēstures un ģeogrāfijas informācijas avotus un ļāva bērniem neklātienē iepazīt dažādas vēsturiskas vietas. Organizētas bērnu uzmanību saistošas literatūras popularizēšanas mutvārdu formas, tematiski pasākumi, veltīti H.K.Andersena daiļradei (leļļu teātris), pasaku luga „Trīs sivēntiņi” angļu valodā, Mazo bibliotekāru skolas ietvaros notika pasākums „Iepazīsim Latviju un klasisko mūziku”, kura pamatu sastādīja bērnu veidotie literatūras apskati par Latviju, svinīguma sajūtu radīja klasiskā mūzika bērnu izpildījumā. Sadarbībā ar poļu biedrību „Inflanty” organizētas aktivitātes bērniem un jauniešiem, kas viņiem deva iespēju izzināt dažādus vēsturiskus faktus. Interesantākie no tiem bija pasākumi „Spārnotie huzāri” un „Uzvaras skaņas”. Pasākums „Spārnotie huzāri”, veltīts kaujas pie Kircholmas 400 gadadienai. Bibliotēkas apmeklētāji noklausījās stāstījumu par šo vēsturisko notikumu un apskatīja spārnotā huzāra bruņas. Huzāra bruņas aplūkot klātienē bērniem palīdzēja poļu vēstniecības pārstāvējis Slavomirs Kravčinska kungs, dodot iespēju eksponēt tās bibliotēkas telpās vairākas nedēļas.

Filiālbibliotēkas „Rēzna” bērnu literatūras nodaļas lasītāju atsaucību guva bibliotēkā organizētie konkursi “Pabeidz pasaku” un “Kāpēc zaķim garas ausis” 1. – 4. klašu skolēniem, savukārt 4. – 8. klašu skolēniem bija iespēja piedalīties eseju konkursā “Iesaku izlasīt”, kura norises laikā katrs dalībnieks prezentēja savu mīļāko grāmatu citiem dalībniekiem.

Bišumuižas filiālbibliotēkas apmeklētāji – dažāda vecuma bērni ar prieku piedalījās jau tradicionālajā Ziemassvētku ieskandināšanas sarīkojumā. Bērni bija sagatavojuši priekšnesumus, dziedāja dziesmas un deklamēja dzeju.

Filiālbibliotēkā „Vidzeme” bērnu literatūras nodaļā, sadarbībā ar vairākām mikrorajona skolām tika organizētas lasīšanas, stāstīšanas un zīmēšanas stundas „Atvadas no sniegavīra”.

Tradicionāli kļuvuši bērnu bibliotēkās un nodaļās vasaras lasīšanas konkursi. Jau ceturto gadu Mārtiņa filiālbibliotēkas lasītāji – dažādu vecumu bērni priecājas par iespēju piedalīties vasaras lasīšanas konkursā „Mans grāmatu tārpiņš”. Grāmatu kasītāju uzdevums – izaudzēt pēc iespējas garāku grāmatu tārpiņu. Izlasot vienu grāmatu, ikviens no dalībniekiem, pievienoja tārpiņam vienu posmu. Rudenī bibliotēkā notika aktīvāko konkursa lasītāju apbalvošana.

Ziemassvētku sarīkojums Bišumuižas filiālbibliotēkā

Pirmo gadu RCB septiņas filiālbibliotēkas piedalījās Latvijas Kultūrkapitāla fonda finansētās mērķprogrammas **"Lasīšanas veicināšana un bibliotēkas pakalpojumu bērniem attīstīšana"** projektā **"Bērnu žūrija"**. Bērnu žūrijas dalībnieces bija Bolderājas, Grīvas, Hanzas, Iļģuciema, Mārtiņa, un Zaslauka filiālbibliotēkas, kā arī filiālbibliotēka „Vinnijs”. Par Bērnu žūrijas dalībniekiem šajās bibliotēkās kļuva 260 bērni. Bērni apmeklēja kādu no bibliotēkām – „Bērnu žūrijas” dalībniecēm, noslēdza līgumus ar tām un novērtēja izlasītās grāmatas (no grāmatu kolekcijas), piešķirot tām vietas, aizpildot anketas un iesniedzot tās bibliotēkām. Grāmatu vērtēšana notika četrās vecuma grupās. Katrā vecuma grupā tika iekļautas 6 grāmatas. Šīs grāmatas ekspertam bija jāizlasa un, aizpildot noteiktu skaitu anketu, jāizvēlas trīs labākās grāmatas. Visvairāk Bērnu žūrijas aktivitātēs piedalījās pirmsskolas vecuma bērni un 1. – 2. klašu skolēni. 108 eksperti aizpildīja anketas un vērtēja izlasītās grāmatas. 3. – 4. klašu grupā piedalījās 47 eksperti. 67 bērni bija 5. – 7. klašu skolēni, kā arī 38 8. – 9. klašu pārstāvji vērtēja Bērnu žūrijas kolekcijas grāmatas.

Vērtēšanai nominētās grāmatas tika iepirktas par Rīgas Centrālās bibliotēkas līdzekļiem (Ls 834,75).

Finansiālā darbība

2005.gadā RCB pamatbudžets bija 1832818 Ls: pašvaldības dotācija bija plānota 1794578 Ls un maksas pakalpojumi 38240 Ls. Salīdzinājumā ar 2004. gadu pašvaldības dotācijas pieaugums sastādīja 7.9%. Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem 2005.g. bija 40752Ls, kas ir par 6.6% vairāk ne, ka tika plānots. No kopējiem izdevumiem bibliotēku darbības nodrošināšanai 98.5% izlietoti kārtējiem izdevumiem un tikai 1.4% kapitālieguldījumiem, no 2003.g. kapitālieguldījumu summa nemainās un sastāda 25250Ls. Kārtējo izdevumu lielākais īpatsvars ir personāla atalgojums un kopā ar valsts sociālās apdrošināšanas obligātām iemaksām sastāda 57.8 % no budžeta, 42.2% sastāda pārējie uzturēšanas izdevumi (galvenokārt grāmatu un žurnālu iegāde, telpu īre, apkure, apgaismošana). Jāatzīmē, ka darbinieku atalgojums 2005.g. ir pieaudzis par 4.4% un vid. darbinieku atalgojums bija 155.8 Ls. No kopējiem izdevumiem grāmatu un žurnālu iegādei tika paredzēti 276 236Ls, bet izmantojot iekšējas rezerves un veicot budžeta grozījumus grāmatu iegādei bija izlietoti 285 780 lati, kas ir 15.6% no pamatbudžeta. Saskaņā ar LR MK noteikumiem izdevumi grāmatu iegādei paredzēti ne mazāk, kā 0,30 Ls uz 1 iedzīvotāju, un 2005.g. tie sastādīja 39 santīmi.

Projektizstrāde

Projektu vadības nodaļa ir RCB struktūrvienība, kuras darbības mērķis ir visu Rīgas CB struktūrvienību un filiālbibliotēku projektu izstrādes koordinācija. Projekti tiek izstrādāti un meklēts finansējuma fonds, lai gūtu papildus līdzekļus, risinot tās problēmas, kuras ir aktuālas, bet RCB budžetā šīm aktivitātēm un pasākumiem līdzekļi nav paredzēti.

Projektu vadības nodaļas **galvenie darba virzieni** 2005. gadā:

- projektu finansēšanas avotu meklēšana;
- atsaukšanās uz presē izsludinātiem projektu konkursiem;
- projektu vadības nodaļa 2005. gadā izstrādājusi Rīgas CB bibliotēku sistēmai 7 projektus. Pieci no tiem ir atbalstīti un 2005. gadā realizēti.
- katra projekta īstenošanai organizētas izstrādes grupas. Visas grupu sēdes tiek protokolētas. 2005.gadā pavisam notikušas 12 sēdes.
- vadījusi Rīgas CB struktūrvienību un filiālbibliotēku projektu izstrādi;
- sniegusi nepieciešamās individuālās un kolektīvās konsultācijas projektu izstrādātājiem;
- savlaicīgi sagatavotas atskaites projektu finansēšanas avotiem;
- turpināts veidot projektu un projektu atskaišu arhīvs;
- par visiem atbalstītiem projektiem sniegta informācija informatīvajā biļetenā „Jaunās vēstis un Rīgas CB mājas lapā”;
- noorganizēta Rīgas CB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkas novadpētniecības projektā „Ziemeļblāzmas arhitektūras kompleksa vēstures materiālu un kultūras darbinieku foto galerijas digitalizācija” sagatavotās datubāzes prezentācija (27.10.2005.),
- sekojusi, lai projektu realizācijas laikā iegūtā pieredze tiktu popularizēta Rīgas CB bibliotēku darbiniekiem: projekta „Augstvērtīgi informacionālie pakalpojumi bērniem un jauniešiem” ietvaros, tika izstrādāta apmācību programma bērnu un jauniešu apmācīšanai informācijas meklēšanā internetā, datu bāzēs un elektroniskajā katalogā un apmācīti bērnu bibliotēku darbinieki kā šo darbu veikt; „Laeonardo da Vinci” atbalstīto projektu rezultātā 14.04.2005. bibliotēku vadītāji tika iepazīstināti ar Islandes un Dānijas publisko bibliotēku darbu bērnu un jauniešu lasīšanas veicināšanā, kā arī 25.10.2005 iepazīstināti ar Nīderlandes publisko bibliotēku darbu. Ilgtermiņa ar Beļģiju projekta ietvaros, katru gadu Rīgas bibliotēku darbinieki, noklausās lekcijas un

saņem jaunāko informāciju par Beļģijas publisko bibliotēku novitātēm (19.09.; 20.04.; 19.04. 2005.).

- Projekta „Tavos pulksteņos zvanu, tavos akmeņos skanu” rezultātā Rīgas CB mājaslapa papildināta ar jaunu elektronisko datubāzi „Rīga latviešu daiļliteratūrā” (www.rcb.lv sadaļā „katalogs”).

Rīgas Centrālās bibliotēkas Projektu vadības nodaļas darbinieki ir noklausījušies seminārus par dažādu Eiropas fondu pieejamību :

- Latvijas dalība Eiropas Savienībā – aktualitātes un informācijas meklēšana;
- „Leonardo da Vinci” programmas C un B procedūras 2005. – 2006. projektu konkursa informācijas seminārs;
- Mobilitātes projektu rakstīšanas seminārs

Projektu nodaļas darbinieki ir nolāsījuši lekciju „Projektu izstrāde un vadība” Rīgas CB un filiālbibliotēku darbiniekiem (13.01.2005.) un Kuldīgas rajona bibliotēku darbiniekiem (14.01.un 03.02. 2005.).

Rīgas Centrālās bibliotēkas projekti un to īstenošanas laiki

Projekta nosaukums	Summa Ls.	2002.g.	2003.g.	2004.g.	2005.g.
Co-operation programme between Flanders and Latvia (ES) <i>Publisko bibliotēku pieredzes apmaiņas braucieni un semināru organizēšana</i>	82 360 EUR Piešķirti 70 000 EUR	09.-----	-----	-----	-----.
Skanošās grāmatas (Valsts Kultūrkapitāla Fonds)	600				Neatbalstīts
Ziemeļblāzmasarhitektūras kompleksa vēstures materiālu un kultūras darbinieku foto galerijas digitalizācija	471,48 Piešķirti 100 Ls				Īstenots
Tavos pulksteņos zvanu, tavos akmeņos skanu <i>Rīgas Domes Kultūras projektu finansēšanas konkurss</i>	1556,23 Piešķirti 800 Ls				Īstenots
Tālākizglītības pilnveidošana (Leonardo da Vinci programma) 6 bibl. pieredzes braucieni uz Nīderlandi	8585EUR Piešķirti 7320EUR				Īstenots
Nacionālās grāmatniecības izdevumu pieejamība publiskajās bibliotēkās (Valsts kultūrkapitāla fonda mērķprogramma) <i>Literatūras iegāde filiālbibliotēkām</i>	Piešķirti: Pilnais kompl.-1; Vidējais kompl. – 3; Mazais kompl.-3				Īstenots

<p><u>Augstvērtīgi informacionālie pakalpojumi bērniem un jauniešiem</u></p> <p><i>(Valsts kultūrkapitāla fonda mērķprogramma) Dator tehnika un apmācība pie datoriem</i></p>	<p>12407.8 Ls Piešķirti: Datori-10 Printeri-5</p>			<p>Atbalstīts</p>	<p>Īstenots</p>
<p><u>Solis pretim sociālās atstumtības mazināšanai</u></p> <p><i>(Sociālās palīdzības fonds)</i></p>	<p>8248.27 EUR</p>				<p>Neatbalstīts</p>

Pārskata gadā vairākās filiālbibliotēkās realizēts RCB projekts „Augstvērtīgi informacionālie pakalpojumi bērniem un jauniešiem”, kura ietvaros katrai bibliotēkai – projekta dalībnieci bija jāapmāca 80 bērni un jaunieši elektronisko informācijas resursu lietošanā. Apmācību temati: RCB un LNB elektroniskais katalogs un datu bāzes, interneta iespējas. Apmācības notika gan grupās, gan individuāli. Projektā piedalījās **filiālbibliotēkas „Vinnijs”, „Burtnieks”**, kā arī **Mārtiņa Daugavas, Annas filiālbibliotēkas**. Projekta realizācijas gaitā **Annas filiālbibliotēkā** informācijas prasmes apguva 100 lietotāju, kā arī izstrādāta prezentācija – mācību materiāls „Čatiņa pirmie soļi internetā”. **Daugavas filiālbibliotēkā** apmācīti 134 lietotāji 1. – 9. klašu skolēni. Apmācību gaitā lietotāji uzzināja par Latvijā veidotiem portāliem, datu bāzēm, galvenajiem informācijas meklētājiem internetā, elektroniskajām enciklopēdijām un vārdnīcām, e-žurnāliem un e-avīzēm. Bērni darbojās praktiski, meklējot informāciju RCB un LNB elektroniskajā katalogā un datu bāzes (letonikā un citās), meklēšanas dienestos (google, rambler, yahoo), elektroniskajās enciklopēdijās (www.latvijasenciklopedija.lv, www.latvijasdaba.lv). Nodarbību laikā bērni iemācījās pareizi sastādīt adresi, saglabāt un izdrukāt informāciju, izveidot savu e-pastu, sarunāties čātā. **Filiālbibliotēkā „Burtnieks”** apmācīti 82 bērni, bet **filiālbibliotēkā „Vinnijs”** informācijas tehnoloģiju lietošanas prasmes apguva 88 bērni un jaunieši. Bibliotēkas – projekta dalībnieces nodarbību laikā izmantoja RCB Bibliotēku dienesta sagatavotos metodiskos materiālus.

Citāts no RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkas – projekta „Ziemeļblāzmas arhitektūras kompleksa vēstures materiālu un kultūras darbinieku foto galerija” dalībnieces – pārskata: „*[materiāli] aptver laika posmu no 1928. līdz 1940.gadam. „Ziemeļblāzmas” vēsturē tas ir laiks, kad biedrības dzīvē notika krasas izmaiņas. Vadību [pēc A.Dombrovska nāves] pārņēma ievēlēta kuratorija ar Martu Margaritu Rinku. Projekts likās darbam interesants un ļoti vajadzīgs novadpētniecībai. Kad uzņēmāmies šo darbu, nevarējām paredzēt, ka tas izvērtīsies tik sarežģīti. Pat ne tas, ka materiāli bija jāmeklē citās bibliotēkās, jo pat arhīvā*

neko nevarējām par šo periodu atrast. Palīdzēja Misiņa bibliotēkas fondi, bezalkohola biedrība „Ziemeļblāzma”, privātkolekcijas, nu un, protams, arī mūsu mapes un kartotēkas.”.

Projektu realizācijas gaitā un jauno elektronisko datubāzu veidošanas procesā radās daudzas neparedzētas problēmas, kuru risināšanā tika iesaistīti speciālisti no „TietoEnator ALISE”:

- informācijas meklēšana kritērijā „pēc personas” (Ziemeļblāzmas projektā);
- attēlu pievienošanas problēmas IIS ALISE programmā;
- informācijas meklēšanas problēmas pārkopētā CD
- informācijas meklēšana kritērijā „pēc vietvārda” (projektā „Tavos pulksteņos zvanu, tavos akmeņos skanu”);
- gada un sējuma saplūšana bibliogrāfiskā apraksta skatu formā (aktuāli joprojām);

Radušās problēmas daļēji tika atrisinātas vai arī to risināšana tiek turpināta, taču svarīgi, ka problēmas tika apzinātas.

Ir saglabājusies problēma, kas ne tikai sarežģī Projektu vadības nodaļas darbu, bet arī rada materiālus zaudējumus – Rīgas CB nav iespējas tikt pie atsevišķiem projektu un valūtas kontiem.

Sadarbības tīkls, partneri

LR Kultūras ministrijas Bibliotēku nodaļa

Bibliotēkas:

- Latvijas Nacionālā bibliotēka un LNB Bērnu literatūras centrs: dalība Bērnu žūrijā (filiālbibliotēka „Vinnijs” Grīvas, Mārta, Ilģuciema, Zaslauka, Hanzas un Bolderājas filiālbibliotēkas), Grīvas filiālbibliotēkas darbinieki ar bibliotēkas lasītājiem – jaunākā skolas vecuma bērniem apmeklēja Astridai Lindgrēnai veltīto izstādi LNB, dalība pasākumā Muminu brīnums Rīgas Kongresu namā, Grīvas bibliotēkas lasītāja Katja Samina pasākuma zīmējumu konkursā ieguva 1.vietu, bet Bolderājas filiālbibliotēkas lasītājs un žūrijas eksperts Jānis Haļzovs – 2.vietu
- Latvijas Akadēmiskā bibliotēka
- Latvijas Universitātes bibliotēka
- Publiskās bibliotēkas (informācijas avotu apmaiņa)

Bibliotēku informācijas sistēmas:

- LIIS – IS Bibliotēka
- „TietoEnator Alise”

Sabiedriskie fondi:

- Valsts Kultūrkapitāla fonds

Profesionālās izglītības iestādes:

- LU Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes nodaļa
- Latvijas Kultūras koledža

Izdevniecības un grāmattirgotāji:

- Grāmatu bāze SIA „L.Grāmata”
- Jumava
- Nordik
- Atēna
- Kontinents
- Jumava
- Izdevniecība „Elpa”
- SIA „Karšu izdevniecība Jāņa Sēta”
- Janus

Informācijas centri:

- ❑ Ziemeļvalstu Ministru Padomes Informācijas birojs (dalība Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļā)
- ❑ Gētes institūts Rīgā

Izglītības iestādes:

- ❑ mikrorajonu skolas
- ❑ mikrorajonu pirmskolas izglītības iestādes
- ❑ speciālās skolas
- ❑ interešu izglītības centri
- ❑ dienas centri

Vēstniecības

- ❑ Somijas vēstniecība
- ❑ Polijas vēstniecība
- ❑ Itālijas vēstniecība

Sabiedriskās organizācijas

- ❑ Latvijas Bibliotekāru biedrība
- ❑ Sabiedriska organizācija „Grāmatas bērniem”
- ❑ Poļu biedrība „Inflanty”
- ❑ Bezalkohola biedrība „Ziemeļblāzma”

Muzeji:

- ❑ Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs
- ❑ Rakstniecības, teātra un mūzikas muzejs
- ❑ O.Vācieša muzejs
- ❑ J.Akurātera muzejs
- ❑ Kultūras muzejs „Dauderi”
- ❑ A.Austriņa muzejs „Kaikaiši”
- ❑ Odensas pilsētas muzejs (Dānija)

Arhīvi:

- ❑ Latvijas Valsts arhīvs
- ❑ Latvijas Valsts vēstures arhīvs
- ❑ Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīvs

Draudzes:

- ❑ Bergu evaņģēliski luteriskā draudze

Privātpersonas

Sadarbība ar pašvaldību

2005.gada laikā RCB darba jautājumi tika regulāri pārrunāti Rīgas domes Kultūras pārvaldē, kā arī skatīti Rīgas domes Kultūras mākslas un reliģijas lietu komitejā.

2005.gadā RCB budžets salīdzinājumā ar 2004.gadu tika palielināts par 7,9%. Tas deva iespēju palielināt darbinieku atalgojumu, iegādāties darbinieku veselības apdrošināšanas polises un ievērojami bagātināt Rīgas Centrālās bibliotēkas un tās filiālbibliotēku krājumus.

Sadarbībā ar Rīgas domes Kultūras pārvaldi un personiski Rīgas domes Kultūras pārvaldes priekšnieka vietnieku Andri Rībeni tika turpināti plaši renovācijas darbi Graudu ielas kompleksā, kur atrodas tādas nozīmīgas RCB struktūrvienības kā Bibliotēku dienests, Komplektēšanas un apstrādes nodaļa, Automatizācijas nodaļa, Repozitārijs, Publicitātes nodaļa, kā arī datorklases un tālākizglītības mācību telpas.

RD Īpašuma departaments izsludināja atklātu konkursu par renovācijas darbu veikšanu RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme”.

2005.gadā tika izprojektēta un uzsākta RCB un filiālbibliotēku apsardzes signalizācijas ierīkošana.

Rīgas Dome, slēdzot sadarbības līgumus ar partnerpilsētām, paredz tajās arī sadarbību bibliotēku jomā, kas tiek precizēta atbilstošos apakšlīgumos.

Īpaši nozīmīga ir RCB sadarbība ar Rīgas domes Informācijas Tehnoloģiju centru, kas piegādāja RCB datortehniku un nodrošināja Rīgas Domes patstāvīgo interneta pieslēgumu RCB filiālbibliotēkām, kas savukārt deva iespēju piedāvāt mūsu lasītājiem bezmaksas interneta pakalpojumus. 2005.gadā RCB direktora vietniece Andra Vīta bija Rīgas domes Informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju uzraudzības un koordinācijas padomes locekle.

RCB budžetā paredzētie līdzekļi tiek ieskaitīti regulāri un pilnā apjomā. RCB un tās filiālbibliotēkās ir pieejama Rīgas Domes pašvaldības bezmaksas informācija (bukleti, biļeteni u.c.).

Īpaši jāatzīmē, ka 2005.gada RCB budžetā tika paredzēti līdzekļi Starptautiskās Metropoļu bibliotēku konferences rīkošanai.

2005.gadā RD Kultūras pārvaldē darbu uzsāka Bibliotēku programmas vadītāja Kristīne Krūze. Tas ievērojami uzlaboja koordinācijas darbu starp RCB un RDKP, kā arī citām Rīgas kultūras iestādēm. Sadarbībā ar RDKP tika izstrādāta iesniegšanai Rīgas domē RCB un tās filiālbibliotēku tīkla optimizācijas koncepcija.

2005.gadā RD Kultūras, mākslas un reliģijas lietu komitejas priekšsēdētāja Helmi Stalte kopā ar RCB direktori Dzidra Šmitu apmeklēja RCB sadarbības partneri Helsinku pilsētas bibliotēku.

Rīgas domes Kultūras pārvalde ir rūpējusies par RCB darbinieku apbalvošanu. 2005.gadā RCB direktore Dzidra Šmita tika apbalvota ar Rīgas domes Kultūras pārvaldes Gada balvu un goda rakstu.

Starptautiskie sakari, pieredzes braucieni

Rīgas Centrālās bibliotēkas starptautiskās sadarbības partneri:

Lietuva:

- Viļņas Centrālā bibliotēka,
- Viļņas Apgabala bibliotēka

Igaunija:

- Tallinas Centrālā bibliotēka

Somija:

- Helsinku Pilsētas bibliotēka

Zviedrija:

- Stokholmas Pilsētas bibliotēka
- Norčēpingas Pilsētas bibliotēka
- Jevles Reģionālā bibliotēka

Čehija:

- Prāgas Pilsētas bibliotēka
- Čehijas Nacionālā bibliotēka

Islande:

- Reikjavikas Pilsētas bibliotēka
- Kopavogūras Pilsētas bibliotēka

Nīderlande:

- Overijselses Provincas Bibliotēku dienests

Dānija:

- Kopenhāgenas Centrālā bibliotēka

Ukraina:

- Kirovogradas Apgabala bibliotēka

Vācija:

- Berlīnes Centrālā bibliotēka
- Brēmenes Centrālā bibliotēka

Krievija:

- St. Pēterburgas V.Majakovska Centrālā bibliotēka.

No 2005. gada 17. marta līdz 20. martam ar Rīgas Centrālo bibliotēku iepazīs Čehijas Nacionālās bibliotēkas direktora vietnieks Adolfs Knolls.

No 2005. gada 11. septembra līdz 17. septembrim Rīgā notika Starptautiskā IFLA Metropoļu bibliotēku sekcijas konference "Bibliotēkas un mūžizglītība lietotāju un darbinieku iedvesmai", kurā piedalījās 41 RCB sadarbības partneris no 26 valstīm.

No 2005. gada 23. novembra līdz 26. novembrim, sadarbības līguma ietvaros, pieredzes apmaiņas braucienā uz Rīgas Centrālo bibliotēku, piedalījās Norčēpingas (Zviedrija) pilsētas bibliotēkas direktore Birgita Bengtssone un starptautisko sakaru speciāliste Lena Starborga.

No 2005. gada 20. decembra līdz 22. decembrim, sadarbības līguma ietvaros, Rīgas Centrālo bibliotēku apmeklēja Viļņas apgabala bibliotēkas direktors Pjatrias Žurlis un direktora vietniece Alvida Skodite.

No 2005. gada 23. maija līdz 29. maijam Rīgas Centrālās bibliotēkas un Flāmu publisko bibliotēku centra kopprojekta „Publisko bibliotēku menedžments un attīstība” trešā posma izvērtēšanas pasākumā, Briselē piedalījās Rīgas Centrālās bibliotēkas direktore Dzidra Šmita.

No 2005. gada 4. jūnija līdz 12. jūnijam starptautiskajā konferencē „Krima 2005” – „Bibliotēkas un informācijas resursi mūsdienu zinātnes, kultūras, izglītības un biznesa pasaulē” Sudakā (Ukraina) piedalījās Rīgas Centrālās bibliotēkas direktora vietniece Automatizācijas darbā Andra Vīta.

No 2005. gada 11. jūnija līdz 17. jūnijam mācību braucienā uz Čehijas Nacionālo bibliotēku un Prāgas pilsētas bibliotēku tika komandēta Rīgas Centrālās bibliotēkas direktora vietniece Doloresa Veilande.

No 2005. gada 3. jūlija līdz 9. jūlijam studiju braucienā uz Briseli (Beļģija) sakarā ar Rīgas Centrālās bibliotēkas un Flāmu publisko bibliotēku centra kopprojektu „Publisko bibliotēku menedžments un attīstība”, tika komandēta Rīgas Centrālās bibliotēkas Bibliotēku dienesta vadītāja Daiga Mihailova, RCB galvenā bibliotekāre Zinta Geršmane un RCB galvenā bibliotekāre Gita Komarova.

No 2005. gada 12. augusta līdz 19. augustam ikgadējā Starptautiskajā bibliotēku asociāciju un institūciju IFLA konferencē Oslo (Norvēģija) piedalījās Rīgas Centrālās bibliotēkas direktora vietniece Doloresa Veilande.

No 2005. gada 22. augusta līdz 31. augustam braucienā uz Nīderlandi sakarā ar Leonardo da Vinci programmas atbalstīto projektu „Tālākizglītības pilnveidošana Rīgas Centrālajā bibliotēkā” tika komandēta Rīgas Centrālās bibliotēkas Projektu vadīšanas nodaļas galvenā bibliotekāre Ilrita Jundase, Pieaugušo literatūras nodaļas vadītāja Īrisa Arāja, Bibliotēku dienesta galvenās bibliotekāres Inta Sallinene un Aiga Cakule.

No 2005. gada 18. oktobra līdz 23. oktobrim starptautiskajā Frankfurtes (Vācija) grāmatu gadatirgū, kurā bija īpaša bibliotēku programma un plašs Eiropas apgādos izdotas literatūras piedāvājums piedalījās Rīgas Centrālās bibliotēkas Komplektēšanas un apstrādes nodaļas galvenā bibliotekāre Lora Viļķina.

No 2005. gada 24. oktobra līdz 30. oktobrim mācību braucienā uz Čehijas Nacionālo bibliotēku, oficiālā sadarbības līguma ietvaros, tika komandēta Rīgas Centrālās bibliotēkas Personāla daļas vadītāja Alla Peskiševa.

No 2005. gada 28. oktobra līdz 30. oktobrim, lai pagarinātu sadarbības līgumu ar Helsinku pilsētas bibliotēku un iepazītos ar jaunatvērtajiem publiskajām bibliotēkām, uz Helsinkiem (Somija) tika komandēta Rīgas Centrālās bibliotēkas direktore Dzidra Šmita.

No 2005. gada 14. novembra līdz 18. novembrim 9. Starptautiskajā konferencē un izstādē „LIBCOM-2005” – „Informācijas Tehnoloģijas, Automatizētās bibliotēku sistēmas un Izdevniecību piedāvātā produkcija bibliotēkām” Zvenigorodā (Maskavas rajons) piedalījās Rīgas Centrālās bibliotēkas direktora vietniece Automatizācijas darbā Andra Vīta.

No 2005. gada 16. novembra līdz 18. novembrim, atzīmējot Latvijas Republikas proklamēšanas dienu, lai iekārtotu izstādi „Rīga gadsimtu siluetos” Viļņas apgabala bibliotēkā, uz Viļņu (Lietuva) tika komandēta Rīgas Centrālās bibliotēkas galvenā bibliotekāre Gunta Ozola un RCB Vecrīgas filiālbibliotēkas vadītāja Mārīte Maršane.

No 2005. gada 17. novembra līdz 19. novembrim, lai piedalītos izstādes „Rīga gadsimtu siluetos” atklāšanā Viļņas apgabala bibliotēkā un novadītu seminārus Viļņas publisko bibliotēku darbiniekiem, uz Viļņu tika komandēta Rīgas Centrālās bibliotēkas direktore Dzidra Šmita un Rīgas Centrālās bibliotēkas direktora vietniece Doloresa Veilande.

No 2005. gada 5. decembra līdz 17. decembrim pieredzes apmaiņas braucienā uz Nīderlandi, sakarā ar Eiropas Kopienas Leonardo da Vinci programmas ietvaros atbalstīto RCB Mobilitātes projektu „Tālākizglītības pilnveidošana Rīgas Centrālajā bibliotēkā”(otrā plūsma), tika komandēta Rīgas Centrālās bibliotēkas Imantas filiālbibliotēkas galvenā bibliotekāre Nataļja Minajeva un RCB galvenā bibliotekāre Gunta Ozola.

No 2005. gada 14. decembra līdz 18. decembrim mācību braucienā, sadarbības līguma ietvaros, uz Norčēpingas publisko bibliotēku tika komandēta Rīgas Centrālās bibliotēkas direktore Dzidra Šmita un Rīgas Centrālās bibliotēkas direktora vietniece Doloresa Veilande.

Rīgas Centrālās bibliotēkas direktore

Dzidra Šmita

Pārskata sagatavošanā piedalījās: Rasma Bāliņa, Daiga Bērziņa, Aiga Čakule, Zinta Geršmane, Daina Ģeibaka, Maija Grebeža, Māra Grigorevska, Ineta Kaļķe, Gita Komarova, Inta Logina, Alla Peskiševa, Jānis Plaudis, Ilizana Rudene, Inta Sallinene, Dzidra Šmita, Zane Šmita, Klāra Švedra, Doloresa Veilande, Lora Viļķina, Andra Vīta, Ausma Vītola

RĪGAS CENTRĀLĀS BIBLIOTĒKAS STRATĒGISKAIS PLĀNS 2005 - 2009

Rīgas Centrālās bibliotēkas misija

Rīgas Centrālā bibliotēka ir informācijas, izglītības, kultūras, sabiedriskās saskarsmes un novadpētniecības centrs Rīgas iedzīvotājiem un viesiem.

Attīstība

Rīgas Centrālās bibliotēkas darbības stratēģiskais plāns tiek balstīts uz sabiedrības un informācijas tehnoloģiju attīstības virzieniem. Rīgas Centrālā bibliotēka nopietni gatavojas pārmaiņām un modernizācijai. Saskaņā ar VVBIS (Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēma jeb „Gaismas tīkls”) koncepciju, valsts programmām „Informātika” un „Kultūra”, Rīgas Domes Kultūrpolitikas koncepciju. Savu darbību Rīgas Centrālā bibliotēka realizē atbilstoši Bibliotēku likumam, MK (Ministru Kabinets) noteikumiem, Rīgas Centrālās bibliotēkas Nolikumam un citiem saistošiem dokumentiem, izvirzot sekojošus mērķus:

Izstrādāt un izpildīt Rīgas Centrālās bibliotēkas kārtējos darba plānus bibliotēkas pamatpakalpojumu un pieprasītāko papild-pakalpojumu attīstībai, darbinieku kvalifikācijas nodrošināšanai atbilstoši bibliotēku akreditācijas izvirzītajām prasībām, pakalpojumu un vadības kvalitātes celšanai, bibliotēku tīkla optimizēšanai, telpu renovēšanai un bibliotēku profesionālajiem standartiem atbilstoša aprīkojuma iegādei. Nodrošināt jaunu digitālo pakalpojumu ieviešanu un virtuālās bibliotēkas attīstību, iekļaujoties Rīgas pilsētas e-pārvaldes koncepcijā, kas sasaucas arī ar IFLA (Starptautiskā bibliotēku asociāciju federācija) Interneta manifestu.

Atbilstoši starptautiskām vadlīnijām: „IFLAs vadlīnijas publisko bibliotēku darbā”, „Kopenhāgenas deklarācijai” un „UNESCO Publisko bibliotēku manifestam”, kā arī izstrādātajiem RCB Krājumu attīstības un komplektēšanas pamatprincipiem, veidot mūsdienu lasītāju prasībām atbilstošu krājumu (grāmatas, periodika, elektroniskie mediji un datu bāzes, kā arī audio vizuālie materiāli).

Lai veicinātu bibliotēkas popularitāti un atpazīstamību, kā arī informētu sabiedrību par nodokļu maksātāju līdzekļu lietderīgu izmantošanu, veidot sistemātiskus publicitātes pasākumus: izstādes, mājas lapu, informatīvos biļetenus, bukletus, atgādnēs, informāciju dažādos medijos, papildināt mājas lapu ar saitēm uz citu bibliotēku un sadarbības iestāžu mājas lapām, publicēt ikgadējo „Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmatu”, gada pārskatu, plānot ikgadējo Bibliotēku nedēļu.

Sistemātiski nodrošināt Rīgas Centrālajā bibliotēkā pašvaldības un citu sabiedriski nozīmīgu informāciju.

Turpināt attīstīt Rīgas Centrālās bibliotēkas kā informācijas, izglītības, kultūras un saskarsmes vietu ikvienam tās apmeklētājam bez vecuma, dzimuma un sociālā ierobežojuma. Īpašu vērību veltīt bērnu, jauniešu, kā arī cilvēku ar īpašām vajadzībām un citu mazaizsargātu sociālu grupu bibliotekārajai apkalpošanai.

Veikt regulāru lasītāju interešu un vajadzību izpēti, lai sekmētu un uzlabotu Rīgas Centrālās bibliotēkas darbību un pakalpojumus. Lai nodrošinātu pilnvērtīgu novadpētniecības

funkcijas realizāciju, plānot Rīgas Centrālās bibliotēkas vēstures un darbības pētījumus, un sagatavot elektroniskās un iespējās publikācijas.

Lai veicinātu sekmīgu Rīgas Domes kultūrpolitikas īstenošanu, plānot ciešāku sadarbību ar citām Rīgas kultūras iestādēm un institūcijām. Veicināt sadarbību un pieredzes apmaiņu ar pārējām Latvijas publiskajām un cita veida bibliotēkām.

Rīgas Centrālā bibliotēka turpinās starptautisko sadarbību noslēgto līgumu ietvaros, lai paaugstinātu darbinieku zināšanas un profesionālo pieredzi, kā arī popularizējot Rīgas pilsētu starptautiskā līmenī. Rīgas Centrālās bibliotēkas starptautiskās sadarbības partneri:

Lietuva:

- Viļņas Centrālā bibliotēka,
- Viļņas Apgabala bibliotēka

Igaunija:

- Tallinas Centrālā bibliotēka

Somija:

- Helsinku Pilsētas bibliotēka

Zviedrija:

- Stokholmas Pilsētas bibliotēka
- Norčēpingas Pilsētas bibliotēka
- Jevles Reģionālā bibliotēka

Čehija:

- Prāgas Pilsētas bibliotēka
- Čehijas Nacionālā bibliotēka

Islande:

- Reikjavikas Pilsētas bibliotēka
- Kopavogūras Pilsētas bibliotēka

Nīderlande:

- Overijselses Provinces Bibliotēku dienests

Dānija:

- Kopenhāgenas Centrālā bibliotēka

Ukraina:

- Kirovogradas Apgabala bibliotēka

Vācija:

- Berlīnes Centrālā bibliotēka
- Brēmenes Centrālā bibliotēka

Krievija:

- St. Pēterburgas V.Majakovska Centrālā bibliotēka.

Rīgas Centrālā bibliotēka veicinās jaunu lietderīgu starptautisko sadarbības līgumu noslēgšanu, aktīvu piedalīšanos un līdzdarbošanos starptautiskajās bibliotekārajās institūcijās (IFLA, Metropoļu bibliotēku sekcija), regulāri piedalīsies un rīkos starptautiskus, profesionālus seminārus un konferences. Sadarbībai jābalstās uz sadarbības partneru speciālajām zināšanām, kas nepieciešamas, lai modernizētu pakalpojumus, daudzveidotu to klāstu un uzlabotu kvalitāti.

Tālākā Rīgas Centrālās bibliotēkas darbības pilnveides procesā ietilpst virtuālās bibliotēkas attīstība, bibliotekāro procesu pilnīga automatizācija, valsts un Rīgas informācijas piedāvāšana bibliotēkas apmeklētājiem, bērnu un jauniešu informācijas centru izveide, dažādu veidu kursu, interešu grupu darbības veicināšana, sadarbība ar skolām, bērnu dārziem un dienas centriem, dažādiem pansionātiem, nodrošinot sabiedrības mūžizglītību un

integrāciju, kā arī lasīšanas veicināšanu, literatūras popularizēšanu u.c. kultūras pasākumu pieejamību.

Rīgas Centrālās bibliotēkas produkti un pakalpojumi ir jāattīsta tādā līmenī, lai tie būtu sinonīms kvalitātei, drošībai un dažādībai.

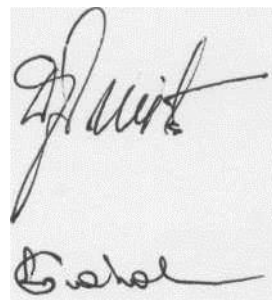
Mērķis	Pasākums
<p>Rīgas Centrālās bibliotēkas darbība ES kontekstā</p> <p>ESIP (Eiropas Savienības informācijas punkts) darbība Rīgas Centrālajā bibliotēkā</p> <p>Rīgas kā kultūras pilsētas un tūrisma galamērķa popularizēšana</p> <p>Rīgas Centrālās bibliotēkas un tās pakalpojumu popularizēšana</p> <p>Dalība starptautiskos projektos</p> <p>Vienlīdzības nodrošināšana informācijas pieejamībā</p> <p>Pamata informācijas resursu (t.sk. interneta) bezmaksas pieejamība Rīgas Centrālajā bibliotēkā</p> <p>Interaktivitāte starp Rīgas Centrālo bibliotēku un lietotājiem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Brošūras un citi materiāli, informatīvas izstādes Rīgas Centrālajā bibliotēkā • Kontakti ar ES informācijas institūcijām • Personāla apmācība • Starptautisku konferenču organizēšana • Mājas lapas aktualizēšana un jaunu saišu izveidošana • Nodrošināt grāmatu piegādi par Rīgu sadarbības pilsētām (grāmatu apmaiņas ceļā) • Grāmatu izstāžu organizēšana sadarbības pilsētās • Publicitātes pasākumi Rīgas Centrālajā bibliotēkā • Mājas lapas aktualizēšana angļu un krievu valodā • Daudzvalodu pakalpojumu attīstība • Krājumu daudzveidības un informacionālo pakalpojumu atklāsme • Projektu izstrāde piedāvātajās programmās (Leonardo, Socrates u.c.) • Personāla apmaiņa • Kopprojektu izstrāde ar sadarbības partneriem • Atbalstīt autortiesību sakārtošanu bibliotekārajos pasākumos • Veicināt bibliotēkas attālināto lietošanu (dokumentu piegāde, elektroniskais katalogs) • E-pastu aktīvāka izmantošana bibliotēkas pakalpojumos • Īpaša sadaļa bibliotēkas mājas lapā

<p>Rīgas Centrālā bibliotēka un mūžizglītība</p> <p>Bērni un jaunieši Pieaugušie (arī vecie ļaudis un imigranti) (arī ar īpašām vajadzībām)</p> <p>Dalība VVBIS projekta ieviešanā</p> <p>Atbilstoši līgumam ar VA KIS (valsts aģentūra "Kultūras informācijas sistēmas")</p> <p>Tālākizglītība</p> <p>Nodrošināt, lai Rīgas Centrālajā bibliotēkā strādā Ministru Kabineta noteikumiem un standartiem atbilstošs personāls</p> <p>Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku tīkla optimizācija</p> <p>Izveidot optimālu Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku tīklu, kas sniedz universālo bibliotekāro pakalpojumu visā Rīgas teritorijā</p> <p>Līdzdarboties plānoto rekonstrukciju realizācijā</p>	<p>kontaktiem ar lietotājiem</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lietotāju integrēšana informācijas sistēmu pasaulē, mācot lietot bibliotēku (bibliotekārās stundas, konkursi, projekti) • Atbilstošu informācijas resursu un IT nodrošināšana • Apmācības bibliotēku lietotājiem • Bibliotekārie pasākumi dažādām vecuma grupām un mērķauditorijām • Lasītāju interešu izpēte • Informācijas un dokumentu apmaiņa ar citām bibliotēkām • Iekļaušanās elektroniskajā kopkatalogā • Sistemātisks un plānveidīgs tālākizglītības darbs Rīgas Centrālajā bibliotēkā • Rīgas Centrālās bibliotēkas personāla deliģēšana uz ārpus sistēmas tālākizglītības pasākumiem • Starptautiskā sadarbība personāla tālākizglītošanā • Izveidot filiālbibliotēkas Purvciemā, Ziepniekkalnā un Zolitūdē • Atbilstoši Rīgas Centrālās bibliotēkas optimizācijas plānam reorganizēt esošās filiālbibliotēkas
--	---

Rīgas Centrālās bibliotēkas
direktore
Dz.Šmita

Rīgas Centrālās bibliotēkas
Bibliotēku padomes priekšsēdētāja L. Grahoļska

15.03.2005.

Pārskats par RCB un tās filiālbibliotēku kopējo krājumu uz 2006.gada 1.janvāri

Nr.p.k.	Bibliotēka	Krājums 2005.01.01.	Saņemts 2005.	Atkomplektēts 2005.	Krājums 2006.01.01.	(+) vai (-)
1.	Centrālā bibliotēka	77 558	10 795	7 510	80 843	3285
2.	Šampētera	39 177	2 474	5 672	35 979	-3198
3.	Annas	31 904	2 060	2 041	31 923	19
4.	Laima	25 731	1 134	9 877	16 988	-8743
5.	Grīziņkalna	24 975	1 875	4 712	22 138	-2837
6.	Sarkankalna	18 087	1 881	1 290	18 678	591
7.	Nordeķu	32 752	2 602	3 412	31 942	-810
8.	Bolderājas	40 488	2 682	14 102	29 068	-11420
9.	Vidzeme	46 536	2 013	3 050	45 499	-1037
10.	Kurzeme	21 849	1 648	3 166	20 331	-1518
11.	Metod.nod.	1 070	261	0	1 331	261
12.	Torņakalna	21 188	3 386	1 412	23 162	1974
13.	Rēzna	24 147	2 462	2 872	23 737	-410
14.	Čiekurkalna	15 900	1 932	3 196	14 636	-1264
15.	Avots	27 417	1 883	6 032	23 268	-4149
16.	Ziemeļblāzmas	31 611	2 691	3 614	30 688	-923
17.	Pārdaugavas	33 057	2 118	5 885	29 290	-3767
18.	Hanzas	37 528	2 767	3 165	37 130	-398
19.	Grīvas	11 553	1 093	607	12 039	157
20.	Sarkandaugavas	21 712	2 236	2 984	20 964	-748
21.	Jaunciema	16 165	1 135	3 476	13 824	-2341
22.	Pūce	18 873	1 250	311	19 812	939
23.	Svešvalodu	36 473	1 457	3 649	34 281	-2192
24.	Bišumuižas	14 144	1 592	2 228	13 508	-636
25.	Zemgale	19 229	1 921	2 897	18 253	-976
26.	Zemitānu	17 176	1 359	3 710	14 825	-2351
27.	Juglas	45 182	2 579	2 752	45 009	-173
28.	Burtnieks	14 306	1 696	1 905	14 097	-209
29.	Zolitūdes	11 451	1 570	428	12 593	1142
30.	Daugavas	40 459	4 389	4 673	40 175	-284
31.	Zvirbulis	13 059	1 658	1 947	12 770	-2522
32.	Mežaparka	7 601	910	1 441	7 070	-531
33.	Plavnieku	28 291	2 714	3 099	27 906	-385
34.	CB bērnu lit.nod.	0	0	0	0	0
35.	Strazds	15 714	1 865	1 193	16 386	672
36.	Mārtiņa	7 406	1 420	220	8 606	1200
37.	Vinnijs	12 574	1 062	3 412	10 224	-2350
38.	Mangaļu	17 052	1 435	1 828	16 659	-393
40.	Ziemeļvalstu	5 325	54	84	5 295	-30
41.	Ķengaraga	43 288	2 726	2 462	43 552	264

Nr.p.k.	Bibliotēka	Krājums 2005.01.01.	Saņemts 2005.	Atkomplektēts 2005.	Krājums 2006.01.01.	(+) vai (-)
42.	Mežciema	10 661	1 716	1 276	11 101	440
44.	Mākslas	27 180	1 031	2 420	25 791	-1389
45.	Zasulauka	20 731	1 870	2 109	20 492	-239
46.	Ilģuciema	29 031	2 891	3 794	28 128	-903
47.	Bolderājas	0		0		0
48.	Imantas	39 027	5 619	5 356	39 290	263
49.	Vecrīgas	2 156	321	106	2 371	215
50.	Tilts	14 170	1 425	158	15 437	1267
51.	Berģu	10 930	1 277	1 206	11 001	71
51.	Humanit.zin. las.	6 026	0	6 026	0	-6026
F1	Aktīvais depozitārijs	11 484	768	3 083	9 169	-2315
Kopā		1 139 404	99 703	151 848	1 087 259	-52145

Bibliotēkas izmantošana 2005.gadā

Bibliotēka	Lasītāju skaits 2005	T.sk. bērni līdz 18 gadiem	Apmeklējumu skaits 2005	T.sk. apmekl. līdz 18 gadiem	Izniegums 2005	T.sk. izsnieg. līdz 18 gadiem	SBA	Uzziņas un konsultācijas
RCB	14703	3664	174237	42537	449728	97594	395	29924
Annas	1376	342	19297	5364	55332	17608	7	2566
Avots	2019	550	26026	6386	69713	11460	13	1303
Berģu	496	168	8584	2616	23529	6880	4	346
Bišumižas	1132	399	14707	4321	50589	12005	54	864
Bolderājas	2343	1151	30096	14435	98426	46419	30	5231
Čiekurkalna	1331	592	21949	9584	47281	16086	76	1464
Daugavas	3860	1383	56939	15572	167733	31811	19	2748
Grīziņkalna	2025	432	29696	3488	126666	7289	3	946
Hanzas	1461	548	25853	7828	82200	18754	139	2476
Iļģuciema	2738	916	42761	14160	87526	27599	49	4004
Imantas	4097	2451	65922	33470	182738	54797	15	1478
Jaunciema	546	237	8412	3739	18449	7308	38	82
Juglas	2492	737	37389	12732	88557	19804	137	1381
Kurzeme	1016	265	10633	1992	41885	6846	35	448
Ķengaraga	2349	931	41538	17435	136280	64534	327	3586
Laima	1657	282	21787	1303	44066	2990	0	456
Mākslas	2247	146	20938	463	131675	11120	0	1594
Mangaļu	951	369	15017	5224	47945	17998	15	139
Mežaparka	483	191	9305	3464	16612	4312	4	370
Mežciema	1170	638	16773	7874	40754	15171	26	682
Nordeķu	1553	333	27042	5755	90745	13924	19	571
Pārdaugavas	2084	700	29820	8581	66811	14236	70	3092
Pļavnieku	2431	1010	47828	24986	90086	26296	0	1704
Pūce	1314	623	20827	9009	37207	12214	0	2520
Rēzna	2028	627	38565	5461	121697	17380	40	864
Sarkankalna	1996	202	23813	1113	73515	2411	26	1077
Strazds	1708	851	22192	15782	69052	22979	111	1521
Svešvalodu	1764	133	12540	550	28415	498	64	1401
Šampētera	1540	478	27123	11738	65260	24088	90	4305
Tilts	1899	330	14904	1746	39633	3495	0	196
Tornakalna	2232	685	40095	13425	110887	44655	243	2629
Vecrīgas	401	40	12977	753	16136	211	2	1024
Vidzeme	2301	1180	34340	14583	135903	34430	121	4247
Zasulauka	2023	847	35531	9151	102975	18632	20	2816
Zemgale	1932	644	25476	14914	73961	21889	124	2560
Zemitānu	1711	283	19685	2867	43684	3158	21	1300
Ziemeļblāzmas	2037	894	41675	15185	198315	60757	26	980
Ziemeļvalstu	401	40	12977	753	16136	211	0	1024
Zolitūdes	1163	263	17372	2755	49923	9227	10	351
Kopā	83010	26555	1202641	373094	3438025	829076	2373	96270
Burtnieks	1403	885	16803	9509	41199	9183	25	1003
Grīvas	740	655	14271	9852	30425	24829	2	802
Mārtiņa	608	543	8692	7371	41777	38532	17	552
Sarkandaugavas	1308	1142	27110	22301	62721	57799	5	627
Vinnijs	1414	1259	17946	15220	43804	37579	0	1171
Zvirbulis	1189	941	13417	10727	35603	28483	68	127
Kopā bērnu bibl.	6662	5425	98239	74980	255529	196405	117	4282
Pavisam kopā	89672	31980	1300880	448074	3693554	1025481	2490	100552

Darbinieku skaits (2005. gada pēdējā darba dienā)

Bibliotēka	Darbinieku kopskaits	Darbinieku skaits pamatdarbā	Darbinieku skaits blakusdarbā	Vadītāji	Speciālisti (kopskaits)	Speciālisti		Pārējie darbinieki (kopskaits)	Pārējie darbinieki	
						pamatdarbā	blakusdarbā		pamatdarbā	blakusdarbā
Administrācija	4	4	0	4	0	0	0	0	0	0
Personāla daļa	2	2	0	0	0	0	0	2	2	0
Pieaugušo lit. nod.	14	14	0	0	14	14	0	0	0	0
Bērnu lit. nod.	7	7	0	0	7	7	0	0	0	0
Projektu nodaļa	2	2	0	0	2	2	0	0	0	0
Bibliotēku dienests	17	15	2	0	15	13	2	2	2	0
Automatiz. nod.	7	4	3	0	0	0	0	7	4	3
KAN	25	25	0	0	25	25	0	0	0	0
Publicitātes nod.	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0
Tehniskais person.	39	34	5	0	0	0	0	39	34	5
RCB kopā	118	108	10	4	64	62	2	50	42	8
Annas	7	6	1	0	6	5	1	1	1	0
Avots	10	10	0	0	8	8	0	2	2	0
Berģu	4	2	2	0	3	2	1	1	0	1
Bišumuižas	4	4	0	0	3	3	0	1	1	0
Bolderājas	13	12	1	0	9	9	0	4	3	1
Čiekurkalna	6	6	0	0	5	5	0	1	1	0
Daugavas	10	10	0	0	8	8	0	2	2	0
Grīziņkalna	8	8	0	0	7	7	0	1	1	0
Hanzas	11	11	0	0	6	6	0	5	5	0
Iļģuciema	9	8	1	0	7	6	1	2	2	0
Imantas	24	24	0	0	15	15	0	9	9	0
Jaunciema	3	3	0	0	2	2	0	1	1	0
Juglas	7	7	0	0	6	6	0	1	1	0
Kurzeme	4	4	0	0	3	3	0	1	1	0
Ķengaraga	10	9	1	0	8	8	0	2	1	1
Laima	5	5	0	0	4	4	0	1	1	0
Mākslas	5	4	1	0	4	4	0	1	1	1
Mangaļu	4	4	0	0	3	3	0	1	1	0
Mežaparka	4	3	1	0	3	3	0	1	0	1
Mežciema	4	4	0	0	3	3	0	1	1	0
Nordeķu	7	7	0	0	6	6	0	1	1	0
Pārdaugavas	8	8	0	0	7	7	0	1	1	0
Pļavnieku	15	14	1	0	11	11	0	4	3	1
Pūce	6	5	1	0	5	5	0	1	0	1
Rēzna	6	6	0	0	5	5	0	1	1	0
Sarkankalna	5	5	0	0	4	4	0	1	1	0
Strazds	7	7	0	0	6	6	0	1	1	0
Svešvalodu	8	7	1	0	6	5	0	2	1	1
Šampētera	8	8	0	0	6	6	0	2	2	0
Tilts	5	5	0	0	4	4	0	1	1	0
Torņakalna	6	5	1	0	4	4	0	2	1	1
Vecrīgas	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0
Vidzeme	13	11	2	0	6	6	0	7	5	2
Zasulauka	5	4	1	0	4	4	0	1	0	1
Zemgale	4	4	0	0	4	4	0	0	0	0

Bibliotēka	Darbinieku kopskaits	Darbinieku skaits pamatdarbā	Darbinieku skaits blakusdarbā	Vadītāji	Speciālisti (kopskaits)	Speciālisti		Pārējie darbinieki (kopskaits)	Pārējie darbinieki	
						pamatdarbā	blakusdarbā		pamatdarbā	blakusdarbā
Zemitānu	4	4	0	0	3	3	0	1	1	0
Ziemeļblāzmas	8	8	0	0	7	7	0	1	1	0
Ziemeļvalstu	5	4	1	0	4	4	0	1	0	1
Zolitūdes	3	2	1	0	2	2	0	1	0	1
Kopā	394	367	27	4	272	266	5	118	97	22
Burtnieks	5	4	1	0	4	4	0	1	0	1
Grīvas	4	4	0	0	3	3	0	1	1	0
Mārtiņa	5	4	1	0	3	3	0	2	1	1
Sarkandaugavas	14	11	3	0	7	7	0	7	4	3
Vinnijs	5	5	0	0	4	4	0	1	1	0
Zvirbulis	4	4	0	0	4	4	0	0	0	0
Kopā bērnu bibl.	37	32	5	0	25	25	0	12	7	5
Pavisam kopā	431	399	32	4	297	291	5	130	104	27

Pamatdarbā strādājošo sadalījums pēc izglītības un slodzes (2005.gadā)

Bibliotēka	Darbinieku kopskaits pamatdarbā	Bibliotekārie darbinieki	Bibliotekāro darbinieku izglītība					Bibliotekārie darbinieki - pusslodze	Pārējais personāls	Pārējais personāls - pusslodze
			augst. bibliotekārā	cita augstākā	vidēja bibliotekārā	cita vidējā profesion.	vidēja			
Administrācija	4	3	2	1	0	0	0	0	1	0
Personāla daļa	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Pieaugušo lit. nod.	14	14	7	4	3	0	0	0	0	0
Bērnu lit. nod.	7	7	1	0	5	0	1	0	0	0
Projektu nodaļa	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0
Bibliotēku dienests	15	13	7	3	2	0	1	0	2	0
Automatiz. nod.	4	0	0	0	0	0	0	0	4	0
KAN	25	25	6	11	6	0	2	0	0	0
Publicitātes nod.	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Tehniskais person.	34	0	0	0	0	0	0	0	34	3
RCB kopā	108	65	25	20	16	0	4	0	43	3
Annas	6	5	2	1	0	1	1	0	1	0
Avots	10	8	1	2	3	1	1	2	2	1
Berģu	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0
Bišumuižas	4	3	1	1	0	1	0	0	1	0
Bolderājas	12	9	2	0	5	0	2	2	3	0
Čiekurkalna	6	5	3	1	0	1	0	0	1	0
Daugavas	10	8	6	1	0	0	1	0	2	0
Grīziņkalna	8	7	1	1	2	2	1	2	1	0
Hanzas	11	6	1	3	1	0	1	0	5	0
Iļģuciema	8	6	2	1	3	0	0	0	2	0
Imantas	24	15	3	7	0	2	3	0	9	1
Jaunciema	3	2	0	1	0	0	1	0	1	1
Juglas	7	6	1	3	2	0	0	0	1	0
Kurzeme	4	3	1	1	0	1	0	1	1	0
Ķengaraga	9	8	0	4	1	2	1	0	1	0
Laima	5	4	0	2	2	0	0	0	1	1
Mākslas	4	4	1	0	3	0	0	0	0	0
Mangaļu	4	3	1	0	0	1	1	0	1	0
Mežaparka	3	3	1	1	0	0	1	1	0	0
Mežciema	4	3	0	0	3	0	0	0	1	1
Nordeķu	7	6	0	3	2	0	1	0	1	0
Pārdaugavas	8	7	2	2	2	0	1	0	1	0
Pļavnieku	14	11	4	2	4	0	1	0	3	0
Pūce	5	5	2	0	3	0	0	0	0	0
Rēzna	6	5	1	1	3	0	0	0	1	0
Sarkankalna	5	4	1	1	2	0	0	0	1	0
Strazds	7	6	1	2	1	1	1	0	1	0
Svešvalodu	7	6	1	1	0	0	4	1	1	0
Šampētera	8	6	2	1	3	0	0	0	2	0
Tilts	5	4	1	2	0	1	0	0	1	0
Torņakalna	5	4	2	1	1	0	0	1	1	0
Vecrīgas	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0

Bibliotēka	Darbinieku kopskaits pamatdarbā	Bibliotekārie darbinieki	Bibliotekāro darbinieku izglītība					Bibliotekārie darbinieki - pusslodze	Pārējais personāls	Pārējais personāls - pusslodze
			augst. bibliotekārā	cita augstākā	vidējā bibliotekārā	cita vidējā profesion.	vidējā			
Vidzeme	11	6	1	1	1	0	3	0	5	1
Zasulauka	4	4	1	1	2	0	0	0	0	0
Zemgale	4	4	0	3	1	0	0	0	0	0
Zemitānu	4	3	0	1	2	0	0	0	1	1
Ziemeļblāzmas	8	7	2	0	4	0	1	1	1	0
Ziemeļvalstu	4	4	0	3	1	0	0	0	0	0
Zolitūdes	2	2	1	0	1	0	0	0	0	0
Kopā	367	270	77	75	74	14	30	11	97	10
Burtnieks	4	4	1	2	0	0	1	0	0	0
Grīvas	4	3	0	1	1	1	0	0	1	0
Mārīņa	4	3	1	2	0	0	0	0	1	1
Sarkandaugavas	11	7	1	2	2	1	1	1	4	0
Vinnijs	5	4	1	2	1	0	0	1	1	1
Zvirbulis	4	4	1	1	1	0	1	1	0	0
Kopā bērnu bibl.	32	25	5	10	5	2	3	3	7	2
Pavisam kopā	399	295	82	85	79	16	33	14	104	12

Informācijas tehnoloģijas 2005. gadā

	Datoru skaits kopā	Datoru skaits		Internets		ALISE	LIIS	Datubāzes	Licences	Printeri	Skeneri	CD-ROM rakstiekārtas	Kopētāji
		personālam	lietotājiem	personālam	lietotājiem								
RCB	89	65	24	1	1	1	0	111	277	27	5	26	9
Annas	6	2	4	1	1	1	0	6	22	2	0	2	1
Avots	4	1	3	1	1	0	0	7	16	0	0	1	1
Berģu	2	0	2	0	0	0	0	4	8	0	0	0	1
Bišumuižas	2	1	1	1	1	0	0	5	8	0	0	0	1
Bolderājas	5	2	3	1	1	0	0	26	20	1	0	0	2
Čiekurkalna	6	1	5	1	1	1	0	8	24	2	0	0	1
Daugavas	9	3	6	0	0	0	0	32	36	3	0	1	1
Grīziņkalna	4	1	3	0	0	1	0	9	16	0	0	1	1
Hanzas	6	2	4	1	1	0	0	26	26	2	1	1	1
Iļģuciema	7	2	5	1	1	1	0	40	28	2	1	0	1
Imantas	12	4	8	1	1	1	0	37	50	3	1	3	3
Jaunciema	4	2	2	1	1	0	0	5	12	1	0	0	1
Juglas	8	2	6	1	1	1	0	27	33	2	1	0	1
Kurzeme	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Ķengaraga	5	2	3	0	0	1	0	25	20	1	0	2	1
Laima	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Mākslas	1	0	1	1	1	1	0	10	3	0	0	0	2
Mangaļu	3	1	2	0	0	0	0	5	12	0	0	1	1
Mežaparka	4	1	3	1	1	0	0	11	17	2	0	0	1
Mežciema	3	1	2	0	0	0	0	6	12	0	0	1	1
Nordeķu	1	1	0	1	0	0	0	7	4	0	0	0	1
Pārdaugavas	3	1	2	1	1	0	0	10	12	0	0	1	1
Pļavnieku	9	3	6	1	1	0	0	60	36	2	1	0	1
Pūce	12	5	7	1	1	0	1	24	41	3	1	1	1
Rēzna	3	1	2	0	0	0	0	0	12	0	0	0	1
Sarkankalna	4	1	3	1	1	0	0	1	16	0	0	1	1
Strazds	5	2	3	0	0	0	0	0	20	0	0	0	1
Svešvalodu	6	2	4	1	1	1	0	14	24	2	0	0	1
Šampētera	8	3	5	1	1	1	0	17	32	1	0	0	1
Tilts	5	2	3	1	1	0	0	4	20	1	0	0	1
Torņakalna	8	3	5	1	1	1	0	29	37	2	2	2	1
Vecrīgas	2	1	1	1	1	1	0	20	7	2	1	0	1
Vidzeme	6	3	3	1	1	1	0	23	24	1	0	0	2
Zasulauka	5	1	4	1	1	1	0	6	20	1	0	0	1
Zemgale	7	3	4	1	1	1	0	10	28	1	0	2	1
Zemitānu	2	0	2	1	1	0	0	0	8	0	0	0	1
Ziemeļblāzmas	9	4	5	1	1	1	0	52	36	2	1	1	1
Ziemeļvalstu	7	2	5	1	1	1	0	7	28	2	0	0	1
Zolitūdes	2	1	1	1	1	0	0	6	8	0	0	0	1
Kopā	284	132	152	30	29	18	1	690	1053	68	15	47	53
Burtnieks	4	1	3	1	1	0	0	7	16	1	0	1	1
Grīvas	2	1	1	0	0	0	0	5	8	0	0	0	1
Mārtiņa	4	1	3	1	1	0	0	0	16	1	0	1	1
Sarkandaugavas	6	1	5	1	1	1	0	5	24	2	0	0	1
Vinnijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Zvirbulis	3	1	2	0	0	0	0	0	12	0	0	0	1
Kopā bērnu bibl.	19	5	14	3	3	1	0	17	76	4	0	2	6
Pavisam kopā	303	137	166	33	32	19	1	707	1129	72	15	49	59

**Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku darbinieku tālākizglītības
pasākumu plāns 2004/2005. mācību gadam**

DATUMS	NODARBĪBAS TĒMA	NODARBĪBAS LAIKS	KLAUSĪTĀJI	ATBILDĪGAIS
02.09.04.	Informācijas diena	10.00	Bibliotēku vadītāji	Dz. Šmita
16.09.04.	Seminārs: - Norčēpingas virtuālā bibliotēka: bibliotēka, kas pieejama 24 stundas; - Pieaugušo apmācība bibliotēkās	10.00	Bibliotēku dienesta un Automatizācijas nodaļas darbinieki	D.Veilande Lekt.: Ahmets Kurts, Hakans Blomkvists, Norčēpingas bibliotēka (Zviedrija)
23.09.04.	Gatavojoties bibliotēkas krājuma rekatalogizācijai	10.00	Bibliotēku vadītāji	A.Vītola, G.Bocika
28.09.04.	Informācijas diena	10.00	Bibliotēku vadītāji	Dz.Šmita
30.09.04.	Jaunumi uzziņu informacionālajā darbā: Latvijas pieredze	10.00	Bibliotēku delegēti pārstāvji	Z.Geršmane
07.10.04.	Baltijas valstu literatūra mūsdienās	11.00 – 14.00	Bibliotēku delegēti pārstāvji	D.Mihailova Lekt.: G.Berelis
14.10.04.	Bibliotēku vēstures izpētes konkursa noslēgums	10.00	Atbildīgais par bibliotēkas vēstures izpēti	I.Sallinene
21.10.04.	Dzimtas vēstures izpēte – jauns bibliotēkas darba virziens	10.00 – 13.00	Atbildīgais par novadpētniecību bibliotēkā	I.Sallinene Lekt.: R.Šenberga
26.10.04.	Informācijas diena Apskats par jaunākajiem publicētajiem un npublicētajiem dokumentiem Bibliotēku dienestā	10.00	Bibliotēku vadītāji	Dz.Šmita
28.10.04.	Periodikas komplektēšana 2005.gadam	10.00	Lasītavu darbinieki	A.Vītola
04.11.04.	Iedzīvotāju ar īpašām vajadzībām bibliotēkārā apkalpošana	10.00	Bibliotēku delegēti pārstāvji	G.Komarova
11.11.04.	Eiropas mūsdienu literatūras procesi un tendences	11.00 – 14.00	Bibliotēku delegēti pārstāvji	D.Mihailova Lekt.: G.Berelis
24.11.04.	Seminārs: 1.grupa (25 dalībnieki) - Lasītāju apmācība datorlietošanā; - Pasākumi bibliotēkās: pieredze un popularizēšana	10.00 – 12.30 13.30 – 16.00	Bibliotēku delegēti pārstāvji pēc pieraksta Bibliotēku dienestā	D.Veilande M.Vandermaiesa, H.Verhenne (Flandrija)

25.11.04.	Seminārs: 2.grupa (25 dalībnieki) - Lasītāju apmācība datorlietošanā; - Pasākumi bibliotēkās: pieredze un popularizēšana	10.00 – 12.30 13.30 – 16.00	Bibliotēku deleģēti pārstāvji pēc pieraksta Bibliotēku dienestā	D.Veilande M.Vandermaiesa, H.Verhenne (Flandrija)
30.11.04.	Informācijas diena Gada plānu un pārskatu veidošana	10.00	Bibliotēku vadītāji	Dz.Šmita
09.12.04.	Pakalpojumu kvalitātes novērtēšana bibliotēkās	10.00	Bibliotēku vadītāji	G.Bocika
16.12.04.	Lasīšanas veicināšanas pasākumi bērniem un jauniešiem	10.00	Bērnu bibliotēku un bērnu nodaļu darbinieki	G.Komarova Lekt.: Dr. philol. D.Pakalna
22.12.04.	Ziemassvētku sarīkojums			Direkcija un arodbiedrība
04.01.05.	Informācijas diena Veidlapas „Nr.1-Bibliotēka” aizpildīšana un bibliotēkārā darba statistiskā uzskaitē	10.00	Bibliotēku vadītāji	Dz. Šmita
13.01.05.	Projektu izstrāde un vadība	10.00	Bibliotēku deleģēti pārstāvji	I.Rudene
20.01.05.	Aktualitātes autortiesību jomā	10.00	Bibliotēku deleģēti pārstāvji	D.Mihailova M.Grudulis
25.01.05.	Informācijas diena	10.00	Bibliotēku vadītāji	Dz. Šmita
27.01.05.	RCB mājas lapa un informatīvais biļetens „Jaunās Vēstis”: diskusija	10.00	Bibliotēku vadītāji	A.Cakule
03.02.05.	Rīgas CB līdzdalība LNB projektā ”Bērnu žūrija”	10.00	Bērnu bibliotēku un nodaļu darbinieki	G.Komarova (notiek LNB Bērnu literatūras centrs)
10.02.05.	Bibliotēkas krājuma kvalitātes izpētes metodes	10.00	Bibliotēkas vadītāji	A.Vītola V.Godmane
22.02.05.	Informācijas diena Pārskats par tālākizglītības sertifikātiem Rīgas CB	10.00	Bibliotēku vadītāji	Dz. Šmita
24.02.05.	Bibliotēku fonda (krājuma) organizācija brīvpieejas apstākļos. Rīgas bibliotēku krājumu komplektēšanas koncepcija. Uzskaitē, saglabāšana. Elektroniskais katalogs. Iepazīšanās ar KAN un Depozitāriju	10.00 – 15.00	Jaunie bibliotekāri ar stāžu Rīgas CB 0-2 gadi	A.Vītola M.Grigorevskā I.Kaļķe

03.03.05.	Rīgas Centrālās bibliotēkas struktūra. Finansēšana. Bibliotēkārā dokumentācija. Darba plānošana	10.00 – 14.00	Jaunie bibliotekāri ar stāžu Rīgas CB 0-2 gadi	D.Mihailova
10.03.05.	Bibliotēkas pasākumu organizēšanas metodika. Publicitāte. Sadarbības partneri.	10.00 – 14.00	Jaunie bibliotekāri ar stāžu Rīgas CB 0-2 gadi	A.Cakule
17.03.05.	Uzziņu-informatīvais darbs bibliotēkā. Informācijas meklēšana internetā. Datu bāzes. WebPac izmantošana	10.00 – 14.00	Jaunie bibliotekāri ar stāžu Rīgas CB 0-2 gadi	Z. Geršmane
29.03.05.	Informācijas diena	10.00	Bibliotēku vadītāji	Dz. Šmita
31.03.05.	Darbs ar bērniem un jauniešiem bibliotēkās: pieredzes apmaiņa	10.00	Bērnu bibliotēku un nodaļu darbinieku	D.Mihailova Lekt.: RCB un Latvijas bibliotekāri
07.04.05.	Tikšanās ar izdevniecību pārstāvjiem	10.00	Bibliotēku vadītāji	A. Vītola I. Logina
14.04.05.	Publisko bibliotēku darbs Islandē un Dānijā	10.00	Bibliotēku vadītāji	D.Mihailova
20.04.05.	Seminārs: 1.grupa (25 dalībnieki) - Stratēģiskā plānošana: darbības plānošana; - Pārmaiņu menedžments	10.00 – 12.30 13.30 – 16.00	Bibliotēku deleģēti pārstāvji pēc pieraksta Bibliotēku dienestā	D.Veilande Lektori no Flandrijas sadarbības līguma ietvaros
21.04.05.	Seminārs: 2.grupa (25 dalībnieki) - Stratēģiskā plānošana: darbības plānošana; - Pārmaiņu menedžments	10.00 – 12.30 13.30 – 16.00	Bibliotēku deleģēti pārstāvji pēc pieraksta Bibliotēku dienestā	D.Veilande Lektori no Flandrijas sadarbības līguma ietvaros
26.04.05.	Informācijas diena	10.00	Bibliotēku vadītāji	Dz. Šmita
12.05.05.	Mācību brauciens			
19.05.05.	Mācību brauciens			
31.05.05.	Informācijas diena	10.00	Bibliotēku vadītāji	Dz. Šmita

Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku darbinieku tālākizglītības pasākumu plāns 2005/2006.mācību gadam

Informācijas meklēšana RCB Elektroniskajā katalogā un datu bāzēs

(1 nodarbība pēc pieraksta Bibliotēku dienestā)

Pasniedzēja: Ineta Kaļķe

Praktiskas datornodarbības iesācējiem

(6 nodarbības pēc pieraksta Bibliotēku dienestā)

Pirmdienās pl.10.00 – 13.00

Pasniedzēja: Ineta Kaļķe

Profesionālā angļu valoda

Trešdienās

1.grupa: Profesionālā angļu valoda pl.10.00 – 11.30

2.grupa: Profesionālā angļu valoda pl.11.30 – 13.00

Pasniedzēja: Silvija Horsta

Profesionālā vācu valoda

Piektdienās

1.grupa: Profesionālā vācu valoda pl.10.00 – 11.30

2.grupa: Profesionālā vācu valoda pl.11.30 – 13.00

Pasniedzēja: Silvija Gravniece

DATUMS	NODARBĪBAS TĒMA	NODARBĪBAS LAIKS	KLAUSĪTĀJI	ATBILDĪGAIS
06.09.05.	Informācijas diena Publisko bibliotēku darbs Beļģijā IFLA konferencē Oslo.	10.00	Bibliotēku vadītāji	Dz. Šmita Lekt.: D.Mihailova, Z.Geršmane, G.Komarova Lekt.: D.Veilande
19.09.05.	Seminārs „Gala pārskats par RCB un Flāmu publisko bibliotēku centra kopprojektu „Publisko bibliotēku menedžments un attīstība””	10.00	RCB administrācija, RDKP pārstāvji, KM pārstāvji	D.Veilande Lekt.: Gerts Ruebens (VCOB galvenais speciālists)
29.09.05.	Pārskats par IFLA Metropoļu bibliotēku sekcijas konferenci “Bibliotēkas un mūžizglītība personāla un lasītāju iedvesmošanai”	10.00	Bibliotēku vadītāji	Dz. Šmita, D.Veilande, D.Mihailova
06.10.05	Tematisko bibliogrāfisko līdzekļu veidošana	10.00	Konkursa „Bibliogrāfiskā līdzekļa sastādīšana” dalībnieki	Z.Geršmane

DATUMS	NODARBĪBAS TĒMA	NODARBĪBAS LAIKS	KLAUSĪTĀJI	ATBILDĪGAIS
13.10.05.	Bibliotēku krājumu komplektēšanas aktualitātes: RCB krājumu komplektēšanas koncepcijas attīstība	10.00	Bibliotēku vadītāji	A.Vītola, Dz.Šmita, D.Veilande
20.10.05.	Filiālbibliotēku vieta RCB akreditācijas gaitā	10.00	Bibliotēku vadītāji	D.Mihailova Lekt.: V.Bērziņa (Latvijas Kultūras ministrija)
25.10.05.	Informācijas diena Publisko bibliotēku darbs Nīderlandē	10.00	Bibliotēku vadītāji	Dz.Šmita Lekt.: projekta dalībnieki: I.Sallinene, A.Cakule, I.Jundase, Ī. Arāja
03.11.05.	Publisko bibliotēku un skolu sadarbības iespējas	10.00	Bibliotēku deleģēti pārstāvji	G.Komarova Notiek RCB Imantas filiālbibliotēkā
10.11.05.	Novadpētniecības darba pieredze Latvijas bibliotēkās	10.00	Atbildīgais par novadpētniecību bibliotēkā	I.Sallinene
17.11.05.	Periodika 2006.gadam	10.00	Lasītavu darbinieki	A.Vītola
24.11.05.	Bibliotēku pārvaldība	10.00	Bibliotēku deleģēti pārstāvji	D.Mihailova Lekt.: E.Ragozina (Latvijas Kultūras ministrija)
29.11.05.	Informācijas diena	10.00	Bibliotēku vadītāji	Dz.Šmita
01.12.05.	Darbs ar atteikumiem bibliotēkā	10.00	Bibliotēku deleģēti pārstāvji	A.Vītola
08.12.05.	Lietišķā etiķete un saskarsmes kultūra bibliotēkās	10.00	Bibliotēku deleģēti pārstāvji	D.Mihailova Lekt.: V.Kincāns (Latvijas Universitāte)
15.12.05.	Standarts LVS NE ISO 2789:2005: Informācija un dokumentācija. Starptautiskā bibliotēku statistika Veidlapas „Nr.1-Bibliotēka” aizpildīšana un bibliotekārā darba statistiskā uzskaitē	10.00	Bibliotēku vadītāji	A.Cakule (vieslektors no LNB Attīstības institūta)
21.12.05.	Ziemassvētku sarīkojums			Direkcija un arodbiedrība
03.01.06.	Informācijas diena	10.00	Bibliotēku vadītāji	Dz. Šmita
05.01.06.	Biblioterapija. Lietuvas publisko bibliotēku	10.00	Bibliotēku deleģēti pārstāvji	D.Mihailova (vieslektors no

DATUMS	NODARBĪBAS TĒMA	NODARBĪBAS LAIKS	KLAUSĪTĀJI	ATBILDĪGAIS
	pieredze, pielietojot biblioterapijas metodi			Lietuvas)
12.01.06.	Lietvedības prasības RCB	10.00	Bibliotēku vadītāji	D.Mihailova Lekt.: Alla Peskiševa
19.01.06.	Jaunākā latviešu dzeja	10.00	Bibliotēku deleģēti pārstāvji	D.Mihailova (vieslektors)
26.01.06.	Bibliotēkas popularizēšana un prezentāciju sagatavošana. RCB Imantas filiālbibliotēkas pieredze	10.00	Bibliotēku deleģēti pārstāvji	A.Cakule
31.01.06.	Informācijas diena	10.00	Bibliotēku vadītāji	Dz. Šmita
02.02.06.	Aktualitātes lasītāju grupu apkalpošanā	10.00	Bibliotēku deleģēti pārstāvji	D.Mihailova Lekt.: V.Gerkenā (Latvijas Universitāte)
09.02.06.	Informācijas prasmju attīstīšana bērniem un jauniešiem. Bibliotekāro stundu programmu veidošana un īstenošana	10.00	Bērnu bibliotēku un nodaļu darbinieki	G.Komarova
16.02.06.	Bibliotēku un informācijas pakalpojumu vērtēšanas principi: Somijas pieredze	10.00	Bibliotēku vadītāji	Dz. Šmita
23.02.06.	Bibliotēku telpu iekārtojums	10.00	Bibliotēku vadītāji	Z.Šmita
28.02.06.	Informācijas diena	10.00	Bibliotēku vadītāji	Dz. Šmita
02.03.06.	Rīgas Centrālās bibliotēkas struktūra. Finansēšana. Bibliotekārā dokumentācija. Darba plānošana	10.00 – 14.00	Jaunie bibliotekāri ar stāžu Rīgas CB 0-1 gads	D.Mihailova
09.03.06.	Bibliotēku krājuma organizācija un komplektēšana Rīgas Centrālajā bibliotēkā	10.00 – 15.00	Jaunie bibliotekāri ar stāžu Rīgas CB 0-1 gads	A.Vītola M.Grigorevskā I.Kaļķe
16.03.06.	Bibliotēkas pasākumu organizēšanas metodika. Publicitāte. Sadarbības partneri.	10.00 – 14.00	Jaunie bibliotekāri ar stāžu Rīgas CB 0-1 gads	A.Cakule
23.03.06.	Uzziņu-informatīvais darbs bibliotēkā. Datu bāzes. WebPac izmantošana	10.00 – 14.00	Jaunie bibliotekāri ar stāžu Rīgas CB 0-1 gads	Z. Geršmane I. Kaļķe

DATUMS	NODARBĪBAS TĒMA	NODARBĪBAS LAIKS	KLAUSĪTĀJI	ATBILDĪGAIS
28.03.06.	Informācijas diena	10.00	Bibliotēku vadītāji	Dz. Šmita
06.04.06.	Kvalitātes menedžments publiskajā bibliotēkā	10.00	Bibliotēku vadītāji	D.Mihailova Lekt.: V.Gerkenā (Latvijas Universitāte)
20.04.06.	RCB 100 gadei veltīta zinātniska konference		Bibliotēku deleģēti pārstāvji	Dz.Šmita
25.04.06.	Informācijas diena	10.00	Bibliotēku vadītāji	Dz. Šmita
27.04.06.	Tikšanās ar izdevniecību pārstāvjiem	10.00	Bibliotēku deleģēti pārstāvji	A.Vītola
maijs	Mācību braucieni uz Latvijas publiskajām bibliotēkām			D.Mihailova
30.05.06.	Informācijas diena	10.00	Bibliotēku vadītāji	Dz. Šmita
31.05.06.	Seminārs "Komplektēšanas darba aspekti"	10.00	KAN darbinieki, galvenie speciālisti	D.Veilande Sem. vad.: Svetlana Knollova (Čehijas Nacionālā bibliotēka)

Piezīme: ārzemju sadarbības partneru lekcijas tiks paredzētas atbilstoši ārzemju partneru braucienu grafikam

Bibliotēku telpas 2005. gadā

Bibliotēka	Bibliotēku telpu kopējā platība (m ²)	Tajā skaitā			Lasītāju vietu skaits
		lasītāju apkalpošanas telpas	krātuves telpas	pārējās telpas	
RCB	2572	1300	212	1060	105
Annas	293	238	11	44	11
Avots	368	208	21	139	45
Berģu	110	100	0	10	12
Bišumuižas	221	185	0	36	12
Bolderājas	454	238	21	195	40
Čiekurkalna	154	142	0	12	20
Daugavas	552	338	16	198	40
Grīziņkalna	149	131	0	18	16
Hanzas	254	169	0	85	26
Iļģuciema	516	404	18	94	39
Imantas	846	595	98	153	82
Jaunciema	113	95	15	3	12
Juglas	395	260	19	116	54
Kurzeme	346	0	0	0	8
Ķengaraga	385	277	26	82	40
Laima	103	79	11	13	16
Mākslas	209	197	2	10	20
Mangaļu	221	168	0	53	26
Mežaparka	95	68	0	27	8
Mežciema	108	92	3	13	9
Nordeķu	206	195	0	11	25
Pārdaugavas	289	241	20	28	26
Pļavnieku	580	481	23	76	70
Pūce	182	147	0	35	32
Rēzna	291	176	25	90	10
Sarkankalna	395	174	135	86	25
Strazds	299	230	13	56	16
Svešvalodu	426	140	206	80	22
Šampētera	520	335	52	133	24
Tilts	284	141	10	133	20
Torņakalna	300	289	0	11	24
Vecrīgas	158	137	2	19	20
Vidzeme	773	510	60	203	30
Zasulauka	238	155	12	71	30
Zemgale	286	200	15	71	22
Zemitānu	101	68	23	10	10
Ziemeļblāzmas	332	282	0	50	70
Ziemeļvalstu	158	137	2	19	20
Zolitūdes	72	29	9	34	12
Kopā	14354	9351	1080	3577	1149
Burtnieks	84	60	11	13	10
Grīvas	74	71	0	3	14
Mārtiņa	118	107	0	11	18
Sarkandaugavas	572	388	0	184	82
Vinnijs	112	85	8	19	16
Zvirbulis	166	91	24	51	20
Kopā bērnu bibl.	1126	802	43	281	160
Pavisam kopā	15480	10153	1123	3858	1309

Informācija par Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku telpu stāvokli

2005. gadā veikts renovācijas remonts 2. stāva gaitenī un 3. stāvā Kultūras centrā Graudu 59, ar kopējo platību 580 m², kopējās izmaksas Ls 46 568.

Akūti nepieciešami renovācijas remontu 2006. gadā:

- filiālbibliotēkā „Kurzeme”- Zolitūdes 3, platība 346 m²
aptuvenās izmaksas – 52 000 Ls
- filiālbibliotēkā „Avots” – Stabu 64, platība 366 m²
aptuvenās izmaksas 55 000 Ls

- filiālbibliotēkā „Imanta” – Slokas 161, platība 836 m²
aptuvenās izmaksas 167 200 Ls

- filiālbibliotēka „Jaunciems” – Gaileņu 5, platība 113 m²
aptuvenās izmaksas 22 600 Ls

- filiālbibliotēka „Grīva” – Grīvas 11/27, platība 74 m²
aptuvenās izmaksas 14 800 Ls

- filiālbibliotēka „Zemitāni” – Pērnavas 1, platība 105 m²
aptuvenās izmaksas 21 000 Ls

- filiālbibliotēka „Zvirbulis”- Lapu 24, platība 166 m²
aptuvenās izmaksas 33 200 Ls

Pārvietošana uz citām telpām:

- filiālbibliotēka „Mangaļi”, Viestura prosp. 26, platība 260 m²
- filiālbibliotēka „Daugava”, Maskavas 264, platība 552 m²
- filiālbibliotēka „Grīziņkalns”, Stabu 76, platība 149 m²

Kapitālais remonts un jauna piebūve 80 m² platībā filiālbibliotēkā „Vidzeme” Brīvības 206, aptuvenās izmaksas 460 000 Ls